

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E - 35

PREHĽAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie február 2015

Plénum

Nálezy:

spisová značka	PL. ÚS 31/2014
sudca spravodajca	Peter Brňák
druh konania	Podľa čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky - Ústavný súd rozhoduje o ústavnosti a zákonnosti volieb prezidenta Slovenskej republiky, volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, volieb do orgánov územnej samosprávy a volieb do Európskeho parlamentu.
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – voľby vyhlásené za neplatné
dátum rozhodnutia	4. februára 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 30 ods. 1, 3 a 4 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola doručená sťažnosť vo veci namietanej neústavnosti a nezákonnosti volieb starostu obce Bunkovce konaných 15. novembra 2014. Sťažovateľ kandidoval v napadnutých voľbách na funkciu starostu obce Bunkovce. Dňa 18.11.2014 sa dozvedel, že sa volieb zúčastnil aj P. B., ktorý má od 16.10.1990 trvalý pobyt v ČR. Nakoľko P. B. nemal trvalý pobyt v obci Bunkovce, nemal byť zapísaný v zozname voličov, a nemalo mu byť umožnené hlasovanie vo voľbách. Sťažovateľ ako kandidát na starostu obce Bunkovce skončil na druhom mieste s rozdielom jedného hlasu od kandidátky J. D., ktorá voľby vyhrala, preto sa sťažovateľ domnieval, že o víťazovi vo voľbách rozhodol jeden hlas, a to hlas osoby, ktorá nemala aktívne volebné právo, lebo nemala v obci trvalý pobyt. Ústavný súd uznesením č. k. PL. ÚS 31/2014-14 z 10. decembra 2014 sťažnosť sťažovateľa prijal na ďalšie konanie. Zároveň miestnej volebnej komisii obce Bunkovce uložil povinnosť zdržať sa vydania osvedčenia o zvolení starostu obce Bunkovce J. D. do rozhodnutia vo veci samej. Ústavný súd si pre účely preskúmania sťažovateľom tvrdených námietok zadovážil volebnú dokumentáciu obsahujúcu zápisnicu miestnej volebnej komisie o výsledku volieb v obci do obecného zastupiteľstva a starostu obce, ako aj zoznam voličov s vyznačením tých, ktorí sa volieb zúčastnili. Zo zoznamu voličov, ako aj zápisnice miestnej volebnej komisie považoval ústavný súd za preukázané, že v zozname voličov bolo zapísaných 274 voličov. Vydaných bolo 216 obálok a odovzdaných bolo 216 obálok. Počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby starostu obce Bunkovce bol 216. Odporkyňa ako kandidátka č. 1 získala 106 hlasov, sťažovateľ ako kandidát č. 3 získal 105 hlasov a kandidát č. 2 získal 5 hlasov. Zápisnicu miestnej volebnej komisie podpísali všetci jej deväti členovia. Sťažovateľom namietaný volič P. B., sa v predloženom zozname voličov nachádzal pod číslom 139, pričom mu boli vydané hlasovacie lístky spolu s obálkou. Ústavný súd v zdôraznil, že o celkovom výsledku volieb starostu obce Bunkovce rozhodol len 1 hlas, ktorý predstavoval rozdiel platných hlasov odovzdaných odporkyni ako víťaznej kandidátke a sťažovateľovi ako druhému v poradí vo voľbách starostu obce.
ratio decidendi	Podstatou ochrany ústavnosti vo volebných veciach je ochrana základných práv zaručených v čl. 30 ústavy, t. j. predovšetkým aktívneho a pasívneho volebného práva.

Ústava garantuje všetkým oprávneným voličom voliť svojich zástupcov do voľbami kreovaných orgánov verejnej moci (aktívne volebné právo), t. j. rozhodovať o personálnom, resp. politickom zložení nimi volených orgánov verejnej moci (čl. 30 ods. 1 ústavy), pričom garantuje tiež všeobecnosť, rovnosť a priamosť volebného práva, ako aj jeho vykonanie tajným hlasovaním (čl. 30 ods. 3 ústavy). Zároveň ústava garantuje predovšetkým prostredníctvom čl. 30 ods. 4 možnosť (právo) občanov a vo vzťahu k voľbám orgánov územnej samosprávy aj cudzincov s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky (čl. 30 ods. 1 druhá veta ústavy) uchádzať sa o zvolenie do funkcie starostu obce alebo funkcie poslanca obecného zastupiteľstva za rovnakých podmienok (pasívne volebné právo).

Právomoc ústavného súdu zrušiť výsledok volieb alebo vyhlásiť voľby za neplatné podľa § 63 ods. 1 zákona o ústavnom súde sa uplatní len vtedy, ak k porušeniu zákona dôjde spôsobom ovplyvňujúcim slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti. Na uplatnenie tohto oprávnenia ústavného súdu sa však vyžaduje hrubé alebo závažné porušenie, prípadne opätovné porušenie zákonov upravujúcich prípravu a priebeh volieb. Ústavný súd každý prípad posudzuje materiálne, prihliada pritom tak na účel a zmysel volebného zákona, ako aj na princípy uznávané demokratickými štátmi. Neplatnosť volieb alebo voľby kandidáta môže spôsobiť len také závažné porušenie volebného zákona, ktoré už spochybňuje výsledky volieb a ktoré odôvodnene vyvoláva pochybnosť o tom, či voľby a ich výsledky sú prejavom skutočnej vôle voličov.

Ústavný súd konštatoval, že ústavné práva občanov plynúce z čl. 30 ods. 1, 3 a 4 ústavy a ústavne zakotvená koncepcia plynúca z čl. 64a v spojení s čl. 67 a čl. 69 ods. 3 ústavy a následne aj z ustanovení ďalších zákonov zahŕňa požiadavku, aby personálne obsadenie orgánov obce bolo výsledkom vôle fyzických osôb, ktoré majú k obci ako jednotke územnej samosprávy právne relevantný vzťah spočívajúci v trvalom pobyte na jej území. Zdrojom moci obecnej samosprávy sú obyvatelia obce. Obyvatelia obce ustanovujú túto obecnú samosprávnu moc prostredníctvom slobodných a demokratických volieb. Voľby sú teda prostriedkom pravidelného obnovovania verejnej moci občanmi, resp. obyvateľmi obce. Tomuto zodpovedá i zákonná úprava volebného súdnicstva, pre ktoré platí „vyvrátiteľná domnienka“, podľa ktorej volebný výsledok zodpovedá vôli voličov. Predložiť dôkazy na vyvrátenie tejto domnienky je povinnosťou toho, kto volebné pochybenie namieta.

Vzhľadom na sťažovateľom ústavnému súdu predložené potvrdenie z Registra obyvateľov Slovenskej republiky Banská Bystrica z 22. novembra 2014 potvrdzujúce trvalý pobyt P. B. v Českej republike považoval ústavný súd za preukázané, že P. B., mal od roku 1990 trvalé bydlisko mimo územia Slovenskej republiky, a teda jednoznačne mimo obce Bunkovce.

Ústavný súd konštatoval, že v posudzovanom prípade bolo nespochybniteľným spôsobom preukázané, že:

- o výsledku volieb starostu obce Bunkovce rozhodol 1 hlas a
- volieb sa zúčastnil P. B., ktorý v čase volieb – 15. novembra 2014 nemal trvalé bydlisko na území Slovenskej republiky v obci Bunkovce.

Ústava ako i platná právna úprava považuje „trvalý pobyt“ za štandardnú podmienku nadobudnutia aktívneho, ako i pasívneho volebného práva vo voľbách do orgánov samosprávy miest a obcí. V situácii, ak je zákonom ustanovená podmienka trvalého pobytu *conditio sine qua non* výkonu aktívneho volebného práva vo voľbách do orgánov samosprávy obcí, nemožno ju ako takú nahradiť samotným „úprimným záujmom o politickú situáciu v obci“, respektíve akoukoľvek inou „citovou väzbou k rodnej obci“. Z takto konštruovanej podmienky možno podľa názoru ústavného súdu jednoznačne dôvodiť, že na samospráve spoločenstva občanov sa majú podieľať iba tí, ktorí do tohto „spoločenstva“ na základe trvalého pobytu i patria.

Ústavný súd preto dospel k názoru, že ku strate aktívneho volebného práva P. B. v obci Bunkovce došlo na základe jeho reálnej (hoci správne nezaevidovanej) zmeny trvalého bydliska mimo obec Bunkovce počnúc rokom 1990 a túto právnu skutočnosť nemožno zhojiť či anulovať ani v dôsledku nesprávnej evidencie obce Bunkovce. Vzhľadom na uvedenú skutočnosť ústavný súd po starostlivom zvážení okolností daného prípadu dospel k záveru, že voľby starostu obce Bunkovce konané 15. novembra 2014 prebehli nezákonným a neústavným spôsobom. Zistené závažné hrubé porušenie volebného zákona priamo ovplyvňujúce výsledok volieb znamená zároveň aj neústavnosť týchto volieb

	spočívajúcu v zásahu do základného práva občanov zúčastňovať sa na správe vecí verejných slobodnou voľbou svojich zástupcov, do princípu rovnosti a priamosti volebného práva a do základného práva občanov na prístup k voleným funkciám za rovnakých podmienok, ktoré sú garantované čl. 30 ods. 1, 3 a 4 ústavy, oprávňuje ústavný súd uplatniť svoju právomoc podľa čl. 129 ods. 2 ústavy a § 63 zákona o ústavnom súde. Podľa názoru ústavného súdu povaha zisteného porušenia volebného zákona neumožňuje v tomto prípade presne kvantifikovať jeho vplyv na výsledky volieb, pretože vzhľadom na tajnosť hlasovania na čestné vyhlásenie P. B. o tom, koho v skutočnosti volil, nemožno prihliadnuť. Ústavný súd preto nemal pochybnosti o tom, či vzhľadom na rozdiel dosiahnutého volebného výsledku u odporkyne a sťažovateľa (1 hlas) zistená volebná chyba (hlasoval ten, kto hlasovať nemohol) je právne dostatočná na vyhlásenie volieb starostu obce Bunkovce za neplatné. Ústavný súd preto rozhodol tak, že voľby starostu obce Bunkovce konané 15. novembra 2014 vyhlásil za neplatné.
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	Ústavný súd SR: PL. ÚS 20/2011, PL. ÚS 18/07, PL. ÚS 34/99, PL. ÚS 82/07, PL. ÚS 21/94, PL. ÚS 19/98, PL. ÚS 19/94, PL. ÚS 17/94, PL. ÚS 50/99, PL. ÚS 14/99, PL. ÚS 32/03, PL. ÚS 6/2011, PL. ÚS 96/07, I. ÚS 76/2011 Ústavný súd ČR: IV. ÚS 420/2000.

spisová značka	PL. ÚS 36/2014
sudca spravodajca	Jana Baricová
druh konania	Podľa čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky - Ústavný súd rozhoduje o ústavnosti a zákonnosti volieb prezidenta Slovenskej republiky, volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, volieb do orgánov územnej samosprávy a volieb do Európskeho parlamentu.
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – voľby vyhlásené za neplatné
dátum rozhodnutia	11. februára 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 30 ods. 1, 3 a 4 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Ústavný súd uznesením č. k. PL. ÚS 36/2014-20 z 10. decembra 2014 prijal na ďalšie konanie sťažnosť sťažovateľa, ktorou namietal neústavnosť a nezákonnosť volieb starostu obce Želovce konaných 15. novembra 2014. Sťažovateľ ako kandidát na funkciu starostu obce, namietal priebeh volieb, nakoľko - nastali prípady, kedy doma do prenosnej volebnej schránky volilo viacero členov domácnosti, hoci prenosná volebná schránka bolo zo zdravotných dôvodov volaná iba k jednému členovi domácnosti. - počas hlasovania vo volebnej miestnosti opakovane dochádzalo k situáciám, kedy voliči volili aj mimo priestoru určeného na úpravu hlasovacích lístkov preto nebola zachovaná tajnosť hlasovania. - sčítavania hlasov sa aktívne zúčastňovala zamestnankyňa Obecného úradu v Želovciach, ktorá nepôsobila ako členka MVK, zapisovateľka ani ako pozorovateľka a zapisovateľka MVK napriek tomu, že nemali mandát člena MVK. - zapisovateľka MVK v čase medzi uzavretím volebnej miestnosti a podpísaním zápisnice o výsledku hlasovania vyšla niekoľkokrát von z priestorov volebnej miestnosti s tým, že telefonovala, niektorí členovia MVK mali pri sčítavaní hlasov kandidátov za starostu obce vo svojich rukách pero, hlasovacie lístky sa prepočítavali trikrát, nakoľko sa zistili nezrovnalosti, po skončení sčítavania hlasov MVK nezráta a neporovnala počet použitých hlasovacích lístkov vo volebných schránkach s počtom vydaných obálok a so záznamami v zozname voličov. Na základe uznesenia pléna ústavného súdu sp. zn. Spr. 1620/2014 zo 17. decembra 2014 poverená sudkyňa spravodajkyňa vykonala 29. januára 2015 v priestoroch Okresného súdu Veľký Krtíš za prítomnosti sťažovateľa a jeho právneho zástupcu, ako aj za prítomnosti zvoleného starostu a jeho právneho zástupcu výsluch svedkov K. B., R. T., K. K., I. S., E. P., M. J., A. K., V. N., M. K. D. a Š. Z.
ratio decidendi	Podstatou ochrany ústavnosti vo volebných veciach je ochrana základných práv

zaručených v čl. 30 ústavy, t. j. predovšetkým aktívneho a pasívneho volebného práva. Ústava garantuje všetkým oprávneným voličom voliť svojich zástupcov do voľbami kreovaných orgánov verejnej moci (aktívne volebné právo), t. j. rozhodovať o personálnom, resp. politickom zložení nimi volených orgánov verejnej moci (čl. 30 ods. 1 ústavy), pričom garantuje tiež všeobecnosť, rovnosť a priamosť volebného práva, ako aj jeho vykonanie tajným hlasovaním (čl. 30 ods. 3 ústavy). Zároveň ústava garantuje predovšetkým prostredníctvom čl. 30 ods. 4 možnosť (právo) občanov a vo vzťahu k voľbám orgánov územnej samosprávy aj cudzincov s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky (čl. 30 ods. 1 druhá veta) uchádzať sa o zvolenie do funkcie starostu obce alebo funkcie poslanca obecného zastupiteľstva za rovnakých podmienok (pasívne volebné právo). Právomoc ústavného súdu zrušiť výsledok volieb alebo vyhlásiť voľby za neplatné podľa § 63 ods. 1 zákona o ústavnom súde sa uplatní len vtedy, ak k porušeniu zákona dôjde spôsobom ovplyvňujúcim slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti. Na uplatnenie tohto oprávnenia ústavného súdu sa však vyžaduje hrubé alebo závažné porušenie, prípadne opätovné porušenie zákonov upravujúcich prípravu a priebeh volieb. Nie každé porušenie volebného zákona vyvoláva nevyhnutne neplatnosť volieb alebo voľby kandidáta. Ústavný súd každý prípad posudzuje materiálne, prihliada pritom tak na účel a zmysel volebného zákona, ako aj na princípy uznávané demokratickými štátmi. Neplatnosť volieb alebo voľby kandidáta môže spôsobiť len také závažné porušenie volebného zákona, ktoré už spochybňuje výsledky volieb a ktoré odôvodnene vyvoláva pochybnosť o tom, či voľby a ich výsledky sú prejavom skutočnej vôle voličov.

V prvom rade sťažovateľ namietal nesprávnosť postupu pri voľbe do prenosnej volebnej schránky. Ústavný súd konštatoval, že relatívne vysoký počet voličov, ktorí využili možnosť voľby do prenosnej volebnej schránky, sám osebe nemožno považovať za okolnosť, ktorá by predstavovala porušenie volebných predpisov. Z výsluchu svedkyne V. N. vyplynulo, že do prenosnej volebnej schránky volil jeden volič (vnuk osoby o to žiadajúcej) bez toho, aby o to vopred požiadal a do zoznamu takto voliacich osôb bol zapísaný až dodatočne. Takýto postup rozhodne predstavuje rozpor so zákonnými pravidlami výkonu volieb. Ústavný súd nemohol prehliadnúť ani skutočnosť zistenú z výsluchu svedkyne K. K., že s prenosnou volebnou schránkou k ním prišla iba jedna členka volebnej komisie p. H. M. Právna úprava požadujúca, aby s prenosnou volebnou schránkou išli za voličmi, ktorí požiadali o možnosť hlasovať mimo volebnej miestnosti, dvaja členovia volebnej komisie, predstavuje významnú záruku regulárnosti volebného aktu aj v prípadoch, keď sa volič nemôže dostať do volebnej miestnosti. Volebné komisie zabezpečujú riadny priebeh volieb aj vzájomnou kontrolou svojich členov. Minimálnou požiadavkou majúcou garantovať riadny výkon volebného aktu aj v prípade tých občanov, ktorí požiadali o možnosť hlasovať mimo volebnej miestnosti, je prítomnosť dvoch vzájomne sa kontrolujúcich členov volebnej komisie. Ústavný súd už v rozhodnutí sp. zn. PL. ÚS 1/00 vyslovil, že nesprávny postup pri zabezpečení hlasovania mimo volebnej miestnosti a pri sčítavaní hlasov okrskovou volebnou komisiou môže byť v príčinnej súvislosti s výsledkom volieb a tento výsledok volieb môže významnou mierou aj ovplyvniť. Dôsledkom takýchto porušení zákona je aj porušenie ústavného volebného práva a jeho princípov. K uvedenému právnomu názoru dospel ústavný súd v situácii, keď za voličmi, ktorí požiadali o možnosť voliť mimo volebnej miestnosti, išla len sama predsedníčka volebnej komisie, čiže pri výkone ich volebného práva mimo volebnej miestnosti nebol prítomný zákonom predpísaný počet členov volebnej komisie. Podobne vo veci vedenej pod sp. zn. PL. ÚS 33/03 ústavný súd dospel k záveru, že v okolnostiach prípadu bolo nutné vyhlásiť voľby starostu obce za neplatné v dôsledku porušenia § 31 ods. 6 volebného zákona, ktoré spočívalo v tom, že pri hlasovaní do prenosnej volebnej schránky mimo volebnej miestnosti bola prítomná len jedna, a nie dve členky volebnej komisie. V aktuálnej veci sťažovateľa ústavný súd nemal absolútne žiaden dôvod spochybňovať záver svedeckej výpovede svedkyne K. K., z ktorého vyplýva, že tak ona, ako aj jej sestra a dcéra vykonali volebný akt za prítomnosti iba jedného člena volebnej komisie p. H. M.

Pri hodnotení záverov vykonaného dokazovania vo vzťahu k účasti na aktívnom spočítavaní hlasov voličov zapisovateľkou volebnej komisie M. J. a ďalšou pracovníčkou obecného úradu E. P. po ukončení hlasovania sa ústavný súd priklonil k tvrdeniam vyplývajúcim zo svedeckých výpovedí členiek volebnej komisie A. K., V. N. a M. K. D., ako aj zo svedeckých výpovedí pozorovateľiek K. B. a R. T., ktoré predsa len neboli touto

otázkou dotknuté takým spôsobom ako práve M. J., E. P. a predseda volebnej komisie, ktorí v tejto otázke tvrdili opak. V rozhodnutí sp. zn. PL. ÚS 4/2011 ústavný súd považoval za vážne porušenie volebného zákona to, že sčítania hlasov vo volebnej komisii sa zúčastnila aj zapisovateľka, ktorá bola zamestnankyňou obecného úradu, čo mohlo ovplyvniť jej nepredpojatosť pri takom dôležitom úkone, ako je zisťovanie vôle voličov. Podľa názoru ústavného súdu takýto postup odporuje § 37 zákona o voľbách, ktorý proces zisťovania vôle voličov zveruje výlučne do právomoci členov volebných komisií. Zapisovateľ volebnej komisie je technickým pracovníkom, nie však členom volebnej komisie, ktorý by sa mohol zúčastniť sčítania hlasov. Skutočnosť, že sa zapisovateľka aktívne zúčastňovala sčítania odovzdaných platných hlasov, spochybňuje regulárnosť zisťovania výsledkov volieb. V danej veci je pochybenie volebnej komisie o to závažnejšie, že pri sčítaní hlasov umožnila asistenciu osoby, ktorá nielenže nebola členkou volebnej komisie, ale nebola ani jej zapisovateľkou a ani pozorovateľkou. Samotnú prítomnosť E. P. vo volebnej miestnosti síce nemožno vzhľadom na ustanovenie § 36 zákona o voľbách, podľa ktorého v miestnosti, kde okrsková volebná komisia sčíta hlasy, majú právo byť prítomní členovia volebných komisií vyššieho stupňa a pracovníci ich odborných (sumarizačných) útvarov, ako i osoby, ktorým na to dala povolenie okrsková volebná komisia, považovať za neprípustnú, avšak samotné spočítavanie hlasov takouto osobou predstavuje hrubé a závažné porušenie zákonom ustanovených volebných pravidiel.

Za ďalšiu relevantnú námietku považuje ústavný súd skutočnosť, ktorú svojou výpoveďou potvrdil jednak svedok I. S. a jednak ďalší svedkovia (V. N., M. K. D.) potvrdzujúci, že sa tak stalo vo viacerých prípadoch, a to, že niektorí voliči pristúpili k úprave hlasovacích lístkov bez toho, aby sa predtým odobrili do priestoru na to určeného vo volebnej miestnosti. Ak by aj ústavný súd akceptoval, že vzhľadom na opatrnosť týchto voličov a zvolený spôsob úpravy hlasovacích lístkov nedošlo k porušeniu tajnosti hlasovania, za závažnú považuje ústavný súd inú okolnosť. Druhá veta § 31 ods. 5 zákona o voľbách jednoznačne ukladá povinnosť volebnej komisii neumožniť hlasovanie voličovi, ktorý neupravoval hlasovacie lístky v priestore na to určenom. Ústavný súd s prihliadnutím na výsledky vykonaného dokazovania konštatoval, že v danom prípade volebná komisia postupom umožňujúcim hlasovanie voličovi, ktorý neupravoval hlasovacie lístky v priestore na to určenom vo volebnej miestnosti, hrubo porušila § 31 ods. 5 druhú vetu zákona o voľbách, a to v príčinnej súvislosti s možným dopadom na výsledok volieb vzhľadom na opakujúce sa takéto porušenie označeného ustanovenia zákona o voľbách.

Pokiaľ ide o ďalšiu námietku sťažovateľa spočívajúcu v pochybnostiach o správnom zrátaní hlasov pre jednotlivých kandidátov na starostu obce, ústavný súd považoval vykonaným dokazovaním za dostatočne preukázané, že tieto hlasy boli viackrát prepočítané a v konečnom dôsledku spočítané správne. Preto ústavný súd túto námietku sťažovateľa v okolnostiach danej veci nepovažoval za relevantnú.

Námietky o pochybeniach v postupe volebnej komisie, že niektorí členovia mali pri sčítaní hlasov v rukách písacie potreby, že v čase medzi uzavretím volebnej miestnosti po skončení hlasovania a vyhlásením výsledkov volieb niektorí členovia telefonovali alebo posielali SMS a že „po skončení sčítania hlasov MVK nezrákala a neporovnávala počet použitých hlasovacích lístkov vo volebných schránkach s počtom vydaných obálok a so záznamami v zozname voličov“, ústavný súd nemohol vyhodnotiť ako také, ktoré by mohli mať reálny dopad na výsledok volieb, a to vzhľadom na vypočítanými svedkami jednoznačné odmietnutie možnosti manipulovania s hlasovacími lístkami členmi volebnej komisie.

Ústavný súd teda zistil, že členovia volebnej komisie sa opakovane dopustili závažných pochybení, ktoré vo svojom súhrne sú schopné ovplyvniť slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti, ktorú garantuje čl. 31 ústavy. Išlo o porušenie ustanovení zákona o voľbách upravujúcich voľbu do prenosnej volebnej schránky podľa § 31 ods. 6 zákona o voľbách, keď takto volil volič, ktorý o tento spôsob voľby nepožiadaval, ako aj prípad, keď s prenosnou volebnou schránkou k voličom prišla iba jedna členka volebnej komisie. Ďalším závažným, hrubým a opakovaným porušením zákona o voľbách bolo, keď volebná komisia umožnila v rozpore s § 31 ods. 5 zákona o voľbách voliť osobám, ktoré neupravovali hlasovacie lístky v priestore na to určenom. Napokon za vážne porušenie bolo možné v konkrétnostiach danej veci považovať aj spočítavanie hlasov

	osobami, ktorým to zákon o voľbách neumožňoval. Vzhľadom na uvedené zistenia, ktoré zakladajú dôvodnú pochybnosť o tom, či napadnutý výsledok volieb odráža skutočnú vôľu voličov, ústavný súd pristúpil k uplatneniu právomoci podľa § 63 ods. 1 písm. a) zákona o ústavnom súde a vyhlásil voľby starostu obce Želovce konané 15. novembra 2014 za <u>neplatné</u> .
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	Ústavný súd SR: PL. ÚS 33/03, PL. ÚS 1/00, PL. ÚS 4/2011, PL. ÚS 1/07, PL. ÚS 5/03, PL. ÚS 19/07, PL. ÚS 20/2011, PL. ÚS 18/07, PL. ÚS 34/99, PL. ÚS 82/07, PL. ÚS 21/94, PL. ÚS 19/98, PL. ÚS 19/94, PL. ÚS 17/94, PL. ÚS 50/99, PL. ÚS 14/99, PL. ÚS 32/03.

spisová značka	PL. ÚS 12/2015
sudca spravodajca	Milan Lalík
druh konania	Podľa čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky - Ústavný súd rozhoduje o ústavnosti a zákonnosti volieb prezidenta Slovenskej republiky, volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, volieb do orgánov územnej samosprávy a volieb do Európskeho parlamentu.
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – zrušené rozhodnutie volebnej komisie a vyhlásený za zvoleného ten, kto bol riadne zvolený
dátum rozhodnutia	11. februára 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 30 ods. 1, 3 a 4 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Ústavnému súdu bola doručená sťažnosť sťažovateľa, ktorou namietal neústavnosť a nezákonnosť volieb do Obecného zastupiteľstva obce Trebatice, pretože mal to byť on, kto bol zvolený. Sťažovateľ namietal posúdenie platnosti, resp. neplatnosti hlasov pre sťažovateľa ako i pre účastníkov tohto konania, a tým sčítanie hlasov majúce vplyv na výsledok volieb a rozhodnutie miestnej volebnej komisie o zvolených kandidátoch za poslancov do obecného zastupiteľstva a namietal, pri využívaní komunikačných prostriedkov v dispozícii obce (Trebatické zrkadlo) porušenie povinnosti uplatnenia pravidla rovnakého prístupu, keď z troch kandidátov, ktorý dosiahli rovnaký počet hlasov (209), dostala len kandidátka L.C. nielen priestor, ale jediná z účastníkov konania i možnosť v tomto komunikačnom prostriedku uviesť o sebe informácie, ktoré podľa výsledku volieb mali vplyv na rozhodovanie voličov v obci. Ústavný súd z volebnej dokumentácie po prepočítaní všetkých hlasovacích lístkov účastníkov konania pre ich voľbu do obecného zastupiteľstva zistil, že počet platných hlasovacích lístkov pre voľby poslancov do obecného zastupiteľstva bol pre uvedených kandidátov takýto: - L.C. (č. 2) – údaj zo zápisnice volebnej komisie – 209 hlasov, údaj zistený prepočtom – 199 platných hlasov, (ústavný súd zistil, že v pomocnom sčítacom hárku používanom volebnou komisiou došlo k chybe pri sčítavaní platných hlasov pre označenú kandidátku, keď namiesto 12 platných hlasov bolo nesprávne uvedených 22 hlasov). - P.D. (č. 3) – údaj zo zápisnice volebnej komisie – 209 platných hlasov, údaj zistený prepočtom – 205 platných hlasov, - L.R. (č. 11) – údaj zo zápisnice volebnej komisie – 209 platných hlasov, údaj zistený prepočtom – 209 platných hlasov. Z uvedených zistení vyplýva takéto poradie kandidátov: L.R. – 209 platných hlasov, P.D. – 205 platných hlasov, L.C. – 199 platných hlasov. Podľa zápisnice volebnej komisie boli do obecného zastupiteľstva žrebom určení poslanci – L.R. a L.C. Podľa prepočítania ústavného súdu však mali byť bez potreby žrebovania do obecného zastupiteľstva zvolení kandidáti pod poradovým č. 8 L.R. s počtom hlasov 209 a pod poradovým č. 9 P.D. (sťažovateľ) s počtom hlasov 205.
ratio decidendi	Ústavný súd pre vyslovenie neplatnosti voľby kandidáta požaduje určitú kvalifikovanú intenzitu porušenia volebného zákona. Ústavný súd konštatoval, že nie je rozhodujúce iba to, či bol uvedený volebný zákon porušený objektívne či subjektívne, ale že treba zobrať do úvahy aj okolnosti konkrétneho prípadu či intenzitu a spôsob porušenia tohto zákona.

	Nemožno teda všeobecne konštatovať, že každé porušenie zákona vyvoláva (pokiaľ je namietané) neplatnosť volieb ani že sankciou neplatnosti volieb nemôže byť porušenie volebného zákona postihnuté vôbec. Úprava overovania volieb je alternatívne založená na predpoklade objektívnej príčinnej súvislosti medzi volebnou vadou a zložením zastupiteľského zboru alebo aspoň možnej príčinnej súvislosti (princíp potencionalnej kauzality). Z toho treba vyvodit', že rozhodnutie voličov ako suveréna môže ústavný súd zmeniť len vo výnimočných prípadoch, keď vady volebného procesu spôsobili alebo mohli preukázateľne spôsobiť, že (by) voliči rozhodli inak a bol (by) zvolený iný kandidát. Podstatné však je, že zrušenie výsledkov volieb alebo vyhlásenie volieb za neplatné nemožno brať ako trest za porušenie volebného zákona, ale ako prostriedok na zaistenie legitimity zvoleného orgánu. Z uvedených výsledkov prepočítania hlasov pre účastníkov konania ako kandidátov na funkciu poslanca obecného zastupiteľstva vyplýva, že sťažovateľ sa s počtom hlasov 205 zaradil na posledné miesto platne zvoleného poslanca obecného zastupiteľstva, a to namiesto L.C., ktorá sa s počtom získaných platných hlasov 199 umiestnila na desiatom (už nezvoliteľnom) poradovom mieste, resp. na prvom poradovom mieste z náhradníkov – kandidátov, ktorí neboli zvolení za poslancov podľa volebných obvodov a v ich rámci v poradí podľa počtu získaných platných hlasov. <u>Preto ústavný súd zrušil rozhodnutie miestnej volebnej komisie o výsledku volieb v obci Trebatice do obecného zastupiteľstva z 15. novembra 2014 v časti týkajúcej sa poslankyne L.C. s tým, že vyhlasuje P.D., nezávislého kandidáta, za riadne zvoleného poslanca Obecného zastupiteľstva obce Trebatice.</u>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	Ústavný súd SR: PL. ÚS 9/2011, PL. ÚS 17/09.

spisová značka	PL. ÚS 42/2014
sudca spravodajca	Sergej Kohut
druh konania	Podľa čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky - Ústavný súd rozhoduje o ústavnosti a zákonnosti volieb prezidenta Slovenskej republiky, volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, volieb do orgánov územnej samosprávy a volieb do Európskeho parlamentu.
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – voľby vyhlásené za neplatné
dátum rozhodnutia	18. februára 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 30 ods. 1, 3 a 4 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Ústavnému súdu bola doručená sťažnosť kandidáta na starostu (ďalej aj „sťažovateľ“), ktorou namietal neústavnosť a nezákonnosť volieb starostu obce Repejov a poslancov Obecného zastupiteľstva obce Repejov. Sťažovateľ mal za to, že voľby do orgánov miestnej samosprávy v obci Repejov boli neústavné, nakoľko ich výsledok ovplyvnili osoby, ktoré trvalý pobyt v obci Repejov získali len bezprostredne pred voľbami, tieto osoby nemajú k obci žiadny vzťah a väčšina z nich v obci nežila ani nežije. Sťažovateľ tvrdil, že výsledok volieb bol hrubo ovplyvnený jednorazovým zvýšením počtu oprávnených voličov tak, ako sa tomu deje pred každými obecnými voľbami, ktoré sa v obci konajú. Tieto osoby by sa dali rozdeliť do dvoch skupín. V prvej skupine sa jedná o klientov Resocializačného zariadenia Repejov, ktorí sa počas doby svojho pobytu v Resocializačnom zariadení doteraz nikdy nehlásili na trvalý pobyt v obci, a po skončení ich pobytu v Resocializačnom zariadení obec opustia a viac sa do nej nevracajú, ani v nej nevlastnia žiadne nehnuteľnosti. Tieto osoby nemajú k obci Repejov žiadny vzťah, avšak na voľbách do orgánov miestnej samosprávy, ktorých ústavnosť sťažovateľ napáda, sa napriek tomu zúčastnili. V druhej skupine sa jedná o osoby, ktoré sa prihlásili k trvalému pobytu v obci niekoľko mesiacov pred konaním volieb do orgánov miestnej samosprávy, hoci v obci vôbec nežijú, nezdržiavajú sa v nej a nemajú k nej žiadny vzťah, ani v nej zväčša nevlastnia žiadne nehnuteľnosti. O voľbe starostu, ako aj poslancov obecného zastupiteľstva tak nerozhodli občania, trvalo sa zdržujúci a žijúci v obci, ktorých sa rozhodovanie obecných orgánov dotýka, ale obyvatelia obce, ktorí sa prihlásili na trvalý

	pobyt účelovo len z dôvodu, aby mohli ovplyvniť výsledok volieb. Ústavný súd uznesením č. k. PL. ÚS 42/2014-14 zo 17. decembra 2014 prijal sťažnosť v časti namietanej neústavnosti a nezákonnosti volieb starostu obce Repejov na ďalšie konanie. Ústavný súd v rámci dokazovania na základe výsluchov a písomných dôkazov zistil, že sa do obce Repejov v mesiaci november 2014 prihlásili na trvalý pobyt: 1. M. M. – od 10. novembra 2014 do 9. decembra 2014, 2. P. B. – od 7. novembra 2014 do 8. decembra 2014, 3. M. P. – od 7. novembra 2014 do 15. decembra 2014, 4. M. T. – od 10. novembra 2014, 5. J. Ž. – od 10. novembra 2014 do 12. decembra 2014, 6. S. Š. – od 10. novembra 2014 do 28. novembra 2014, 7. R. V. – od 13. novembra 2014, 8. P. G. – od 10. novembra 2014 do 2. decembra 2014, 9. T. G. – od 10. novembra 2014 do 2. decembra 2014, 10. M. S. – od 10. novembra 2014 do 26. novembra 2014, 11. Z. S. – od 10. novembra 2014 do 26. novembra 2014, 12. V. K. – od 15. novembra 2014, 13. Z. F. – od 10. novembra 2014 do 27. novembra 2014, 14. P. F. – od 10. novembra 2014 do 27. novembra 2014, 15. M. K. – od 10. novembra 2014 do 26. novembra 2014.
ratio decidendi	Podstatou ochrany ústavnosti vo volebných veciach je ochrana práv zaručených čl. 30 ústavy, t. j. aktívneho a pasívneho volebného práva. Všeobecné volebné právo, ktoré je v tomto článku zaručené, znamená právo všetkých občanov, ktorí dosiahli istú vekovú hranicu, jednak svojím hlasom spolurozhodovať pri tvorbe zastupiteľských orgánov (aktívne volebné právo) a jednak uchádzať sa o zvolenie za člena niektorého zo zastupiteľských orgánov (pasívne volebné právo). Právomoc ústavného súdu zrušiť výsledok volieb alebo vyhlásiť voľby za neplatné podľa § 63 ods. 1 zákona o ústavnom súde sa uplatní len vtedy, ak k porušeniu zákona dôjde spôsobom ovplyvňujúcim slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti. Na uplatnenie tohto oprávnenia ústavného súdu sa však vyžaduje hrubé alebo závažné porušenie, prípadne opätovné porušenie zákonov upravujúcich prípravu a priebeh volieb. Ústavný súd už k otázke naplnenia ústavnej a zákonnej podmienky vyplývajúcej z čl. 64a v spojení s čl. 67 a čl. 69 ods. 2 a 3 ústavy a ustanovenia § 1 ods. 2 zákona o obecnom zriadení, podľa ktorého je základnou úlohou obce pri výkone samosprávy starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov, ako aj z ďalších ustanovení ďalších citovaných zákonov vyslovil, že zahŕňa požiadavku, aby personálne obsadenie orgánov obce bolo výsledkom vôle fyzických osôb, ktoré majú k obci ako jednotke územnej samosprávy právne relevantný vzťah spočívajúci v trvalom pobyte na jej území. Dôvod definovanej koncepcie tkvie v samotnej podstate samosprávy ako práve spravovať svoje vlastné záležitosti samostatne a v prostredí relatívnej nezávislosti od štátu. Len tie fyzické osoby, ktoré majú trvalý pobyt na území obce, sa môžu plnohodnotne podieľať na spravovaní samosprávnych záležitostí, pretože predovšetkým na tieto osoby bude mať výkon samosprávy ako časti verejnej moci dopad spočívajúci v konkrétnych právnych následkoch. Ústavný súd už vyslovil názor, podľa ktorého trvalý pobyt v obci ako ústavná a zákonná podmienka výkonu aktívneho volebného práva (ale i pasívneho volebného práva) pre voľby do obecného zastupiteľstva a voľby starostu obce nie je v právnej úprave ustanovená samoúčelne. Sleduje totiž legitímny cieľ, aby orgány samosprávy obce mali právo voliť len obyvatelia obce, t. j. tí, ktorí v obci trvale žijú, a teda tvoria (relatívne) trvalú súčasť územného spoločenstva osôb, ktoré si prostredníctvom volieb do orgánov samosprávy obcí volí svojich zástupcov na ten účel, aby im zverilo na obdobie štyroch rokov podstatný rozsah svojho práva na výkon územnej samosprávy. V rozhodnutí sp. zn. PL. ÚS 110/07 ústavný súd už ustálil, že na splnenie už formulovaných podmienok výkonu samosprávy nestačí administratívny záznam v evidencii obyvateľov, ale dôležitý je skutočný úmysel osoby trvalo sa zdržiavať na území obce a svojimi aktivitami sa podieľať na spravovaní obecných záležitostí. Za naplnenie tejto podmienky nemožno považovať krátkodobú zmenu v evidencii prihlásených osôb bez dôsledného splnenia aj ďalších administratívnych úkonov s trvalým pobytom spojených (napr. zmena dokladu totožnosti, cestovných dokladov, oznámenie zmeny trvalého pobytu príslušnej zdravotnej

	poisťovni a ďalšie). Zo zápisnice okrskovej volebnej komisie o hlasovaní do obecného zastupiteľstva a voľbách starostu obce Repejov a údajov o definitívnych výsledkoch podľa Štatistického úradu Slovenskej republiky vyplýva, že do zoznamu voličov bolo celkovo zapísaných 129 voličov. Pre voľby starostu obce bolo odovzdaných 93 platných hlasov. Z toho pre kandidáta na starostu P. C. (odporcu) bolo odovzdaných 43 hlasov, pre kandidáta na starostu P. C. (sťažovateľa) bolo odovzdaných 34 hlasov a pre kandidáta na starostu L. F. 16 hlasov. Vykonaným dokazovaním bolo v konaní pred ústavným súdom preukázané, že v období menej ako jedného mesiaca pred konaním volieb sa na trvalý pobyt v obci prihlásilo 15 osôb, z ktorých sa tesne po ukončení volieb odhlásilo z trvalého pobytu 13 osôb. Z uvedeného počtu bolo 7 takých, ktoré sa na trvalý pobyt prihlásili v budove resocializačného zariadenia. Dve osoby sa prihlásili na trvalý pobyt do domu starostu – odporcu – a šesť osôb sa na trvalý pobyt prihlásilo do podnájmov. Ústavný súd ďalej zistil, že v oblasti sociálnej kurately vyvíja v obci aktivity nezisková organizácia „Spoločne za zdravím“. V obci vlastní budovu, v ktorej sídli resocializačné zariadenie. Klienti sú do zariadenia umiestňovaní na základe zmluvy o časovo limitovanom pobyte. V prípade, že požiadajú o prihlásenie na trvalý pobyt v tomto zariadení, musia splniť všetky zákonné podmienky podľa zákona o hlásení pobytu. Podľa § 8 písm. d) uvedeného zákona sú povinní predložiť písomné potvrdenie o súhlase s prihlásením na trvalý pobyt s osvedčeným podpisom vlastníka alebo všetkých spoluvlastníkov budovy. V danom prípade súhlas vydáva vlastník budovy, ktorým je nezisková organizácia Spoločne za zdravím. Predsedom správnej rady n. o. „Spoločne za zdravím“ je odporca. Zo svedeckej výpovede svedka J. Ž. vyplýva, že sám odporca mu možnosť prihlásenia na trvalý pobyt v obci navrhol. A bol to odporca, ktorý mu po mesiaci trvalý pobyt aj zrušil. Ústavný súd konštatoval, že o účelovom prihlásení sa najmenej trinástich osôb na trvalý pobyt nesvedčí len krátka doba, počas ktorej trvalý pobyt „trval“, ale aj skutočnosť, že tieto osoby si po zmene trvalého bydliska nemenili ani doklad o totožnosti, a preto sa vo volebnej miestnosti preukazovali len „potvrdením o trvalom pobyte“, ktoré im vydal odporca. Ústavný súd už na obdobnú situáciu reagoval vo svojom rozhodnutí sp. zn. PL. ÚS 6/2011, podľa ktorého skutočnosť prihlasovania sa na trvalý pobyt tesne pred voľbami sama osebe nemôže viesť k záveru o konaní, ktoré by bolo v rozpore s účelom a zmyslom volieb, a tak by sa dostávalo do priameho rozporu s ústavou. Prihlásenie sa na trvalý pobyt iba s cieľom ovplyvniť výsledky volieb bez inej relevantnej motivácie totiž nemôže spochybniť legalitu, ale ani legitimitu volieb. Význam pre založenie právomoci ústavného súdu podľa § 63 ods. 1 zákona o ústavnom súde však táto skutočnosť nadobúda vtedy, ak v konaní podľa čl. 129 ods. 2 ústavy vyjde najavo, že vo formálnom právnom úkone prihlásenia sa na trvalý pobyt v obci s cieľom ovplyvniť volebný výsledok absentovala materiálna stránka reprezentovaná úmyslom trvalo sa zdržiavať v obci tak, ako to vyžaduje § 3 ods. 1 zákona o hlásení pobytu. Ústavný súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že tvrdenie sťažovateľa o súvislosti jednorazového nárastu počtu obyvateľov, ktorí sa prihlásili na trvalý pobyt do obce iba niekoľko dní pred konaním volieb (15), a výsledkami volieb starostu, keď medzi víťazným odporcom (43) a sťažovateľom (34) bol rozdiel 9 hlasov, je dôvodné. Takýto stav mohol podstatne za tejto situácie ovplyvniť výsledky volieb starostu obce. Ústavný súd mal za to, že voľby konané 15. novembra 2014 v obci Repejov neprebehli v súlade s ústavnoprávne regulovanou koncepciou, a preto <u>vyhlásil voľby starostu obce Repejov konané 15. novembra 2014 za neplatné.</u>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	Ústavný súd SR: PL. ÚS 110/07, PL. ÚS 6/2011, PL. ÚS 34/99, PL. ÚS 18/07, PL. ÚS 82/07, PL. ÚS 21/94, PL. ÚS 17/94, PL. ÚS 19/94, PL. ÚS 50/99, PL. ÚS 5/03, PL. ÚS 6/2014

Uznesenia:

spisová značka	PL. ÚS 39/2014
sudca spravodajca	Milan Lalík
druh konania	podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len ústavný súd) rozhoduje o súlade zákonov s ústavou, s ústavnými zákonmi a s medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom.
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	uznesenie – odmietnuté
dátum rozhodnutia	17. decembra 2014
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bol doručený návrh Okresného súdu Pezinok na začatie konania o súlade – prvej vety ustanovenia § 141a ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“ alebo aj „Občiansky súdny poriadok“) s čl. 1 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), – tretej vety ustanovenia § 141a ods. 1 OSP s čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, – štvrtej vety ustanovenia § 141a ods. 1 OSP s čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, – ustanovenia § 141a ods. 2 OSP s čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“). Okresný súd podal predmetný návrh v súvislosti s konaním, ktoré vedie pod sp. zn. 9 Cb 16/08 o návrhu obchodnej spoločnosti NAUTILUS, spol. s r. o., ktorým sa domáha náhrady škody v presne určenej finančnej sume voči mestu Senec, ktoré bolo podľa zistenia ústavného súdu z dôvodu podania návrhu ústavnému súdu prerušené uznesením okresného súdu sp. zn. 9 Cb 16/08 z 3. októbra 2014, ktoré však dosiaľ nenadobudlo právoplatnosť, pretože proti tomuto uzneseniu podal v danej veci 27. októbra 2014 právny zástupca navrhovateľa odvolanie, ktoré bolo postúpené na odvolacie konanie Krajskému súdu v Bratislave.
ratio decidendi	Z doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že okrem iných procesných náležitostí je procesným predpokladom na podanie návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov všeobecným súdom aj prerušenie konania. Tento procesný predpoklad všeobecný súd preukazuje uznesením, ktoré obsahuje výrok o právoplatnom prerušení konania. Vzhľadom na to, že konanie vedené okresným súdom pod sp. zn. 9 Cb 16/08, v súvislosti s ktorým okresný súd návrhom inicioval na ústavnom súde konanie o súlade právnych predpisov, nebolo ku dňu podania tohto návrhu ústavnému súdu právoplatne prerušené v zmysle zákonnej požiadavky vyjadrenej v citovanom čl. 144 ods. 2 ústavy, ústavný súd vychádzajúc zo svojich zistení a svojej doterajšej judikatúry konštatoval, že nie sú splnené procesné predpoklady na prijatie návrhu okresného súdu na ďalšie konanie. <u>Ústavný súd preto návrh okresného súdu odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.</u>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	Ústavný súd SR: PL. ÚS 16/02, PL. ÚS 3/98, PL. ÚS 25/2014, PL. ÚS 7/2012, PL. ÚS 16/2013, PL. ÚS 25/2014

Uznesenia - volebné:

spisová značka	PL. ÚS 56/2014
súdca spravodajca	Marianna Mochnáčová
druh konania	Podľa čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky - Ústavný súd rozhoduje o ústavnosti a zákonnosti volieb prezidenta Slovenskej republiky, volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, volieb do orgánov územnej samosprávy a volieb do Európskeho parlamentu.
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	uznesenie – sťažnosť zamietnutá
dátum rozhodnutia	28. januára 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 30 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky čl. 31 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola doručená sťažnosť sťažovateľky, za účasti P. M. (ďalej len „odporca“), pre nezákonnosť volieb primátora mesta Sabinov konaných 15. novembra 2014. Sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že vo voľbách primátora neuspela len s nepatrným rozdielom 8 hlasov oproti víťazovi volieb. Po rozhovoroch s niektorými členmi volebných komisií a pozorovateľmi sťažovateľka zistila, že v niektorých volebných okrskoch došlo k porušeniu § 31, § 32 a § 38 zákona Slovenskej národnej rady č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o voľbách“) Sťažovateľka namietala, že k nezákonnému priebehu volieb primátora došlo v dôsledku toho, že: - v priebehu volieb okrskové volebné komisie pôsobiace vo volebných okrskoch č. 3 a č. 7 pri sčítavaní hlasov nesprávne označené volebné lístky uznali za platné,- vo volebnom okrsku č. 8 došlo k ovplyvňovaniu voličov tým, že jeden z členov komisie T. D. usmerňoval voličov v súvislosti s voľbou konkrétnych kandidátov jednak slovnou v rómskom jazyku, a taktiež fyzicky na volebnom lístku ukazoval „na jednotlivé čísla kandidátov“, a tým, že do hlasovacieho priestoru bol umožnený prístup naraz viacerým voličom,- vo volebných okrskoch č. 8 a č. 9 boli príslušnými okrskovými volebnými komisiami akceptované žiadosti o vykonanie hlasovania mimo volebnej miestnosti podané P. L. v zastúpení viacerých voličov, s ktorými nebol v žiadnom príbuzenskom vzťahu,- vo volebnom okrsku č. 8 hlasovala do prenosnej volebnej schránky tohto okrsku osoba nezapísaná v zozname voličov uvedeného volebného okrsku,- predseda okrskovej volebnej komisie č. 10 E. M. pri sčítavaní hlasov diktoval zapisovateľke komisie iné čísla kandidátov než tie, ktoré boli skutočne zakrúžkované na hlasovacích lístkoch.
ratio decidendi	Právomoc ústavného súdu zrušiť výsledok volieb alebo vyhlásiť voľby za neplatné podľa § 63 ods. 1 zákona o ústavnom súde sa uplatní len vtedy, ak k porušeniu zákona dôjde spôsobom ovplyvňujúcim slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti. Na uplatnenie tohto oprávnenia ústavného súdu sa však vyžaduje hrubé alebo závažné porušenie, prípadne opätovné porušenie zákonov upravujúcich prípravu a priebeh volieb K námietke sťažovateľky týkajúcej sa nesprávnosti, resp. nezákonného rozhodovania okrskových volebných komisií vo veci platnosti/neplatnosti hlasovacích lístkov vo volebných okrskoch č. 3 a č. 7: Za účasti sudkyne ústavného súdu bola volebná dokumentácia súvisiaca s námietkami sťažovateľky a týkajúca sa volebných okrskov č. 3, 7, 8, 9 a č. 10 otvorená a prekontrolovaná v časti volieb primátora. Ústavným súdom bolo zistené, že počty platných i neplatných hlasov odovzdaných v prospech sťažovateľky a odporcu vo volebných okrskoch č. 3 a č. 9 korešpondujú s počtami uvedenými v zápisniciach o výsledku volieb z týchto volebných okrskov. Napriek tomu, že ústavným súdom bola zistená určitá nepresnosť pri sčítaní hlasov volebnými okrskovými komisiami č. 7, 8 a č. 10, ústavný súd konštatoval, že uvedená nepresnosť nemala vplyv na vzniknutý rozdiel medzi počtom hlasov získaných odporcom a sťažovateľkou, a preto táto skutočnosť sama osebe volebný výsledok zmeniť nemohla. Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľka svoje tvrdenia o nezrovnalostiach pri sčítavaní hlasov dostatočne nepreukázala.

K námietke sťažovateľky, že vo volebnom okrsku č. 8 došlo k ovplyvňovaniu voličov:

Tvrdenia uvedené v listinných dôkazoch predložených sťažovateľkou o usmerňovaní voličov vo volebnej miestnosti boli protichodné s tvrdeniami uvedenými v obsahu listinných dôkazov odporcu. Odporca výpovednú hodnotu vyhlásení V. a M. Š. navyše spochybnil poukazom na skutočnosť, že jedna z nich na verejnej sieti F. otvorene a verejne podporovala sťažovateľku svojimi príspevkami. A. Z. bola členkou okrskovej volebnej komisie č. 8 a svoje vnímanie správania T. D. vo volebnej miestnosti mala nielen možnosť, ale i povinnosť namietat' priamo vo volebnej miestnosti počas volieb pred predsedníčkou okrskovej volebnej komisie č. 8 alebo ďalšími členmi tejto komisie, pričom v prípade neuskutočnenia nápravy mohla taktiež prezentovať uvedené skutočnosti svedčiace podľa nej o ovplyvnení výsledkov volieb ako dôvod odmietnutia podpísania zápisnice o výsledku volieb. Takýto postup však A. Z. nezvolila. Zápisnica o výsledku volieb vo volebnom okrsku č. 8 bola podpísaná všetkými členmi príslušnej okrskovej volebnej komisie a nie sú v nej uvedené žiadne námietky ktoréhokoľvek z členov okrskovej volebnej komisie k výsledku alebo priebehu volieb. Vzhľadom na uvedené ústavný súd z uvedených listinných dôkazov nepovažoval za preukázané, že vo volebnej miestnosti došlo k sugestívnemu či priamemu ovplyvňovaniu voličov jedným z členov okrskovej volebnej komisie č. 8. Prehľad rozdielov medzi počtom hlasov získaných sťažovateľkou a odporcom v jednotlivých volebných okrskoch podľa ústavného súdu nepotvrďuje tvrdenie sťažovateľky o výraznom rozdielne volebného výsledku vo volebnom obvode č. 8 oproti zostávajúcim volebným obvodom.

Sťažovateľka ďalej namietala, že k ovplyvneniu volieb došlo v dôsledku toho, že vo volebných okrskoch č. 8 a č. 9 podal žiadosti o hlasovanie mimo volebnej miestnosti P. L. (kandidát na poslanca mestského zastupiteľstva) v mene viacerých voličov, ktorí s ním nie sú v žiadnom príbuzenskom vzťahu, a taktiež namietala skutočnosť, že podľa jej vedomosti do prenosnej volebnej schránky volebného okrsku č. 8 hlasovala aj osoba, ktorá nebola zapísaná v zozname voličov daného volebného okrsku.

Z predložených listinných dôkazov považoval ústavný súd za preukázané, že vo volebných okrskoch č. 8 a č. 9 P. L. podal za viacerých voličov žiadosť o hlasovanie mimo volebnej miestnosti. Zákon o voľbách v § 31 ods. 6 neurčuje ani formu, ktorou má volič takúto žiadosť podať, a rovnako ani prípustnosť zastúpenia inou osobou v prípade podania takejto žiadosti, avšak v súlade so záujmom na umožnení realizácie aktívneho volebného práva každému voličovi možno extenzívny výklad tohto ustanovenia použitý jednotlivými okrskovými komisiami považovať za správny. V jednotlivých vyhláseniach obsiahnutých v listinných dôkazoch predložených sťažovateľkou boli priamo vyslovené, prípadne naznačené závery, ktoré podporujú argumentáciu sťažovateľky o tom, že uvedeným postupom (umožnením hlasovania do prenosnej volebnej schránky na základe žiadosti P. L.) došlo k ovplyvňovaniu voličov počas volieb. Uvedené závery boli získané len na základe dedukcie hodnotením správania voličov pri hlasovaní v spojení so skutočnosťou, že žiadosť za nich podal P. L. ako kandidát na poslanca mestského zastupiteľstva. Avšak usmerňovanie voličov svojimi zmyslami osoby, ktorých vyhlásenia ako listinný dôkaz predložila sťažovateľka, priamo nevnímali, a preto ani ich vyhlásenia v tejto časti ústavný súd nemohol vziať do úvahy. K vyhláseniu Z. P. je potrebné uviesť, že toto vyhlásenie ústavný súd nemohol akceptovať, keďže ako predsedníčka okrskovej volebnej komisie č. 9 mala sama možnosť svoje výhrady k priebehu volieb uviesť aj do zápisnice o výsledku volieb, ktorú ona sama podpísala bez akýchkoľvek výhrad. Ovplyvňovanie voličov nepotvrdil napokon ani člen mestskej volebnej komisie, ktorý sa taktiež zúčastnil hlasovania do prenosnej volebnej schránky, a vo svojom vyhlásení neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by aspoň naznačovali uvedené tvrdenia.

Ústavný súd považoval za preukázané, že vo volebnom obvode č. 8 došlo k porušeniu § 31 ods. 6 zákona o voľbách tým, že členovia okrskovej volebnej komisie č. 8 umožnili hlasovanie do prenosnej volebnej schránky pre volebný okrsk č. 8 voličke, ktorá patrila do iného volebného obvodu, a následne v rámci zoznamu voličov zaznačili hlasovanie príbuznej uvedenej voličky, ktorá síce patrila do uvedeného okrsku, avšak volieb sa nezúčastnila. V dôsledku uvedeného sú výsledky sčítania hlasov spochybnené o jeden hlas, ktorý mohol byť odovzdaný ktorémukoľvek z kandidátov na primátora. Ústavný súd poukázal na skutočnosť, že ani prípadný vplyv tohto hlasu na rozdiel medzi počtom hlasov odovzdaných pre sťažovateľku a odporcu vo voľbách primátora by konečný volebný výsledok týchto volieb nemohol zvrátiť, resp. ovplyvniť.

	Sťažovateľka taktiež namietala, že vo volebnom okrsku č. 10 predseda okrskovej volebnej komisie L. M. pri sčítavaní hlasov diktoval zapisovateľke iné čísla kandidátov než tie, ktoré boli skutočne zakrúžkované na hlasovacích lístkoch. Ústavný súd poukázal na to, že zloženie okrskovej volebnej komisie s ohľadom na spôsob jej kreovania odráža spektrum politických strán zúčastnených na slobodnej súťaži politických síl v príslušných voľbách. Bližšia previazanosť jednotlivých kandidátov do orgánov samosprávy nielen s voličmi, ale i s členmi okrskových volebných komisií je prirodzeným javom, ktorý je odrazom miestnej úrovne, v rámci ktorej sú komunálne voľby realizované. Okrsková volebná komisia č. 10 mala 10 členov, z ktorých každý zastupoval iný politický subjekt, a týmto spôsobom bola plne zabezpečená aj kontrola každého úkonu vykonaného predsedom okrskovej volebnej komisie. O pravdivosti tohto tvrdenia svedčí napokon aj skutočnosť potvrdená všetkými tromi vyhláseniami obsiahnutými v listinných dôkazoch predložených odporcom, z ktorých vyplýva, že L. M. bol aj v rámci procesu sčítavania hlasov po zistení nedostatkov v jeho diktovaní vymenený iným členom tejto komisie. S ohľadom na uvedené dospel ústavný súd k záveru, že uvedené skutočnosti nemohli v objektívnom pozorovateľovi založiť dôvodné podozrenie, že v dôsledku nich došlo k reálnemu ovplyvňovaniu voličov, a preto uvedené námietky sťažovateľky ústavný súd považoval za právne irelevantné. Ústavný súd konštatoval, že tvrdenia sťažovateľky, na základe ktorých namietala nezákonnosť a neústavnosť volieb primátora mesta Sabinov konaných 15. novembra 2014, nepredstavujú v okolnostiach daného prípadu také porušenia ústavy a volebného zákona, ktorých rozsah a intenzita by mohli reálne ovplyvniť, kto bol v napadnutých voľbách zvolený za primátora mesta Sabinov. Skutkové zistenia ústavného súdu v danom prípade neumožnili vysloviť záver o hrubom alebo závažnom, prípadne opakovanom porušení volebných predpisov pri voľbách primátora mesta, ktoré by preukazne ovplyvnilo výsledok týchto volieb a mohlo by byť podkladom pre zrušenie týchto volieb ústavným súdom. Sťažovateľka nepreukázala porušenie volebného zákona, ktoré by bolo v príčinnej súvislosti s namietaným výsledkom volieb. <u>Ústavný súd preto sťažnosť zamietol.</u>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	Ústavný súd SR: PL. ÚS 34/99, PL. ÚS 21/94, PL. ÚS 17/94, PL. ÚS 19/94, PL. ÚS 50/99.

spisová značka	PL. ÚS 35/2014
sudca spravodajca	Marianna Mochnáčová
druh konania	Podľa čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky - Ústavný súd rozhoduje o ústavnosti a zákonnosti volieb prezidenta Slovenskej republiky, volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, volieb do orgánov územnej samosprávy a volieb do Európskeho parlamentu.
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	uznesenie – sťažnosť zamietnutá
dátum rozhodnutia	4. februára 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 30 ods. 1, 2 a 4 Ústavy Slovenskej republiky čl. 31 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola doručená sťažnosť sťažovateľa, za účasti J. C. (ďalej len „odporca“), pre nezákonnosť volieb starostu obce Blhovce konaných 15. novembra 2014. Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že ako kandidát na starostu obce Blhovce, okres Rimavská Sobota, a nominant politickej strany Most - Híd vo voľbách starostu, získal 204 platných hlasov, teda viac ako 48 % všetkých platne odovzdaných hlasov voličov. Odporca získal 218 hlasov, teda rozdiel medzi obidvoma kandidátmi na funkciu starostu predstavuje len 14 hlasov voličov. Sťažovateľ opieral svoju sťažnosť, o tieto tvrdenia: a) odporca porušil § 30 ods. 11 zákona o voľbách tým, že v deň konania volieb sa zdržiaval v budove obecného úradu, v ktorého priestoroch sa nachádzala volebná miestnosť, čím mohol ovplyvniť verejnú mienku občanov, b) odporca ako vodič osobného motorového vozidla „sprevádzal“ členov volebnej komisie pri zabezpečovaní hlasovania do prenosnej volebnej schránky,

	c) odporca porušil § 30 ods. 13 a § 36 zákona o voľbách tým, že po skončení hlasovania, ale ešte pred podpísaním zápisnice volebnej komisie bol prítomný vo volebnej miestnosti a snažil sa o ovplyvňovanie jej obsahu, d) bol porušený čl. 30 ods. 1 ústavy, keďže voliči obce boli zastrašovaní odporcom, ktorý ich informoval, že v prípade víťazstva sťažovateľa vo voľbách starostu bude počet aktívnych pracovníkov zredukovaný. Uvedeným konaním odporcu bolo voličom odopreté právo slobodne sa vo voľbách rozhodnúť. Ústavný súd na základe dokazovania vo vzťahu k tvrdeniam sťažovateľa zistil tieto skutočnosti: a) Odporca sa v budove obecného úradu zdržiaval opakovane, a to z dôvodu odovzdania volebnej miestnosti volebnej komisii, svojho hlasovania vo voľbách, zabezpečenia obedov pre členov volebnej komisie, zabezpečenia hlasovania do prenosnej volebnej schránky z pozície vodiča svojho vlastného motorového vozidla, ako aj tesne pred skončením hlasovania. Do volebnej miestnosti odporca vstúpil až po sčítaní hlasov napriek tomu, že v zmysle uznesení Ústrednej volebnej komisie ako kandidát na starostu obce bol oprávnený byť prítomný pri sčítaní hlasov ako pozorovateľ. b) Manželka sťažovateľa V. M. videla odporcu vystúpiť z motorového vozidla a rozprávať sa s obyvateľkou obce M. Z. v čase, keď vychádzala z jedného z domov, kde prebiehalo hlasovanie do prenosnej volebnej schránky. Obsah ich rozhovoru však nepočula. Z výsluchu svedkyne K. S. bolo zistené, že odporca s menovanou voličkou komunikoval až po jej hlasovaní do prenosnej volebnej schránky. Svedkovia tiež potvrdili skutočnosť, že odporca ako vodič niekoľkokrát už aj v minulosti zabezpečoval prevoz členov volebnej komisie s prenosnou volebnou schránkou a dosiaľ v tejto súvislosti neboli vznesené žiadne námietky. c) Po skonštatovaní výsledkov hlasovania, a teda víťazstva odporcu vo voľbách starostu, boli z iniciatívy členov volebnej komisie (sympatizantov sťažovateľa) do zápisnice o hlasovaní dopísané dve námietky. V prvej námietke volebná komisia skonštatovala, že za prítomnosti troch jej členov sa odporca „zúčastnil pri prenášaní mobilnej urny v období moratória, ako vodič, ale nevystúpil z auta“. V druhej námietke bola skonštatovaná zámena poradových čísel na hlasovacom lístku pre voľby poslancov obecného zastupiteľstva. Z výpovedí členov volebnej komisie tiež vyplynulo, že všetci s obsahom zápisnice o hlasovaní v plnej miere súhlasili, svojimi vlastnoručnými podpismi osvedčili skutočnosti v nej uvedené. d) Na preukázanie tvrdeného ovplyvňovania voličov – aktívnych pracovníkov odporcom pred konaním volieb sťažovateľ predložil čestné vyhlásenie A. B., v ktorom uviedla, že odporca jej za prítomnosti ďalších štyroch pracovníčok vykonávajúcich aktívne práce v bližšie nekonkretizovanom čase a mieste pohrozil „modlite sa, aby som nevyhral voľby, lebo Vám bude koniec“.
ratio decidendi	Právomoc ústavného súdu zrušiť výsledok volieb alebo vyhlásiť voľby za neplatné podľa § 63 ods. 1 zákona o ústavnom súde sa podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu uplatní len vtedy, ak k porušeniu zákona dôjde spôsobom ovplyvňujúcim slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti. Na uplatnenie tohto oprávnenia ústavného súdu sa však vyžaduje hrubé alebo závažné porušenie, prípadne opätovné porušenie zákonov upravujúcich prípravu a priebeh volieb. Neplatnosť volieb alebo voľby kandidáta môže spôsobiť len také porušenie volebného zákona, ktoré už spochybňuje výsledky volieb a ktoré odôvodnene vyvoláva pochybnosť o tom, či voľby a ich výsledky sú prejavom skutočnej vôle voličov. Vo vzťahu k § 30 ods. 11 zákona č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o voľbách“) ústavný súd už vyslovil právny názor, podľa ktorého z neho vyplýva zákaz určitých aktivít, aj keď sú jednorazové, počas volieb a 48 hodín pred nimi v rozhlasovom a televíznom vysielaní, hromadných informačných prostriedkoch, v budovách, kde sídlia okrskové volebné komisie, a v ich bezprostrednom okolí. Medzi tieto aktivity patrí aj zverejňovanie informácií o politických stranách a nezávislých kandidátoch v ich prospech alebo v ich neprospech slovom, písmom, zvukom alebo obrazom. Ústavný súd tiež vyslovil právny názor, podľa ktorého z ustanovenia § 30 ods. 11 zákona o voľbách nemožno vyvodit' absolútny zákaz akejkoľvek volebnej kampane počas volebného moratória. Ústavný súd už vo svojej judikatúre konštatoval, že za porušovanie volebného moratória, a teda zákazov výslovne uvedených v § 30 ods. 11 zákona o voľbách, nesporne treba považovať rozhovory kandidátov

	uskutočnené s voličmi v deň volieb v bezprostrednej blízkosti budov, kde sídlia okrskové volebné komisie, a to najmä vtedy, ak predmetom rozhovoru sú aj otázky súvisiace s voľbami bez ohľadu na to, či je ich obsahom priama výzva voličom, koho majú voliť. Z textu a účelu § 30 ods. 11 zákona o voľbách možno podľa názoru ústavného súdu vyvodiť okrem iného aj povinnosť kandidátov na volené funkcie nezdržiavať sa v deň volieb v bezprostrednom okolí budov, kde sídlia volebné komisie, a nenadväzovať rozhovory s voličmi. Opierajúc sa o svoje skutkové zistenia a právne východiská vychádzajúce z doterajšej judikatúry ústavný súd konštatoval, že vykonané dokazovanie nepotvrdilo, že odporca porušil ustanovenie § 30 ods. 11 zákona o voľbách, z ktorého možno, ako už bolo uvedené, okrem iného vyvodiť zákaz kandidátov viesť rozhovory s voličmi v deň volieb, ktoré sa priamo, ale aj nepriamo dotýkajú volieb v budovách, kde sídlia okrskové volebné komisie, a v ich bezprostrednom okolí. Z výpovedí svedkov vyplynulo, že žiadny z nich nevidel ani nepočul odporcu v deň volieb viesť takýto rozhovor v budove obecného úradu, kde sídlila volebná komisia alebo v jeho blízkom okolí. Uvedenú námietku sťažovateľa tak ústavný súd vyhodnotil ako nedôvodnú. Za nepreukázané považoval ústavný súd aj tvrdenie sťažovateľa, že odporca mohol ovplyvňovať slobodnú vôľu občanov pri hlasovaní vo voľbách, keď ako vodič zabezpečoval prevoz členov volebnej komisie s prenosnou volebnou schránkou. Vykonaným dokazovaním nebola preukázaná akákoľvek aktivita odporcu k ovplyvňovaniu hlasovania voličov. Ústavný súd konštatoval, že sám sťažovateľ počas hlasovania do prenosnej volebnej schránky disponoval nadštandardným prostriedkom kontroly jeho priebehu, keďže jeho manželka ako členka volebnej komisie sa osobne zúčastnila hlasovania voličov do prenosnej volebnej schránky. Ani jej výpoveď ovplyvňovanie voličov odporcom nepotvrdila. Vo vzťahu k námietke, že odporca bol prítomný vo volebnej miestnosti a ovplyvňoval obsah zápisnice o hlasovaní, ústavný súd konštatoval, že v konaní síce bolo preukázané, že odporca sa zúčastnil procesu formulovania výsledného znenia námietky v zápisnici volebnej komisie, keď navrhoval jej doplnenie o údaj, že sa zúčastnil prevozu prenosnej volebnej schránky len v pozícii vodiča, avšak ústavným súdom vypočutí svedkovia tvrdenie sťažovateľa, že boli odporcom v tejto súvislosti nejakým spôsobom ovplyvňovaní alebo nútení (s výnimkou výpovede manželky sťažovateľa, ktorej vierohodnosť ústavný súd vzhľadom na jej blízky vzťah k sťažovateľovi vyhodnotil ako zníženú), nepotvrdili. V súvislosti s námietkou, že odporca v priebehu volebnej kampane ovplyvňoval voličov, ktorí majú záujem zúčastňovať sa aktívnych prác organizovaných obcou, hrozbami, že v prípade, ak bude zvolený sťažovateľ, zníži tento počet aktívnych pracovníkov, ústavný súd konštatoval, že táto nie je vo volebnej sťažnosti bližšie špecifikovaná. Ústavný súd navyše považoval za vhodné poukázať aj na svoju doterajšiu judikatúru, podľa ktorej pri posudzovaní volebných nedostatkov, ku ktorým malo dôjsť počas volebnej kampane, nemožno podceňovať voliča. Len veľmi agresívny a ofenzívny tlak na voliča, spôsobilý ovplyvniť tvorbu jeho slobodnej vôle, je volebným nedostatkom, ktorého dôsledkom môže byť zrušenie výsledku volieb. Sťažovateľom predložené čestné vyhlásenie jednej osoby ústavný súd nemohol považovať za relevantný dôkaz toho, že v rámci predvolebnej kampane odporcu došlo k ovplyvňovaniu slobodnej vôle voličov v takom rozsahu, ktorý by v konečnom dôsledku odôvodňoval záver o inom výsledku volieb, než aký bol vyhlásený. Ústavný súd konštatoval, že skutkové zistenia v danom prípade neumožňujú vysloviť záver o hrubom alebo závažnom, prípadne opakovanom porušení volebných predpisov pri voľbách starostu obce Blhovce, a preto sťažnosť zamietol.
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	Ústavný súd SR: PL. ÚS 34/99, PL. ÚS 82/07, PL. ÚS 21/94, PL. ÚS 19/98, PL. ÚS 17/94, PL. ÚS 19/94, PL. ÚS 50/99, PL. ÚS 5/03, PL. ÚS 6/06, PL. ÚS 73/07, PL. ÚS 18/07, PL. ÚS 118/07.

spisová značka	PL. ÚS 48/2014
sudca spravodajca	Milan Lalič
druh konania	Podľa čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky - Ústavný súd rozhoduje o ústavnosti a zákonnosti volieb prezidenta Slovenskej republiky, volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, volieb do orgánov územnej samosprávy a volieb do Európskeho parlamentu.
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	uznesenie – sťažnosť zamietnutá
dátum rozhodnutia	4. februára 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 30 ods. 1, 3 a 4 Ústavy Slovenskej republiky čl. 31 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola doručená sťažnosť P. G. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal neústavnosť a nezákonnosť volieb starostu obce Výrava a poslancov Obecného zastupiteľstva obce Výrava konaných 15. novembra 2014. Sťažovateľ kandidoval v napadnutých voľbách na starostu obce i poslanca Obecného zastupiteľstva obce Výrava. Zvolenou starostkou obce sa stala M. K. (ďalej len „odporkyňa“), ktorá získala vo voľbách 95 hlasov, sťažovateľ získal 39 hlasov. Rozdiel platných hlasov medzi sťažovateľom a odporkyňou je 56 hlasov. Do obecného zastupiteľstva boli zvolení T. D. (66 hlasov), S. G. (65 hlasov), M. H. (63 hlasov), L. K. (60 hlasov) a M. F. (56 hlasov). Sťažovateľ získal vo voľbách do obecného zastupiteľstva 45 hlasov, rozdiel platných hlasov medzi v poradí posledným zvoleným členom obecného zastupiteľstva a sťažovateľom je 11 hlasov. Za skutočnosti, ktoré mali zásadný vplyv na výsledok volieb, sťažovateľ označil: - príbuzenské vzťahy členov volebnej komisie k odporkyni, - voľby voličov – obyvateľov Zariadenia pre seniorov a Domova sociálnych služieb RADOSŤ vo Výrave (ďalej len „zariadenie pre seniorov“) do prenosnej schránky za účasti členov volebnej komisie, ako aj kandidátov na poslancov obecného zastupiteľstva M. F. a T. D. a ich aktívnu účasť pri krúžkovaní hlasovacích lístkov pre nevládných občanov, - hromadné prihlasovanie občanov (v počte 45) na trvalý pobyt v obci v období krátko pred voľbami (od 9. októbra 2014 do konania volieb do miestnej samosprávy).
ratio decidendi	Právomoc ústavného súdu zrušiť výsledok volieb alebo vyhlásiť voľby za neplatné podľa § 63 ods. 1 zákona o ústavnom súde sa podľa judikatúry ústavného súdu uplatní len vtedy, ak k porušeniu zákona dôjde spôsobom ovplyvňujúcim slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti. Na uplatnenie tohto oprávnenia ústavného súdu sa však vyžaduje hrubé alebo závažné porušenie, prípadne opätovné porušenie zákonov upravujúcich prípravu a priebeh volieb. Neplatnosť volieb alebo voľby kandidáta môže spôsobiť len také porušenie volebného zákona, ktoré už samo osebe spochybňuje výsledky volieb a ktoré odôvodnene vyvoláva pochybnosť o tom, či voľby a ich výsledky sú prejavom skutočnej vôle voličov. Ústavný súd poukázal na svoju judikatúru, podľa ktorej musia byť splnené tri predpoklady, aby bolo možné vyhovieť volebnej sťažnosti, a to nezákonnosť spočívajúca v porušení zákonov týkajúcich sa volieb, vzťah medzi touto nezákonnosťou a neplatnosťou volieb alebo voľby kandidáta a intenzita protizákonnosti, ktorá už spochybňuje výsledky volieb a ktorá odôvodnene vyvoláva pochybnosť o tom, či voľby a ich výsledky sú prejavom skutočnej vôle. Pre posúdenie námietky sťažovateľa, že v miestnej volebnej komisii boli príbuzní zvolenej starostky, bolo rozhodujúce, či volebná komisia bez ohľadu na príbuzenské väzby bola kreovaná v súlade so zákonom o voľbách a či náležite plnila úlohy zverené jej týmto zákonom. Ústavný súd konštatoval, že miestna volebná komisia vytvorená z predstaviteľov 10 politických strán a hnutí predstavuje širokospektrálne politické zastúpenie a vytvára záruku pre zabezpečenie demokratických volieb v obci i kontroly nad ich vykonaním. K druhej námietke sťažovateľa, že krátko pred dátumom konania volieb došlo z iniciatívy úradujúcej starostky obce k hromadnému prihlasovaniu občanov na trvalý pobyt v obci pre účely jej podpory vo voľbách, ústavný súd uviedol, že všetci títo občania splnili zákonom č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov ustanovené podmienky na

	prihlásenie na trvalý pobyt. Ústavný súd zistil, že v jednom prípade išlo o maloleté dieťa nahlásené na trvalý pobyt (narodené 5. júna 2011 vo Veľkej Británii), 17 osôb bolo nahlásených na trvalý pobyt v rôznych nehnuteľnostiach obce a 4 občania boli nahlásení na trvalý pobyt do sociálneho zariadenia seniorov. Pri vyhodnotení tejto námietky zobral ústavný súd do úvahy aj skutočnosť, že sťažovateľ podal trestné oznámenie na obvodné oddelenie Policajného zboru, v ktorom tvrdil, že kandidátka na starostu obce M. K. bezprostredne pred voľbami konanými 15. novembra 2014 účelovo prihlásila na trvalý pobyt v obci nových obyvateľov pre účely jej podpory vo voľbách a na základe tohto konania aj voľby vyhrala. Uvedené trestné oznámenie bolo skráteným vyšetrovaním šetrené ako podozrenie z prečinu poškodzovania cudzích práv. Obvodné oddelenie Policajného zboru vec odmietlo, pretože uvedený skutok nevykazuje znaky skutkovej podstaty prečinu poškodzovania cudzích práv podľa § 375 Trestného zákona a ani iného prečinu a taktiež ani priestupku. Ústavný súd sa vo volebných veciach už opakovane zaoberal námietkou účelového prihlasovania občanov na trvalý pobyt. Kým v niektorých prípadoch bolo preukázané, že prihlasovanie občanov organizoval, resp. inicioval kandidát na starostu obce, k prihlasovaniu dochádzalo aj do objektov, ktoré neboli určené na trvalé bývanie a bez zámeru v obci trvale žiť, v danom prípade nebola zistená ani jedna z uvedených skutočností a ústavný súd považoval za náležite preukázané, že tvrdenia sťažovateľa v tejto námietke sú nepravdivé a v žiadnom prípade nemohli mať vplyv na zákonnosť a ústavnosť volieb. Tretiu námietku tvorila skutočnosť, že pri hlasovaní voličov do prenosnej volebnej schránky v sociálnom zariadení pre seniorov boli pri volebnom akte a priamo pri úprave hlasovacích lístkov prítomní aj kandidáti na poslancov miestneho zastupiteľstva M. F. a T. D. M. F. vo svojom vyjadrení uviedol, že počas návštevy svojej matky – klientky sociálneho zariadenia asistoval (pre nepriaznivý zdravotný stav) pri jej voľbe do prenosnej urny. Vo všetkých ostatných prípadoch to bola riaditeľka sociálneho zariadenia, ktorá asistovala a dohliadala na priebeh volieb do prenosnej urny, čo sa podľa jeho tvrdenia mohlo prejavovať v podpore sťažovateľa a kandidujúceho M. D., príbuzného riaditeľky. Ústavný súd konštatoval, že neboli zistené také skutočnosti, ktoré by mohli mať zásadný vplyv na dosiahnutý výsledok volieb a v konečnom dôsledku aj na nezákonnosť a neústavnosť napadnutých volieb. <u>Preto ústavný súd návrh na vyhlásenie volieb za neplatné zamietol.</u>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEK a iných súdov	Ústavný súd SR: PL. ÚS 34/99, PL. ÚS 18/07, PL. ÚS 82/07, PL. ÚS 21/94, PL. ÚS 19/98, PL. ÚS 17/94, PL. ÚS 19/94, PL. ÚS 50/99, PL. ÚS 5/03, PL. ÚS 64/05, PL. ÚS 96/07, PL. ÚS 7/07, PL. ÚS 110/07, PL. ÚS 119/07, PL. ÚS 69/2011, I. ÚS 55/00.

spisová značka	PL. ÚS 53/2014
sudca spravodajca	Marianna Mochnáčová
druh konania	Podľa čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky - Ústavný súd rozhoduje o ústavnosti a zákonnosti volieb prezidenta Slovenskej republiky, volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, volieb do orgánov územnej samosprávy a volieb do Európskeho parlamentu.
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	uznesenie – sťažnosť zamietnutá
dátum rozhodnutia	11. februára 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 30 ods. 1, 3 a 4 Ústavy Slovenskej republiky čl. 31 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola doručená sťažnosť P. M. (ďalej len „sťažovateľ“), za účasti F. Ž. (ďalej aj „odporca“), pre nezákonnosť a neústavnosť volieb starostu obce Bystrany konaných 15. novembra 2014. Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že vo voľbách starostu kandidoval ako nezávislý kandidát a svoju vôľu kandidovať prejavil pred ostatnými občanmi obce Bystrany už koncom júna 2014. Od tohto momentu sa sťažovateľ, ako aj jeho rodina stali terčom „protiprávneho konania spočívajúceho v nátlaku sťažovateľa na vzdanie sa kandidatúry“ na funkciu starostu obce. Išlo najmä o opakovanú snahu o podplatenie sťažovateľa ponukami poskytnutia funkcie za vzdanie sa kandidatúry na starostu obce, ohováranie osoby sťažovateľa v rómskej kolónii, vyhrážanie sa sťažovateľovi a jeho rodine, ako aj zneužívanie funkcie starostu zo

	strany odporcu na podnecovanie poslancov s ním sympatizujúcich, aby vyvíjali tlak na sťažovateľa a viedli proti nemu diskreditačnú kampaň. Zo zápisnice volebnej komisie o výsledku volieb ústavný súd zistil, že vo voľbách starostu obce bolo vyhodnotených 795 odovzdaných hlasovacích lístkov ako platných, pričom v prospech sťažovateľa bolo odovzdaných 220 platných hlasov a v prospech odporcu 388 platných hlasov, čo predstavuje rozdiel 168 hlasov. Zápisnicu podpísalo 7 členov miestnej volebnej komisie bez vznesenia pripomienok k voľbám.
ratio decidendi	Voľby môžu byť v zmysle judikatúry ústavného súdu spochybnené v zásade tromi spôsobmi, a to tým, že došlo k volebnej chybe (nesprávne sčítanie), k volebnému deliktu (úmyselná činnosť k zmareniu alebo ovplyvneniu volieb), alebo len k nepripustnému ovplyvňovaniu výsledku hlasovania (kupovanie hlasov). Ústavný súd využíva svoju právomoc pri zistení neústavnosti alebo nezákonnosti volieb a vyhlási voľby za neplatné alebo zruší výsledok volieb podľa § 63 ods. 1 zákona o ústavnom súde iba vtedy, ak k porušeniu zákona Slovenskej národnej rady č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „volebný zákon“ alebo aj „zákon o voľbách“) dôjde spôsobom ovplyvňujúcim slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti, pričom sa vyžaduje hrubé alebo závažné porušenie, prípadne opätovné porušenie ustanovení upravujúcich prípravu a priebeh volieb. Porušenie volebného zákona musí dosahovať takú intenzitu, ktorá v príčinnej súvislosti má za následok nezákonnosť volieb, resp. nezákonnosť ich výsledku. Podľa prvej námietky sťažovateľa v čase pred voľbami odporca vyvinul veľmi intenzívne snaženie s cieľom opakovanými ponukami platovo zaujímavých pracovných miest v rámci samosprávy obce alebo projektu občianskych hliadok ovplyvniť sťažovateľa, aby sa vzdal kandidatúry na starostu obce. Uvedené tvrdenia možno považovať za preukázané, avšak tieto ponuky odporcu sťažovateľ v konečnom dôsledku neprijal. V danom prípade tak možnosť zásahu do práva sťažovateľa podľa čl. 30 ods. 4 ústavy (pasívne volebné právo) nevznikla, keďže ako kandidát na starostu obce sa volieb konaných 15. novembra 2014 riadne zúčastnil bez toho, aby bol obmedzovaný jeho prístup k službám územnej samosprávy zameraným na podporu alebo na prospech jeho volebnej kampane, o čom svedčí aj počet odovzdaných hlasov v jeho prospech uvedený v zápisnici volebnej komisie o výsledku volieb. Vzhľadom na uvedené vyhodnotil ústavný súd túto námietku sťažovateľa za irelevantnú. V súvislosti s tvrdením sťažovateľa, že sa v obci začali voľby do prenosnej volebnej schránky predčasne (okolo 6.00 h), ústavný súd konštatoval, že uvedené tvrdenia sa vykonaným dokazovaním nepreukázali. Sťažovateľ v sťažnosti ďalej namietal, že došlo k nesprávnemu postupu volebnej komisie po skončení hlasovania do prenosnej volebnej schránky, keď nepoužité hlasovacie lístky a obálky boli predsedníčke volebnej komisie odovzdané až dodatočne na základe jej upozornenia. Výpovede svedkov potvrdili, že k uvedenému pochybeniu po skončení hlasovania do prenosnej volebnej schránky skutočne došlo, avšak tieto nepoužité hlasovacie lístky a obálky (v počte po 2 kusy) sa nachádzali v osobnom motorovom vozidle člena volebnej komisie iba veľmi krátky časový úsek, a to tesne pred skončením hlasovania vo voľbách. Uvedený formálny nedostatok nepovažoval ústavný súd v okolnostiach danej veci za spôsobilý spochybniť zistený výsledok volieb. Vo vzťahu k tvrdenému obmedzovaniu účasti pozorovateľov vo volebnej miestnosti počas konania volieb z listinných dôkazov, ako aj z výpovedí svedkov vyplynulo, že volebná komisia v deň konania volieb jednohlasne prijala uznesenie, ktorým vzhľadom na vysoký počet schválených žiadostí o možnosť zúčastniť sa volieb v pozícii pozorovateľa, ako aj berúc do úvahy nedostatočné priestorové možnosti volebnej miestnosti rozhodla, že pozorovatelia sa budú vo volebnej miestnosti strieďať v určených časových intervaloch. Samotné obmedzenie prítomnosti pozorovateľov určením časového intervalu v okolnostiach danej veci preto nemožno podľa názoru ústavného súdu považovať za porušenie volebných predpisov. Byť pripustený ako pozorovateľ počas volieb do orgánov samosprávy obce nemožno považovať za právne nárokovateľné. Ako ťažiskovú námietku ústavný súd vyhodnotil námietku sťažovateľa, že počas volieb bolo zneužitie pravidlo overenia totožnosti voliča na základe vyhlásenia niektorého člena volebnej komisie, v dôsledku čoho sa vo voľbách hlasovalo aj za osoby, ktoré sa nachádzali mimo územia Slovenskej republiky, prípadne volili osoby maloleté alebo osoby bez spôsobilosti na právne úkony. Sťažovateľ na preukázanie tohto tvrdenia

	ústavnému súdu predložil zoznam obyvateľov obce, ktorí podľa jeho zistení v čase konania volieb v obci neboli prítomní. Výsluchom jednotlivých svedkov, ktorí sú s týmito osobami v príbuzenskom alebo obdobnom vzťahu, bolo potvrdené, že menovaní sa skutočne nachádzali v deň volieb v zahraničí. Porovnaním sťažovateľom predloženého zoznamu neprítomných voličov verifikovaného svedeckými výpoveďami so zoznamom voličov zúčastnených na voľbách, ktorý bol súčasťou volebnej dokumentácie, ústavný súd dospel k záveru, že nie je možné bez uvedenia ďalšieho identifikátora (dátumu narodenia) v zozname predloženom sťažovateľom stotožniť jednoznačným spôsobom jednotlivé fyzické osoby, a to v dôsledku opakujúcej sa totožnosti mena a priezviska osôb bývajúcich na rovnakej adrese. Ústavný súd ďalej uviedol, že k preukázaniu totožnosti voliča vo voľbách do orgánov samosprávy obce nemusí nevyhnutne dôjsť len predložením platného dokladu totožnosti s vyznačeným údajom o trvalom pobyte, pretože volebný zákon pripúšťa aj náhradné spôsoby preukazovania totožnosti, ktoré boli počas volieb v obci Bystrany, ako vyplýva zo svedeckých výpovedí (E. M., J. Ž.), aplikované približne v 20 až 30 prípadoch v súlade s týmto ustanovením volebného zákona. Ústavný súd k tejto námietke sťažovateľa konštatoval, že napriek kvantite sťažovateľom ponúknutých dôkazov sa jeho tvrdenia o zneužívaní overovania totožnosti voličov nepotvrdili. Za nepreukázanú považoval ústavný súd aj námietku sťažovateľa, že vo voľbách do orgánov samosprávy obce hlasoval J. P. (fyzická osoba bez spôsobilosti na právne úkony). V zozname voličov oprávnených hlasovať menovaný nebol vyznačený s poznámkou nesvojprávny, a teda mu malo byť umožnené sa hlasovania vo voľbách zúčastniť. Výpoveď maloletej svedkyne M. Š. (16 rokov), ktorá sa podľa svojich tvrdení zúčastnila volebného aktu napriek nesplneniu podmienky dosiahnutia vekovej hranice, má podľa názoru ústavného súdu zníženú vierohodnosť vzhľadom na jej negramotnosť (ktorú sama potvrdila počas výsluchu, pozn.), ako aj rozporuplnosť opísania skutkových okolností jej hlasovania vyplývajúcich zo zápisnice o výsluchu uskutočnenom pred vyšetrovateľom a tiež okolností uvedených počas výsluchu ústavným súdom. Ústavný súd považoval za nepreukázanú aj námietku sťažovateľa, ktorou poukazoval na nekorektnosť vedenia volebnej súťaže odporcom, ktorý počas svojho pobytu v Anglicku motivoval k účasti na voľbách voličov dlhodobo žijúcich v zahraničí prisľubom úhrady nákladov na cestovné. Z výpovede svedka F. P. vyplynulo, že k zabezpečeniu autobusov pre týchto voličov napokon nedošlo a uvedený prisľub ani nebol odporcom na stretnutí s voličmi daný. Ústavný súd poukázal aj na skutočnosť, že všetci členovia volebnej komisie podpísali zápisnicu o výsledku volieb bez uvedenia námietok, ako aj skutočnosť, že rozdiel hlasov medzi zvoleným starostom a sťažovateľom ako neúspešným kandidátom bol až 168 hlasov, a preto ani počet maximálne 30 hlasov odovzdaných voličmi, ktorí hlasovali bez preukázania totožnosti občianskym preukazom (čo nebolo vyhodnotené ako porušenie volebného zákona), nemohlo zmeniť konečné výsledky volieb starostu obce takým spôsobom, aby bolo dôvodné vyhlásiť voľby starostu obce za neplatné, prípadne zrušiť napadnutý výsledok volieb. <u>Preto ústavný súd sťažnosť zamietol.</u>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	Ústavný súd SR: PL. ÚS 43/07, PL. ÚS 34/99, PL. ÚS 82/07, PL. ÚS 19/98, PL. ÚS 98/07, PL. ÚS 17/94, PL. ÚS 18/99, PL. ÚS 32/03, PL. ÚS 14/99, PL. ÚS 32/03, PL. ÚS 50/99, PL. ÚS 31/07.

spisová značka	PL. ÚS 60/2014
sudca spravodajca	Ludmila Gajdošíková
druh konania	Podľa čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky - Ústavný súd rozhoduje o ústavnosti a zákonnosti volieb prezidenta Slovenskej republiky, volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, volieb do orgánov územnej samosprávy a volieb do Európskeho parlamentu.
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	uznesenie – sťažnosť odmietnutá
dátum rozhodnutia	17. decembra 2014
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 30 ods. 1, 3 a 4 Ústavy Slovenskej republiky

skutkový stav a základné fakty	Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola doručená sťažnosť sťažovateľa, ktorou sa domáhal, aby ústavný súd preskúmal priebeh a výsledky volieb do orgánov obce Štítnik konaných 15. novembra 2014. Dôvodom porušenia zákonnosti podľa zákona č. 346/1990 o voľbách do orgánov samosprávy obcí bola podľa sťažovateľa skutočnosť, že predsedníčka miestnej volebnej komisie bola manželka jedného z kandidátov na poslanca a aj matka druhého súčasného poslanca, ktorý kandidoval na post poslanca a bol zvolený za poslanca na druhom mieste. Druhá členka komisie bola dcéra súčasného poslanca, ktorý kandidoval na post poslanca do obecného zastupiteľstva a uspel. Tretia členka bola matka kandidáta na poslanca obecného zastupiteľstva. Táto skutočnosť, vyvoláva pochybnosti o regulárnych podmienkach na slobodné rozhodovanie voličov a ovplyvnila aj sťažovateľa ako kandidáta, ktorý mohol dostať väčší počet hlasov.
ratio decidendi	Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní volebnej sťažnosti sťažovateľa zistil, že táto v predloženej znení neobsahuje všetky obligatórne náležitosti ustanovené v § 20 a § 60 ods. 1 zákona o ústavnom súde pre volebné sťažnosti, keďže a) nie je k nej priložené splnomocnenie na zastupovanie sťažovateľa advokátom v konaní pred ústavným súdom, b) nie je v nej označený kandidát, proti ktorému volebná sťažnosť smeruje, c) neobsahuje označenie dôkazov na preukázanie sťažovateľových tvrdení, d) neobsahuje návrh na rozhodnutie vo veci zodpovedajúci podmienkam zákona. Ústavný súd nevyzýval sťažovateľa na odstránenie nedostatkov jeho volebnej sťažnosti, keďže z jej obsahu vyplýva, že sťažovateľ si je vedomý, že v konaní pred ústavným súdom musí byť zastúpený advokátom. Napriek tomu do predbežného prerokovania sťažnosti nepredložil splnomocnenie pre zvoleného právneho zástupcu. Na odstránenie ostatných nedostatkov návrhu ústavný súd nevyzýval sťažovateľa z dôvodu jeho zjavnej neopodstatnenosti, pretože argumentácia sťažovateľa nie je v príčinnej súvislosti s namietaným porušením zákona Slovenskej národnej rady č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o voľbách“). Zákon o voľbách nevylučuje z členstva vo volebnej komisii voličov na základe ich príbuzenského alebo iného vzťahu ku kandidátom na poslancov obecného (mestského) zastupiteľstva alebo na starostu (primátora) obce. Každý člen volebnej komisie je povinný vykonávať svoju funkciu nestranné, bez ohľadu na to, ktorého kandidáta na funkciu v orgánoch obce preferuje. Sťažovateľ sa k spôsobu výkonu funkcie členiek volebnej komisie nevyjadril. Vzhľadom na to, že pri posudzovaní zákonnosti zriadenia volebnej komisie nemožno prihliadať na príbuzenské, resp. priateľské vzťahy členov volebných komisií, ústavný súd dospel k záveru, že dôvod, pre ktorý sťažovateľ voľby napáda, nie je v príčinnej súvislosti s namietanou zákonnosťou týchto volieb. Ústavný súd preto sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú.
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	Ústavný súd SR: PL. ÚS 86/2011

spisová značka	PL. ÚS 2/2015
sudca spravodajca	Marianna Mochnáčová
druh konania	Podľa čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky - Ústavný súd rozhoduje o ústavnosti a zákonnosti volieb prezidenta Slovenskej republiky, volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, volieb do orgánov územnej samosprávy a volieb do Európskeho parlamentu.
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	uznesenie – sťažnosť odmietnutá
dátum rozhodnutia	14. januára 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 30 ods. 1, 3 a 4 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola doručená sťažnosť politickej strany 99 % - občiansky hlas, (ďalej len „sťažovateľ v 1. rade“) a sťažnosť politickej strany P. (ďalej len „sťažovateľ v 2. rade“, spolu ďalej len „sťažovatelia“), vo

	veci namietanej neústavnosti a nezákonnosti volieb starostu obce Lovce a volieb poslancov Obecného zastupiteľstva obce Lovce konaných 15. novembra 2014. Ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v 1. rade a sťažnosť sťažovateľa v 2. rade spojil na spoločné konanie. Sťažovatelia namietali nezákonnosť volieb do orgánov samosprávy obce, ku ktorej malo dôjsť v dôsledku toho, že - počas prípravy volieb F. R. ako starosta obce v čase volieb do orgánov samosprávy obce nepozval na 1. zasadnutie miestnej volebnej komisie jedného z jej členov delegovaného stranou SaS M. G. a zabránil mu zúčastniť sa na ňom, - F. R. sa zúčastnil 1. zasadnutia miestnej volebnej komisie, viedol ho, aktívne sa zúčastnil na rokovaní jej členov, a taktiež spísal zápisnicu o jeho priebehu, hoci miestna volebná komisia mala svoju zapisovateľku, - v informácii pre voličov bol uvedený nesprávny údaj týkajúci sa miesta konania volieb, ktoré bolo špecifikované ako budova základnej školy, Lovce 45, napriek tomu, že základná škola v obci neexistuje, - zoznam zaregistrovaných kandidátov pre voľby poslancov obecného zastupiteľstva obce, ktorý bol zverejnený na webovej stránke tejto obce, obsahoval len 17 registrovaných kandidátov na poslancov do obecného zastupiteľstva tejto obce a až do dňa konania volieb do orgánov samosprávy nebol zmenený, hoci na základe rozhodnutí okresného súdu mal byť doplnený o dvoch kandidátov pôvodne miestnou volebnou komisiou nezaregistrovaných, - miestna volebná komisia prevzala a skontrolovala volebnú dokumentáciu nie v čase najmenej dve hodiny pred začatím volieb, ale len asi 50 minút pred voľbami, - členovia miestnej volebnej komisie priebežne informovali obyvateľov obce o počte hlasujúcich voličov a pred samotným podpísaním volebných zápisníc telefonicky alebo SMS správou oznamovali svojim známym výsledky volieb, - členovia miestnej volebnej komisie nedostali kópie zápisníc a pred zapečatením volebnej dokumentácie nespočítali nepoužité volebné obálky a hlasovacie lístky, - došlo ku kupovaniu hlasov registrovaným kandidátom na starostu obce F. R., - F. R. používal neľudské praktiky vo vzťahu k pracovníčkam aktivačných prác (pridelovanie širšieho rozsahu prác v súvislosti s predloženou kandidatúrou za iný politický subjekt, obmedzenie v používaní obecných zariadení pri vykonávaní prác, nepríjemná regulácia obedňajšej prestávky a pod), ktorých cieľom bolo ovplyvniť ich pri voľbe jeho protikandidátky na starostu obce.
ratio decidendi	Právomoc zrušiť výsledok volieb alebo vyhlásiť voľby za neplatné podľa § 63 ods. 1 zákona o ústavnom súde uplatní ústavný súd v súlade so svojou stabilizovanou judikatúrou len vtedy, ak k porušeniu volebného zákona dôjde spôsobom ovplyvňujúcim slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti. Na uplatnenie tohto oprávnenia ústavného súdu sa vyžaduje hrubé alebo závažné porušenie, prípadne opätovné porušenie zákonov upravujúcich prípravu a priebeh volieb. Nie každé porušenie volebného zákona teda vyvoláva nevyhnutne neplatnosť volieb alebo voľby kandidáta. Ústavný súd každý prípad posudzuje materiálne, prihliada pritom na účel a zmysel volebného zákona, ako aj na princípy volebného práva uznávané spoločenstvom demokratických štátov. Neplatnosť volieb alebo voľby kandidáta môže spôsobiť len také závažné porušenie volebného zákona, ktoré už spochybňuje výsledky volieb a ktoré odôvodnene vyvoláva pochybnosť o tom, či voľby a ich výsledky sú prejavom skutočnej vôle voličov. Na to, aby ústavný súd vyhovel volebnej sťažnosti, musia byť splnené tri základné predpoklady: a) zistenie protizákonnosti volieb, t. j. porušenie zákonov upravujúcich organizáciu a priebeh volieb, b) príčinná súvislosť medzi zistenou protizákonnosťou volieb a sťažovateľom namietanou neplatnosťou volieb, resp. voľby kandidáta, a c) intenzita protizákonnosti volieb, ktorá už spochybňuje výsledky volieb a ktorá odôvodnene vyvoláva pochybnosť o tom, či voľby a ich výsledky sú (boli) prejavom skutočnej vôle voličov. K námietkam neplatnosti volieb starostu obce ústavný súd uviedol, že sťažovatelia ako politické strany sa volieb na starostu obce nezúčastnili, a preto ani jeden z nich nie je aktívne legitimovaný požadovať vyhlásenie neplatnosti týchto volieb. K námietkam neplatnosti volieb poslancov obecného zastupiteľstva obce ústavný súd konštatoval, že zákonnou povinnosťou starostu obce v čase pred konaním volieb bolo

	zvolať prvé zasadnutie miestnej volebnej komisie, a je to práve obec zastúpená najprv starostom ako jej štatutárnym orgánom, ktorá poskytuje súčinnosť pri organizačno-technickom zabezpečení volieb. S ohľadom na uvedené sťažovateľmi namietanú aktívnu prítomnosť starostu obce na prvom zasadnutí miestnej volebnej komisie nemožno považovať za porušenie zákona o voľbách. Pokiaľ by sa tvrdenie sťažovateľov o ovplyvnení miestnej volebnej komisie pri rozhodovaní o nezaregistrovaní dvoch kandidátov vo voľbách do obecného zastupiteľstva preukázalo ako pravdivé, z obsahu volebnej dokumentácie je zrejmé, že o registrácii miestnou volebnou komisiou nezaregistrovaných kandidátov rozhodol okresný súd tak, že vyhovel v plnom rozsahu ich žalobe, t. j. došlo k ich registrácii do príslušných volieb. S ohľadom na uvedené sťažovateľmi namietané konanie podľa ústavného súdu celkový výsledok volieb nemohlo ovplyvniť. Zverejnenie zoznamu zaregistrovaných kandidátov pre voľby do orgánov samosprávy na úradnej tabuli obce a následné zverejnenia úpravy tohto zoznamu v zmysle vydaných rozhodnutí okresného súdu bezodkladne po ich doručení taktiež na tejto úradnej tabuli, ktoré bolo navyše podporené zverejnením aktuálne upraveného zoznamu kandidátov vo voľbách do orgánov samosprávy obce v miestnych obecných novinách, možno považovať za dostatočné z pohľadu vytvorenia možnosti pre voličov na oboznámenie sa s jednotlivými kandidátmi vo voľbách do orgánov samosprávy, ako aj z pohľadu vytvorenia rovnakých príležitostí pre jednotlivé politické sily zúčastnené vo voľbách do orgánov samosprávy obce. S ohľadom na uvedené podľa ústavného súdu potom skutočnosť, že uvedený zoznam kandidátov do volieb orgánov samosprávy obce nebol na webovej stránke obce zaktualizovaný, nemožno považovať za také narušenie politického boja v uvedených voľbách, ktoré by mohlo mať podstatný dosah na volebný výsledok. Obdobne námietka nesprávne označeného miesta konania volieb v prípade obce s takýmto nízkym počtom obyvateľov a uvedením správnej adresy miesta konania volieb, nesprávne označenie, resp. nepresné označenie aktuálnej funkčnosti budovy, ktorá sa na tejto adrese nachádza, nemohlo zmiatť voličov tak, aby túto skutočnosť bolo možné označiť za takú, ktorá by ovplyvnila priebeh a výsledok volieb. Podľa zistenia ústavného súdu bola zápisnica o výsledku volieb do orgánov samosprávy obce podpísaná každým z členov miestnej volebnej komisie, ako aj jej zapisovateľom, a zároveň sa v jej obsahu nenachádzajú žiadne námietky jednotlivých členov tejto komisie, t. j. že členovia miestnej volebnej komisie svojimi podpismi verifikovali obsah tejto zápisnice, a tým aj zverejnených volebných výsledkov. S ohľadom na uvedené ústavný súd konštatoval, že sťažovatelia nepreukázali existenciu žiadnej príčinnej súvislosti medzi nimi tvrdným neoprávneným únikom informácií týkajúcich sa počtu voličov a prípadným neobjektívnym výsledkom volieb. Podľa sťažovateľov boli voľby do orgánov samosprávy ovplyvnené aj v dôsledku kupovania hlasov registrovaným kandidátom na starostu obce F. R., ako aj v dôsledku neľudských praktík F. R. vo vzťahu k pracovníckam aktivačných prác. Sťažovatelia poukázali na rozhodnutia prijaté Obecným zastupiteľstvom obce Lovce, ktoré je zastupiteľským zborom tejto obce zloženým z viacerých členov, a nie samotným starostom obce v čase pre voľbami F. R. S ohľadom na uvedené sa sťažovateľmi predostretá skutková konštrukcia spočívajúca v možnosti kupovania hlasov voličov F. R., ktorá nebola podložená žiadnymi ďalšími dôkazmi, ktoré by objektívne mohli zakladať aspoň náznak dôvodného podozrenia, že k takémuto konaniu z jeho strany došlo, javí ako nepodložená námietka, a preto ju ústavný súd vyhodnotil ako špekulatívnu, nemajúcu žiaden právny význam. Rovnako tak námietka týkajúca sa šikanózneho správania starostu obce F. R. voči pracovníckam pracujúcim na aktivačných prácach obce z hľadiska volebného súdnicstva nemá právnu relevanciu a prešetrenie uvedených námietok patrí do právomoci príslušných miestnych orgánov štátnej správy – Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ústavný súd konštatoval, že tvrdenia sťažovateľov, na základe ktorých namietali nezákonnosť volieb poslancov do obecného zastupiteľstva obce konaných 15. novembra 2014, nepredstavujú v okolnostiach daného prípadu také porušenia ústavy a zákona o voľbách, ktorých rozsah a intenzita by mohli podstatným spôsobom reálne ovplyvniť, kto bol v napadnutých voľbách zvolený za poslanca obecného zastupiteľstva obce. <u>Ústavný súd preto sťažnosti odmietol ako zjavne neopodstatnené.</u>
použité odkazy na relevantnú	Ústavný súd SR: PL. ÚS 17/94, PL. ÚS 19/94, PL. ÚS 50/99, PL. ÚS 118/07.

judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	

spisová značka	PL. ÚS 3/2015
sudca spravodajca	Marianna Mochnáčová
druh konania	Podľa čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky - Ústavný súd rozhoduje o ústavnosti a zákonnosti volieb prezidenta Slovenskej republiky, volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, volieb do orgánov územnej samosprávy a volieb do Európskeho parlamentu.
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	uznesenie – sťažnosť odmietnutá
dátum rozhodnutia	14. januára 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 30 ods. 1, 3 a 4 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola doručená sťažnosť politickej strany P. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietanej nezákonnosti a neústavnosti volieb na funkciu starostu obce Dunajská Lužná konaných 15. novembra 2014. Sťažovateľka namieta nezákonnosť volieb, ku ktorej malo dôjsť v dôsledku toho, že - Š. J. ako starosta obce Dunajská Lužná v čase konania volieb a zároveň zaregistrovaný kandidát na starostu v týchto voľbách verejne osočoval a ohováral riadne zaregistrovaného kandidáta sťažovateľky P. P., - Š. J. krivo obvinil kandidáta sťažovateľky na starostu P. P. z krádeže dreva v obci Dunajská Lužná, neumožnil tomuto kandidátovi vysielanie v obecnom rozhlase a verbálne sa mu vyhrážal v priestoroch Obecného úradu Dunajská Lužná, - sťažovateľka disponuje informáciami, že Š. J. kupoval hlasy voličov vo voľbách konaných 15. novembra 2014.
ratio decidendi	Právomoc zrušiť výsledok volieb alebo vyhlásiť voľby za neplatné podľa § 63 ods. 1 zákona o ústavnom súde uplatní ústavný súd v súlade so svojou stabilizovanou judikatúrou len vtedy, ak k porušeniu volebného zákona dôjde spôsobom ovplyvňujúcim slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti. Na uplatnenie tohto oprávnenia ústavného súdu sa vyžaduje hrubé alebo závažné porušenie, prípadne opätovné porušenie zákonov upravujúcich prípravu a priebeh volieb. Nie každé porušenie volebného zákona teda vyvoláva nevyhnutne neplatnosť volieb alebo voľby kandidáta. Ústavný súd každý prípad posudzuje materiálne, prihliada pritom na účel a zmysel volebného zákona, ako aj na princípy volebného práva uznávané spoločenstvom demokratických štátov. Neplatnosť volieb alebo voľby kandidáta môže spôsobiť len také závažné porušenie volebného zákona, ktoré už spochybňuje výsledky volieb a ktoré odôvodnene vyvoláva pochybnosť o tom, či voľby a ich výsledky sú prejavom skutočnej vôle voličov. Na to, aby ústavný súd vyhovel volebnej sťažnosti, musia byť splnené tri základné predpoklady: a) zistenie protizákonnosti volieb, t. j. porušenie zákonov upravujúcich organizáciu a priebeh volieb, b) príčinná súvislosť medzi zistenou protizákonnosťou volieb a sťažovateľom namietanou neplatnosťou volieb, resp. voľby kandidáta, a c) intenzita protizákonnosti volieb, ktorá už spochybňuje výsledky volieb a ktorá odôvodnene vyvoláva pochybnosť o tom, či voľby a ich výsledky sú (boli) prejavom skutočnej vôle voličov. Podľa zistenia ústavného súdu na funkciu starostu obce Dunajská Lužná kandidovali šiesti kandidáti, a to Š. J. (získal 535 hlasov), E. T. (získala 476 hlasov), M. L. (získal 407 hlasov), E. O. (získal 397 hlasov), B. S. (získal 214 hlasov) a P. P. (získal 107 hlasov). Z uvedeného vyplýva, že rozdiel v počte získaných platných hlasov medzi zvoleným starostom Š. J. a kandidátom sťažovateľky P. P. predstavoval 428 hlasov. Väčšia časť argumentácie sťažovateľky sa týkala tvrdeného ovplyvnenia výsledku volieb negatívnou kritikou vyslovenou proti jeho kandidátovi v rámci politického boja pred voľbami jedným z jeho volebných protikandidátov. Ústavný súd uviedol, že účelom predvolebnej kampane je viesť diskusiu o veciach verejných v súvislosti s programom politických strán alebo jednotlivých kandidátov

	uchádzajúcich sa vo voľbách o priazeň voličov, v rámci ktorej možno prirodzene očakávať konfrontačný spôsob argumentácie usilujúci sa o zdôraznenie „vlastných predností“ a poukázanie na „slabiny alebo nedostatky“ volebného rivala. Je vecou každého subjektu zúčastňujúceho sa volieb (či už jednotlivého kandidáta, alebo politickej strany), aby v rámci svojho priestoru, ktorý mu predvolebná kampaň poskytuje, ponúkol voličovi adekvátnu odpoveď na argumentáciu súpera, pokiaľ ju považuje za skreslenú, zavádzajúcu alebo nesprávnu. Kandidát zúčastňujúci sa volieb si musí byť zároveň vedomý, že v priebehu predvolebného boja v rámci predvolebnej kampane bude vo zvýšenej miere vystavený pozornosti verejnosti, pokiaľ ide o prejavy sympatií svojich priaznivcov, ale aj pokiaľ ide o kritiku zo strany oponentov. V konaní sťažovateľka nepredložila a ani neoznačila žiadne dôkazy, ktoré by svedčili o obsahu ňou tvrdenej negatívnej kritiky (s výnimkou ňou osobitne namietaného tvrdenia o obvinení kandidáta P. P. z krádeže dreva v obci Dunajská Lužná), ako ani dôkazy preukazujúce, že by jej kandidát alebo iný jeho zástupca podali v súvislosti s ňou tvrdenou negatívnou kritikou, resp. ohováraním jej kandidáta, krivým obvinením jej kandidáta z krádeže či s údajným vyhrázaním sa jej kandidátovi alebo v súvislosti s údajným kupovaním hlasov trestné oznámenie orgánom činným v trestnom konaní pre podozrenie, že v predmetnom prípade došlo k spáchaniu niektorého z trestných činov definovaných Trestným zákonom (napr. prečin ohovárania podľa § 373 Trestného zákona, prečin nebezpečného vyhrážania sa podľa § 360 Trestného zákona a prečin volebnej korupcie podľa § 336a Trestného zákona). V konaní sťažovateľkou označené dôkazy spočívajúce vo výsluchu dvoch kandidátov stojacich v pozícii konkurentov v politickom boji prebiehajúcim vo voľbách podľa názoru ústavného súdu nemožno považovať za dostatočné. Vzhlľadom na uvedené ústavný súd uzavrel, že sťažovateľka dostatočným spôsobom neoznačila a ani nepredložila kvalifikované dôkazy spôsobilé preukázať ňou tvrdené skutočnosti, ktoré podľa nej mali priamy vplyv na vyhlásený výsledok volieb starostu obce Dunajská Lužná. <u>Ústavný súd preto sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú.</u>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov	Ústavný súd SR: PL. ÚS 17/94, PL. ÚS 19/94, PL. ÚS 50/99, PL. ÚS 118/07, PL. ÚS 105/07, PL. ÚS 87/2011, PL. ÚS 52/2011, PL. ÚS 66/2011, PL. ÚS 36/2011, PL. ÚS 5/03, PL. ÚS 35/03, PL. ÚS 3/2010.

spisová značka	PL. ÚS 4/2015
sudca spravodajca	Lubomír Dobřík
druh konania	Podľa čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky - Ústavný súd rozhoduje o ústavnosti a zákonnosti volieb prezidenta Slovenskej republiky, volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, volieb do orgánov územnej samosprávy a volieb do Európskeho parlamentu.
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	uznesenie – sťažnosť odmietnutá
dátum rozhodnutia	14. januára 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 30 ods. 1, 3 a 4 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola doručená sťažnosť Strany maďarskej komunity – Magyar Közösség Pártja (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta nezákonnosť volieb starostu obce Svätý Peter a poslancov Obecného zastupiteľstva obce Svätý Peter konaných 15. novembra 2014. Sťažovateľka namietala nesúlad medzi okresným úradom deklarovaným počtom dodaných hlasovacích lístkov (2400 ks) a ich skutočným počtom, ktorý bol obcou v deň volieb vydaný predsedom okrskových volebných komisií (2503 ks), pričom nezákonnosť manipulácie s nimi má dokazovať skutočnosť, že predsedom okrskových volebných komisií mali byť najskôr vydané len hlasovacie lístky v počte zodpovedajúcom počtu oprávnených voličov (2292 ks) a až na výslovnú žiadosť predsedov okrskových komisií malo dôjsť k vydaniu aj zvyšných hlasovacích lístkov nachádzajúcich sa v deň volieb na obecnom úrade. V druhej svojej námietke sťažovateľka naznačovala podozrenie z manipulácie výsledku volieb, opierajúc sa pritom o existenciu preložených lístkov vo volebných obálkach vložených do volebnej schránky.

ratio decidendi	Ústavný súd uplatňuje svoju právomoc vyhlásiť voľby za neplatné alebo zrušiť výsledok volieb podľa § 63 ods. 1 zákona o ústavnom súde iba vtedy, ak k porušeniu zákona Slovenskej národnej rady č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o voľbách“) dôjde spôsobom ovplyvňujúcim slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti, pričom na uplatnenie tohto oprávnenia sa vyžaduje hrubé alebo závažné porušenie, prípadne opätovné porušenie ustanovení zákonov upravujúcich prípravu a priebeh volieb. Nie každé porušenie zákona o voľbách teda vyvoláva nevyhnutne neplatnosť volieb alebo voľby kandidáta. Porušenie zákona o voľbách musí dosahovať takú intenzitu, ktorá je spôsobilá založiť následok spočívajúci v nezákonnosti výsledku volieb. Ústavný súd každý prípad posudzuje materiálne, prihliada pritom tak na účel a zmysel volebného zákona, ako aj princípy volebného práva. Dosiahnutie absolútneho súladu prípravy a priebehu volebného procesu so zákonom je prakticky neuskutočniteľné. Ak by sa nespokojnosť politických strán a hnutí, resp. nezávislých kandidátov zúčastnených na voľbách s volebnými výsledkami prejavila vždy po voľbách iniciovaním konania pred ústavným súdom, môže to viesť k spochybňovaniu parlamentnej demokracie a inštitútu volieb. Vyhlásenie volieb za neplatné, resp. zrušenie ich výsledku z dôvodu nepatrného porušenia ustanovení zákona o voľbách totiž vytvára možnosti pre vedomú manipuláciu s voľbami. Vzhľadom na význam volieb v demokratickej spoločnosti a z neho vyplývajúcu prezumpciu ich ústavnosti a zákonnosti je na sťažovateľovi, aby v záujme prijatia jeho sťažnosti ústavným súdom na ďalšie konanie (pri predbežnom prerokovaní) kvalifikovaným spôsobom označil také dôkazy, ktoré vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu nasvedčujú, že jeho tvrdenia o neústavnosti alebo nezákonnosti volieb sú reálne možné, prípadne pravdepodobné, a zároveň sú spôsobilé preukázať porušenie zákona o voľbách a odôvodňujúce záver o inom legitímnom výsledku volieb. Len domnienka nesprávnosti výsledku volieb nie je dôvodom na rozhodnutie ústavného súdu, ktorým by zrušil výsledok volieb. Pri hodnotení prvej námietky ústavný súd zoberal do úvahy sťažovateľkou predložené listinné dôkazy, predovšetkým čestné vyhlásenie G. G., predsedu okrskovej volebnej komisie č. 2 v obci Svätý Peter z 21. novembra 2014, čestné prehlásenie M. P., členky miestnej volebnej komisie v obci Svätý Peter z 21. novembra 2014 a písomnú informáciu obvodnej volebnej komisie v Komárne z 25. novembra 2014. Z uvedených listinných dôkazov predložených sťažovateľkou vyplýva nielen skutočnosť, že predsedom okrskových volebných komisií bolo ešte pred začatím volieb (t. j. 14. novembra 2014) vydaných o 103 hlasovacích lístkov viac, než je počet uvedený v potvrdení okresného úradu, ale aj skutočnosť, že prevyšujúci počet hlasovacích lístkov bol pred začatím volieb zabezpečený ich zapečatením, pričom počas volieb boli tieto zapečatené hlasovacie lístky odovzdané miestnej volebnej komisii. Uvedené skutočnosti, ktoré vyplývajú z obsahu sťažnosti, teda svedčia nielen o vzniku pochybení orgánov podieľajúcich sa na príprave a priebehu volieb, ale aj o ich náprave počas volieb. Existencia vyššieho počtu hlasovacích lístkov, ktoré boli vytlačené pre potreby volieb, ešte sama osebe nemôže viesť k záveru o neplatnosti volieb, uvedenú námietku sťažovateľky však nespája žiadna príčinná súvislosť s výsledkom napadnutých volieb, ktorý vyplynul z voličmi odovzdaných platných hlasovacích lístkov, a preto z uvedených dôvodov nie je podľa ústavného súdu táto námietka sťažovateľky spôsobilá spochybniť zákonnosť a ústavnosť napadnutých volieb. V súvislosti s druhou námietkou ústavný súd konštatoval, že toto podozrenie je založené len na domnienke o nezákonnom vnesení upravených hlasovacích lístkov do volebnej miestnosti. Okrem toho, že sťažovateľka neuviedla, v akom rozsahu (resp. počte) sa mali „preložené hlasovacie lístky“ nachádzať vo volebných obálkach, nepredložila a ani neoznačila žiadne dôkazy, ktoré by jej podozrenia mohli preukazovať. Vo vzťahu k uvedenému ústavný súd zohľadňujúci svoju predchádzajúcu judikatúru konštatoval, že len domnienky o nezákonnosti volieb nepostačujú na rozhodnutie ústavného súdu, ktorým by bol zrušený ich výsledok. Podľa ústavného súdu absentuje priama príčinná súvislosť medzi namietaným porušením zákonnosti, resp. ústavnosti volieb a ich výsledkom, ktoré sťažovateľka napáda. Sťažovateľka ani neoznačila dostatočné dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. <u>Ústavný súd preto sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú.</u>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP	Ústavný súd SR: PL. ÚS 18/07, PL. ÚS 34/99, PL. ÚS 21/94, PL. ÚS 79/2011, PL. ÚS 17/94, PL. ÚS 18/99, PL. ÚS 14/99, PL. ÚS 19/94, PL. ÚS 85/07, PL. ÚS 39/95, PL. ÚS

a iných súdov	32/03, PL. ÚS 85/07.

spisová značka	PL. ÚS 5/2015
sudca spravodajca	Lubomír Dobřík
druh konania	Podľa čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky - Ústavný súd rozhoduje o ústavnosti a zákonnosti volieb prezidenta Slovenskej republiky, volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, volieb do orgánov územnej samosprávy a volieb do Európskeho parlamentu.
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	uznesenie – sťažnosť odmietnutá
dátum rozhodnutia	14. januára 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 30 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola doručená sťažnosť skupiny 205 oprávnených voličov volebného obvodu v obci Vojčice (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietali neústavnosť a nezákonnosť volieb starostu obce Vojčice a poslancov Obecného zastupiteľstva obce Vojčice konaných 15. novembra 2014. Sťažovatelia uviedli, že sú podporovateľmi L. Ch., v prospech ktorého podpísali petíciu na podporu jeho kandidatúry ako nezávislého kandidáta na funkciu starostu obce Vojčice a poslanca Obecného zastupiteľstva obce Vojčice. Sťažnosťou bolo namietané porušenie aktívneho volebného práva sťažovateľov z dôvodu, že v napadnutých voľbách nemohli voliť L. Ch. ako nezávislého kandidáta na funkciu starostu obce Vojčice a ako kandidáta na funkciu poslanca Obecného zastupiteľstva obce Vojčice, pretože rozhodnutiami miestnej volebnej komisie nebol ako kandidát na uvedené funkcie zaregistrovaný.
ratio decidendi	Ústavný súd uplatňuje svoju právomoc vyhlásiť voľby za neplatné alebo zrušiť výsledok volieb podľa § 63 ods. 1 zákona o ústavnom súde iba vtedy, ak k porušeniu zákona Slovenskej národnej rady č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o voľbách“) dôjde spôsobom ovplyvňujúcim slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti, pričom na uplatnenie tohto oprávnenia sa vyžaduje hrubé alebo závažné porušenie, prípadne opätovné porušenie ustanovení zákonov upravujúcich prípravu a priebeh volieb. Nie každé porušenie zákona o voľbách teda vyvoláva nevyhnutne neplatnosť volieb alebo voľby kandidáta. Porušenie zákona o voľbách musí dosahovať takú intenzitu, ktorá je spôsobilá založiť následok spočívajúci v nezákonnosti výsledku volieb. Ústavný súd každý prípad posudzuje materiálne, prihliada pritom tak na účel a zmysel volebného zákona, ako aj princípy volebného práva. Dosiahnutie absolútneho súladu prípravy a priebehu volebného procesu so zákonom je prakticky neuskutočniteľné. Ak by sa nespokojnosť politických strán a hnutí, resp. nezávislých kandidátov zúčastnených na voľbách s volebnými výsledkami prejavila vždy po voľbách iniciovaním konania pred ústavným súdom, môže to viesť k spochybňovaniu parlamentnej demokracie a inštitútu volieb. Vyhlásenie volieb za neplatné, resp. zrušenie ich výsledku z dôvodu nepatrného porušenia ustanovení zákona o voľbách totiž vytvára možnosti pre vedomú manipuláciu s voľbami. Vzhľadom na význam volieb v demokratickej spoločnosti a z neho vyplývajúcu prezumpciu ich ústavnosti a zákonnosti je na sťažovateľovi, aby v záujme prijatia jeho sťažnosti ústavným súdom na ďalšie konanie (pri predbežnom prerokovaní) kvalifikovaným spôsobom označil také dôkazy, ktoré vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu nasvedčujú, že jeho tvrdenia o neústavnosti alebo nezákonnosti volieb sú reálne možné, prípadne pravdepodobné, a zároveň sú spôsobilé preukázať porušenie zákona o voľbách a odôvodňujúce záver o inom legitímnom výsledku volieb. Len domnienka nesprávnosti výsledku volieb nie je dôvodom na rozhodnutie ústavného súdu, ktorým by zrušil výsledok volieb. Ústavný súd zistil, že rozhodnutia o nezaregistrovaní L. Ch. ako kandidáta na poslanca obecného zastupiteľstva a kandidáta na starostu obce vydala miestna volebná komisia ako orgán, ktorému táto právomoc vyplýva z § 17 a § 22 zákona o voľbách. Tieto rozhodnutia miestnej volebnej komisie neboli do dňa konania volieb (t. j. 15. novembra 2014) zmenené, a to ani okresným súdom, ktorému je táto právomoc zverená § 250zb

	Občianskeho súdneho poriadku. Sťažovatelia teda mali ako oprávnení voliči v napadnutých voľbách možnosť uplatniť svoje aktívne volebné právo len vo vzťahu ku kandidátom, ktorí boli pre voľby poslancov obecného zastupiteľstva, ako aj pre voľby starostu obce platne zaregistrovaní miestnou volebnou komisiou. Uvedené je v súlade so zákonnou úpravou volieb do samosprávnych orgánov obcí. V napadnutých voľbách, ktoré v obci Vojčice prebehli 15. novembra 2014, mohli sťažovatelia voliť len spomedzi kandidátov zaregistrovaných do toho dátumu, do okruhu ktorých L. Ch. vzhľadom na označené rozhodnutia miestnej volebnej komisie a uznesenie okresného súdu patriť nemohol. Z uvedeného dôvodu ústavný súd nenašiel žiadnu príčinnú súvislosť medzi priebehom napadnutých volieb (vrátane jeho výsledku) a sťažovateľmi tvrdným porušením ich zákonnosti, resp. ústavnosti. <u>Ústavný súd preto sťažnosť odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.</u>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	Ústavný súd SR: PL. ÚS 18/07, PL. ÚS 34/99, PL. ÚS 21/94, PL. ÚS 79/2011, PL. ÚS 17/94, PL. ÚS 18/99, PL. ÚS 14/99, PL. ÚS 19/94, PL. ÚS 85/07, PL. ÚS 39/95, PL. ÚS 32/03, PL. ÚS 85/07.

spisová značka	PL. ÚS 7/2015
sudca spravodajca	Peter Brňák
druh konania	Podľa čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky - Ústavný súd rozhoduje o ústavnosti a zákonnosti volieb prezidenta Slovenskej republiky, volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, volieb do orgánov územnej samosprávy a volieb do Európskeho parlamentu.
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	uznesenie – sťažnosť odmietnutá
dátum rozhodnutia	21. januára 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 31 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola doručená sťažnosť sťažovateľa, ktorou namietal neústavnosť a nezákonnosť volieb starostu obce Bánov uskutočnených 15. novembra 2014 z dôvodu porušenia čl. 31 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a § 30 ods. 1, 2 a 11 zákona Slovenskej národnej rady č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o voľbách“). Sťažovateľ kandidoval za starostu obce. Sťažovateľ namietá, že 15. novembra 2014, teda v čase volebného moratória približne od 15:00 h do 17:00 h miestna káblová televízia odvysielala „obrazové materiály týkajúce obecných akcií a aktivít H. J. ... obsahom vysielania boli fotografie starostky obce H. J. z rôznych spoločenských udalostí konaných v obci, ako aj mimo obce, vizualizácie obecného domu smútku, ktorý je práve v rekonštrukcii, vizualizácie plánov na vybudovanie obecného fitness centra, vizualizácie rekonštrukcie kina a tiež ďalšie materiály pozitívne informujúce o osobe H. J. a o jej činnosti v obci.“, v dôsledku čoho bol porušený čl. 31 ústavy a § 30 ods. 1, 2 a 11 zákona o voľbách.
ratio decidendi	Len hrubé alebo závažné porušenie alebo opätovné porušovanie zákonov upravujúcich prípravu a priebeh volieb môže byť príčinou na uplatnenie právomoci ústavného súdu, ktorá mu umožňuje rozhodnúť podľa § 63 ods. 1 zákona o ústavnom súde. Namietané protiústavné alebo nezákonné konanie musí mať priamy vplyv na dosiahnutý výsledok volieb. Túto skutočnosť musí sťažovateľ nielen namietat, ale aj doložiť exaktnými dôkazmi. Nestačí samotné označenie dôkazov. Vzhľadom na význam volieb v demokratickej spoločnosti a z neho vyplývajúcu prezumpciu ich ústavnosti a zákonnosti je na sťažovateľovi, aby v záujme prijatia jeho sťažnosti ústavným súdom na ďalšie konanie (pri predbežnom prerokovaní) kvalifikovaným spôsobom označil také dôkazy, ktoré vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu nasvedčujú, že jeho tvrdenia o neústavnosti alebo nezákonnosti volieb sú reálne možné, prípadne pravdepodobné, a zároveň sú spôsobilé preukázať porušenie zákona o voľbách odôvodňujúce záver o inom legitímnom výsledku volieb. Prezumpcia ústavnosti a zákonnosti volieb vyžaduje od ústavného súdu okrem iného tiež rozumnú zdržanlivosť. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom

	orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Ústavný súd sa stotožnil s názorom sťažovateľa, že odvysielaná teletextová relácia v miestnej káblovej televízii 15. novembra 2014 (v čase 2 hodín podľa sťažovateľa, resp. necelých 1 hodiny podľa odporkyne, pozn.), ktorej obsah síce tvorilo spravodajstvo aj o dosiahnutých úspechoch obce Bánov v uplynulom období, avšak s akcentom na samotnú osobu predchádzajúcej (i terajšej) starostky – odporkyne, možno považovať aj za vedenie kampane mimo ustanoveného času (§ 30 ods. 2 zákona o voľbách) a za zverejňovanie informácie o nej a v jej prospech spôsobom, ktorý je počas volieb zakázaný (§ 30 ods. 2 a 11 zákona o voľbách), teda za porušenie zákona o voľbách. Ústavný súd nepovažoval zistené porušenie zákona o voľbách za také, ktoré malo priamy vplyv na dosiahnutý výsledok volieb, resp. sťažovateľ v tomto ohľade neunesol bremeno tvrdenia. Neplatnosť volieb starostu obce Bánov by v okolnostiach posudzovanej veci mohlo spôsobiť len také závažné porušenie zákona o voľbách, ktoré odôvodnene – teda nie abstraktne a potencionálne – vyvoláva pochybnosť o tom, či voľby a ich výsledky sú prejavom skutočnej vôle voličov. Uvedený názor si ústavný súd osvojil na základe zistenia (i) rozdielu dosiahnutých hlasov medzi (neúspešným) sťažovateľom a (úspešnou) odporkyňou, ktorý pri celkovom množstve odovzdaných platných hlasovacích lístkov pre funkciu starostu (1633) bol až 109 hlasov, (ii) že odvysielané teletextové spravodajstvo v čase volebného moratória nepredstavovalo žiadne nové informácie o osobe odporkyne, keďže „predmetné teletextové vysielanie bežalo od začiatku mesiaca november 2014 (5 krát) s tým, že sa pravidelne opakovalo, teda v inkriminovanej dobe nešlo o novú informáciu, ktorá bola sprístupnená verejnosti v čase volebného moratória“, (iii) že namietané spravodajstvo bolo odvysielané v sobotu 15. novembra 2014 formálne v súlade s udelenou licenciou, „podľa ktorej káblová televízia Bánov má teletextové vysielanie dvakrát do týždňa a to v stredu a v sobotu“ , (iv) že sťažovateľ neposkytol ústavnému súdu také dôkazy, z ktorých by rozumnou úvahou bolo možné dospieť k záveru, že ak by sa namietané spravodajstvo neodvysielalo v čase volebného moratória, bol by potom dosiahnutý kvalitatívne iný volebný výsledok volieb starostu obce Bánov. Ústavný súd konštatoval, že porušenie volebného moratória je síce protiústavné a protizákonné, musí však dosiahnuť určitý stupeň intenzity, teda musí ísť o rozširovanie takých závažných informácií, ktoré sú schopné v čase moratória ovplyvniť voličov natoľko, že zmenia svoj názor. V tomto prípade dospel ústavný súd k záveru, že šírené informácie neboli schopné ovplyvniť voličov v takomto rozsahu. <u>Ústavný súd preto sťažnosť odmietol z dôvodu jej zjavynej neopodstatnenosti.</u>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	Ústavný súd SR: PL. ÚS 17/94, PL. ÚS 5/03, PL. ÚS 35/03, PL. ÚS 3/2010, PL. ÚS 1/2011, PL. ÚS 15/2013.

spisová značka	PL. ÚS 16/2015
sudca spravodajca	Ludmila Gajdošíková
druh konania	Podľa čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky - Ústavný súd rozhoduje o ústavnosti a zákonnosti volieb prezidenta Slovenskej republiky, volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, volieb do orgánov územnej samosprávy a volieb do Európskeho parlamentu.
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	uznesenie – sťažnosť odmietnutá
dátum rozhodnutia	28. januára 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 30 ods. 1, 3 a 4 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola doručená sťažnosť Strany TIP (TIP). Sťažovateľka ňou namieta nezákonnosť volieb starostu obce

	Bátka. V sťažnosti uviedla, že do volieb na funkciu starostu obce Bátka navrhla svojho kandidáta G. D., ktorý získal 161 hlasov, druhý najvyšší počet hlasov za víťazným kandidátom P. H., ktorý získal 165 hlasov. Sťažovateľka namietala protiprávne „korupčné“ správanie zvoleného kandidáta na funkciu starostu obce Bátka – P. H., s úmyslom ovplyvniť volebný výsledok a vyslovila podozrenie z manipulácie s úradnými obálkami po ich vybratí z volebnej schránky.
ratio decidendi	Podľa judikatúry ústavného súdu len hrubé, závažné alebo opätovné porušenie zákona upravujúceho prípravu a priebeh volieb môže byť príčinou uplatnenia právomoci ústavného súdu podľa § 63 ods. 1 zákona o ústavnom súde, pričom zistené nezákonné konanie musí mať priamy vplyv na dosiahnutý výsledok napádaných volieb. Túto skutočnosť však sťažovateľ musí nielen tvrdiť, ale musí ju aj doložiť exaktnými dôkazmi. Dôkazné bremeno znáša sťažovateľ. Vzhľadom na význam volieb v demokratickej spoločnosti a z neho vyplývajúcu prezumpciu ich ústavnosti a zákonnosti je na sťažovateľovi, aby v záujme prijatia jeho sťažnosti ústavným súdom na ďalšie konanie (pri predbežnom prerokovaní) označil také dôkazy, ktoré vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu nasvedčujú, že jeho tvrdenia o neústavnosti alebo nezákonnosti volieb sú reálne možné, prípadne aspoň pravdepodobné, a súčasne že sú spôsobilé preukázať také porušenie volebného zákona, ktoré by v konečnom dôsledku odôvodňovalo prijatie záveru o inom výsledku volieb, než aký bol vyhlásený. Ústavný súd vo svojej judikatúre uviedol, že tzv. kupovanie hlasov voličov hodnotí ako závažné porušenie ustanoveného zákazu volebnej kampane, pretože ide o aktivitu na získanie voličských hlasov počas volieb, ktorá zasahuje do samotnej podstaty volebného (aktívneho či pasívneho) práva zaručeného v čl. 30 ústavy. Poskytovanie „protihodnoty“ za hlasovanie vo voľbách je protiústavné, lebo účelom aktívneho volebného práva je možnosť účasti na správe vecí verejných, a nie bezprostredný materiálny prospech. Ústavný súd uvedenú činnosť hodnotí ako neetickú formu prístupu k volebnej agitácii, ktorú nemožno v žiadnom prípade považovať za zákonnú. Voliči musia mať slobodu už pri vytváraní svojich postojov nezávisle, bez použitia násilia, donútenia, navádzania či manipulatívneho ovplyvňovania akéhokoľvek druhu. Podstatou námietky volebnej korupcie bolo tvrdenie o ovplyvňovaní voličov kandidátom na starostu obce Bátka P. H., ktorý mal v čase volebného moratória navštíviť rodinu Z. T... a odovzdať mu vecný dar za to, aby mu on a ďalší členovia jeho rodiny odovzdali svoj hlas. Týmto spôsobom mal P. H. priamo alebo prostredníctvom Z. T. ovplyvniť celkom päť osôb. Vzhľadom na volebný rozdiel štyroch hlasov bolo jeho správanie spôsobilé ovplyvniť výsledok volieb. Na preukázanie svojho tvrdenia sťažovateľka navrhla vyžiadať trestný spis vedený na základe trestného oznámenia G. D. Keďže sťažovateľka nepredložila iné hodnoverné dôkazy, ani na preukázanie namietaného korupčného správania nenavrhol vykonať iné dokazovanie okrem vyžiadania vyšetrovacieho spisu, a výsluchom sťažovateľkou označeného voliča v trestnom konaní nebolo potvrdené jej podozrenie, ústavný súd považoval vznesenú námietku za nepreukázanú. Sťažovateľka vyjadrila podozrenie z porušenia citovaného ustanovenia na základe výsledkov sčítania uvedených v zápisnici miestnej volebnej komisie, podľa ktorej bolo voličom vydaných 520 obálok a odovzdaných bolo 518 obálok. Ústavný súd už v minulosti vyslovil právny názor, že nie každé porušenie zákona o voľbách je v príčinnej súvislosti s následkom, ktorým je výsledok volieb, ktorý sťažovateľ považuje za skreslený. V konaní o volebnej sťažnosti sa musí táto príčinná súvislosť preukázať pomocou dostupných dôkazov. V danom prípade sťažovateľka založila svoj záver o manipulácii pri sčítaní hlasov iba na svojej domnienke. Ústavný súd z vyžiadanej volebnej dokumentácie obce Bátka zistil, že pre voľby starostu obce bolo odovzdaných 517 platných hlasovacích lístkov a 3 neplatné hlasovacie lístky, teda spolu 520 hlasovacích lístkov. Prepočítaním odovzdaných obálok bolo zistené, že ich počet je 521, z toho jedna obálka bola neotvorená. Vzhľadom na to, že obsahovala neupravený hlasovací lístok pre voľby starostu, toto zistenie nemá žiadnu relevanciu pre namietané voľby starostu obce. Z týchto zistení vyplýva, že vo voľbách bolo odovzdaných a pri sčítaní bolo otvorených 520 obálok. Podozrenie sťažovateľky z manipulácie s dvomi úradnými obálkami tak nebolo potvrdené. Ústavný súd po predbežnom prerokovaní sťažnosti konštatoval, že sťažovateľka

	dostatočným spôsobom neoznačila a ani nepredložila dôkazy spôsobilé preukázať skutočnosti, ktoré by mohli mať priamy vplyv na vyhlásený výsledok volieb starostu obce Bátka konaných 15. novembra 2014, a preto jej sťažnosť <u>odmietol ako zjavne neopodstatnenú</u> .
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	Ústavný súd SR: PL. ÚS 17/94, PL. ÚS 5/03, PL. ÚS 35/03, PL. ÚS 3/2010, PL. ÚS 7/2010, PL. ÚS 45/07, PL. ÚS 26/2011, PL. ÚS 100/07, PL. ÚS 27/99.

spisová značka	PL. ÚS 17/2015
sudca spravodajca	Jana Baricová
druh konania	Podľa čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky - Ústavný súd rozhoduje o ústavnosti a zákonnosti volieb prezidenta Slovenskej republiky, volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, volieb do orgánov územnej samosprávy a volieb do Európskeho parlamentu.
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	uznesenie – sťažnosť odmietnutá
dátum rozhodnutia	28. januára 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 30 ods. 1, 3 a 4 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola doručená sťažnosť M. K. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala neústavnosť a nezákonnosť volieb starostu obce Osturňa konaných 15. novembra 2014. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka v napadnutých voľbách kandidovala na funkciu starostu obce. Podstatou sťažnosti sťažovateľky bolo jej dôvodné podozrenie, že „časť voličov hlasovala na hlasovacích lístkoch, ktoré neboli na predpísanom tlačive a takéto hlasovacie lístky mali byť preto vyhodnotené ako neplatné. Okrsková volebná komisia však takéto hlasovacie lístky pri sčítavaní hlasov považovala za platné“.
ratio decidendi	Právomoc zrušiť výsledok volieb alebo vyhlásiť voľby za neplatné podľa § 63 ods. 1 zákona o ústavnom súde uplatní ústavný súd v súlade so svojou stabilizovanou judikatúrou len vtedy, ak k porušeniu zákona o voľbách dôjde spôsobom ovplyvňujúcim slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti. Na uplatnenie tohto oprávnenia ústavného súdu sa vyžaduje hrubé alebo závažné porušenie, prípadne opätovné porušenie zákonov upravujúcich prípravu a priebeh volieb. Dosiachnutie absolútneho súladu prípravy a priebehu volebného procesu so zákonom je prakticky neuskutočniteľné. Ak by sa nespokojnosť politických strán a hnutí, resp. nezávislých kandidátov zúčastnených na voľbách s volebnými výsledkami prejavila vždy po voľbách iniciovaním konania pred ústavným súdom, môže to viesť k spochybňovaniu parlamentnej demokracie a inštitútu volieb. Aby ústavný súd vyhovel volebnej sťažnosti, musia byť splnené tri základné predpoklady: a) zistenie protizákonnosti volieb, t. j. porušenie zákonov upravujúcich organizáciu a priebeh volieb, b) príčinná súvislosť medzi zistenou protizákonnosťou volieb a sťažovateľom namietanou neplatnosťou volieb, resp. voľby kandidáta, a c) intenzita protizákonnosti volieb, ktorá už spochybňuje výsledky volieb a ktorá odôvodnene vyvoláva pochybnosť o tom, či voľby a ich výsledky sú (boli) prejavom skutočnej vôle voličov. Vo vzťahu k voľbám, ktorých výsledok už bol uverejnený v zmysle príslušných ustanovení volebného zákona, platí prezumpcia ich ústavnosti a zákonnosti, ktorá platí dovtedy, kým ústavný súd o voľbách napadnutých volebnou sťažnosťou v zmysle § 63 ods. 1 zákona o ústavnom súde rozhodne inak ako zamietnutím sťažnosti. Preto je na sťažovateľovi, aby v záujme prijatia sťažnosti na ďalšie konanie kvalifikovaným spôsobom označil také dôkazy, ktoré vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu nasvedčujú, že jeho tvrdenia o neústavnosti alebo nezákonnosti volieb sú reálne. Ústavný súd zistil, že hlasovacie lístky boli okresným úradom vytlačené v takej forme, ako ich odsúhlasil pracovník obce (teda aj s chybou v písaní). Z dôvodu nesprávneho uvedenia veku dvoch kandidátok na funkciu starostu na časti hlasovacích lístkov nemohlo dôjsť k ich zámene s inými obyvateľmi obce. Zápisnica o výsledku volieb do orgánov samosprávy obce bola podpísaná bez výhrad. Uvedené skutočnosti spolu s konštatovaním,

	že sťažovateľka neunesla dôkazné bremeno, nezakladajú žiaden dôvod na to, aby ústavný súd prijal jej sťažnosť na ďalšie konanie a aby jej následne prípadne vyhovel a vyhlásil voľby starostu obce za neplatné, prípadne zrušil výsledok volieb starostu obce, čoho sa svojou sťažnosťou domáhala. <u>Ústavný súd preto sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú.</u>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	Ústavný súd SR: PL. ÚS 18/07, PL. ÚS 34/99, PL. ÚS 82/07, PL. ÚS 21/94, PL. ÚS 79/2011, PL. ÚS 17/94, PL. ÚS 19/94, PL. ÚS 50/99, PL. ÚS 85/07, PL. ÚS 73/07, PL. ÚS 3/2010.

spisová značka	PL. ÚS 18/2015
sudca spravodajca	Peter Brňák
druh konania	Podľa čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky - Ústavný súd rozhoduje o ústavnosti a zákonnosti volieb prezidenta Slovenskej republiky, volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, volieb do orgánov územnej samosprávy a volieb do Európskeho parlamentu.
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	uznesenie – sťažnosť odmietnutá
dátum rozhodnutia	28. januára 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 30 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky čl. 31 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola doručená sťažnosť J. D. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal neústavnosť a nezákonnosť volieb starostu obce Peder uskutočnených 15. novembra 2014. Sťažovateľ kandidoval za starostu obce spolu s odporcom. Rozdiel platných hlasov medzi sťažovateľom a zvoleným starostom obce, proti ktorému sťažnosť smeruje, predstavuje 10 hlasov.
ratio decidendi	Len hrubé alebo závažné porušenie alebo opätovné porušovanie zákonov upravujúcich prípravu a priebeh volieb môže byť príčinou na uplatnenie právomoci ústavného súdu, ktorá mu umožňuje rozhodnúť podľa § 63 ods. 1 zákona o ústavnom súde. Namietané protiústavné alebo nezákonné konanie musí mať priamy vplyv na dosiahnutý výsledok volieb. Túto skutočnosť musí sťažovateľ nielen namietat, ale aj doložiť exaktnými dôkazmi. Vzhľadom na význam volieb v demokratickej spoločnosti a z neho vyplývajúcu prezumpciu ich ústavnosti a zákonnosti je na sťažovateľovi, aby v záujme prijatia jeho sťažnosti ústavným súdom na ďalšie konanie kvalifikovaným spôsobom označil také dôkazy, ktoré vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu nasvedčujú, že jeho tvrdenia o neústavnosti alebo nezákonnosti volieb sú reálne možné. Dosiahnutie absolútneho súladu prípravy a priebehu volebného procesu so zákonom je prakticky neuskutočniteľné. Ak by sa nespokojnosť politických strán a hnutí, resp. nezávislých kandidátov zúčastnených na voľbách s volebnými výsledkami prejavila vždy po voľbách iniciovaním konania pred ústavným súdom, môže to viesť k spochybňovaniu zastupiteľskej demokracie a inštitútu volieb. V rámci predbežného prerokovania sťažnosti dospel ústavný súd k názoru, že sťažnosť je zjavne neopodstatnená. Uvedený názor si ústavný súd neosvojil iba z podanej sťažnosti sťažovateľa, jej doplnenia a priložených príloh, ale pritom zohľadnil aj stanovisko odporcu, oznámenie Obecného úradu obce Peder, informáciu o prešetrení trestných oznámení, ako aj obsah volebnej dokumentácie (najmä overením 5 neplatných hlasovacích lístkov). Sťažovateľ namietal, že odporca ako starosta obce odmietol jeho žiadosť o poskytnutie sály kultúrneho domu na uskutočnenie predvolebného zhromaždenia a v čase sťažovateľom realizovaného volebného mítingu na verejnom priestranstve 11. novembra 2014 o 17:00 h nefungovalo verejné osvetlenie. Sťažovateľ napriek výzve ústavného súdu, v ktorej bol vyzvaný na doplnenie dôkazov, neuviedol žiadny dôkaz (okrem jeho tvrdenia, pozn.) o tom, že požiadal o prenájom sály a odporca mu to odmietol. Rovnako sťažovateľ nijako nepreukázal, že odporca dal príkaz na marenie jeho predvolebného zhromaždenia, teda na vypnutie verejného osvetlenia (ak k nemu skutočne prišlo, pozn.). Sťažovateľ namietal, že odporca vykonával nátlak na voličov, ktorý bol aj predmetom trestného oznámenia troch obyvateľiek obce Peder. Ústavný súd zistil, že trestné oznámenie M. K. bolo uznesením Obvodného oddelenia Policajného zboru Turňa nad

	Bodvou odmietnuté. Z odôvodnenia tohto uznesenia – výpovede E. F. – okrem iného vyplýva, že oznamovateľka M. K. je politickou sympatizantkou sťažovateľa a 11. novembra 2014 sa mala v priestoroch obecného úradu nepristojne až vulgárne vyjadrovať v tom smere, že všetci doterajší zamestnanci obecného úradu budú po voľbách vymenení. Z vyhlásenia M. K. z 15. januára 2015 rovnako vyplýva, že odporca možno ani nie je vlastníkom uvádzaného vedľajšieho pozemku (ktorým vlastníctvom a prípadným odstránením žumpy sa mal odporca obyvateľom bytovky vyhrážať, pozn.). Sťažovateľ neunesol bremeno tvrdenia, pričom aj ostatné „vyhrážania“, či už odporcom alebo aj predsedom Poľnohospodárskeho družstva alebo koordinátorkou verejnoprospešných prác, nedisponujú určitosťou, konkrétnosťou a rozumne dostatočnou presvedčivosťou. Sťažovateľ ďalej namietal, že do obce sa „bezprostredne pred konaním volieb“ prisťahovalo na trvalý pobyt viac osôb. Z vyjadrenia Obecného úradu obce Peder vyplýva, že v priebehu roka 2014 sa na trvalý pobyt v obci prihlásilo 13 osôb a po 15. novembri 2014 sa z obce odhlásila iba jedna osoba, ktorá po vydaji nasledovala manželka do obce Č. (táto osoba nie je medzi uvedenými 13 prisťahovanými osobami, pozn.). Sťažovateľom uvádzaní L. F. a E. F. sa prihlásili do svojho rodinného domu v obci a K. K. st. a K. K. ml. taktiež do svojho rodinného domu k matke (resp. k matke a starej mame). Sťažovateľ neoznačil konkrétne skutkové ani právne okolnosti, na základe ktorých malo dôjsť k účelovému prihláseniu sa označených štyroch osôb v súvislosti s posudzovanými voľbami starostu obce Peder, resp. ústavný súd nezistil ani to, že v čase po voľbách sa označení noví štyria prisťahovalci (sťažovateľom označení), resp. iní znova z obce odsťahovali. Sťažovateľ ďalej namietal pochybenia v procese samotného hlasovania, Ústavný súd k uvedeným výhradám sťažovateľa uviedol, že všetky sťažovateľom uvedené porušenia vyplynuli (iba) na základe tvrdenia dvoch pozorovateľov J. T. st. a V. D. ml., ktorí boli pozorovateľmi na návrh sťažovateľa, čo nie je celkom bez významu. Ústavný súd však považoval za významnejšie, že všetci členovia volebnej komisie podpísali zápisnicu bez výhrad, ergo nemali ani žiadne výhrady k hlasovaniu „nikomu neznámych osôb“. V súvislosti s osobou Š. Š. existujú zásadne rozpornosti medzi obsahom sťažnosti („im radil, koho majú voliť“) a obsahom priložených písomných svedectiev J. T. st. a V. D. ml., ktorí uviedli, že bol (iba) prítomný pri hlasovaní dotknutých osôb. Žiadny iný dôkaz v tomto smere sťažovateľ neuviedol. Pokiaľ ide o hlasovanie Š. H. a S. H. a ich finančné ohodnotenie za hlasovanie, okrem svojho hypotetického tvrdenia sťažovateľ nijako nepreukázal a ani v tomto ohľade nepredložil žiadny relevantný dôkaz. V súvislosti s výhradami sťažovateľa o kreovaní volebnej komisie ústavný súd nezistil žiadne porušenie zákona o voľbách, resp. ústavy, keďže odporca bol zo zákona povinný doplniť zloženie volebnej komisie, pretože politické strany delegovali iba dvoch zástupcov. K účasti zapisovateľky pri sčítavaní hlasov, ktorá (priama účasť) na sčítavaní hlasov je aj podľa stabilnej rozhodovacej činnosti ústavného súdu neprípustná, sťažovateľ vychádzal rovnako (iba) z tvrdenia jeho dvoch pozorovateľov J. T. a V. D., pričom práve z vyjadrenia J. T. vyplýva, že aktívnu účasť zapisovateľky pri sčítavaní hlasov vnímal v tom, že zapisovateľka „usmerňovala členov volebnej komisie, akým spôsobom si majú rozdeliť a usporiadať hlasovacie lístky a ako čo najefektívnejšie sčítať všetky odovzdané hlasy“. Uvedenú konzultatívnu činnosť zapisovateľky možno uznať za zákonne konformnú, samozrejme, pri splnení podmienok uvedených v § 36 zákona o voľbách. Sťažovateľ namietal, „že päť hlasovacích lístkov komisia posúdila ako neplatné“, čo neskôr doplnil tak, že „sa nazdávame, že v tomto prípade došlo k úmyselnému následnému znehodnoteniu 5 hlasovacích lístkov, na ktorých bol pôvodne označený len navrhovateľ“. Ústavný súd preveril päť sporných hlasovacích lístkov, ktoré volebná komisia uznala za neplatné, a z týchto zistil, že minimálne v troch prípadoch (z piatich) volebná komisia označila za neplatné hlasovacie lístky zákonne súladným spôsobom a uvedená skutočnosť v okolnostiach dosiahnutého volebného výsledku u sťažovateľa a odporcu objektívne nemôže zvrátiť zistený výsledok voľby starostu obce v prospech sťažovateľa (rozdiel medzi sťažovateľom a odporcom je 10 hlasov). Keďže sťažovateľ v tomto konaní nepredložil také dôkazy, ktoré by vyvrátili domnienku, že dosiahnutý výsledok o voľbe starostu obce zodpovedá vôli voličov, ústavný súd volebnú sťažnosť sťažovateľa odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť.
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	Ústavný súd SR: PL. ÚS 17/94, PL. ÚS 5/03, PL. ÚS 35/03, PL. ÚS 3/2010, PL. ÚS 19/94, PL. ÚS 85/07, I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02.

spisová značka	PL. ÚS 20/2015
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	Podľa čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky - Ústavný súd rozhoduje o ústavnosti a zákonnosti volieb prezidenta Slovenskej republiky, volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, volieb do orgánov územnej samosprávy a volieb do Európskeho parlamentu.
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	uznesenie – sťažnosť odmietnutá
dátum rozhodnutia	28. januára 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 30 ods. 3 a 4 Ústavy Slovenskej republiky čl. 31 Ústavy Slovenskej republiky čl. 32 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola doručená sťažnosť sťažovateľiek, kandidátok na poslancov do Obecného zastupiteľstva v obci Cinobaňa, pre namietanú neústavnosť a nezákonnosť volieb do orgánov územnej samosprávy obce Cinobaňa konaných 15. novembra 2014. Podľa sťažnosti bol výsledok volieb do obecného zastupiteľstva vyhlásený bez vykonania kontrolného prepočtu hlasovacích lístkov v rámci volebnej komisie.
ratio decidendi	Právomoc ústavného súdu zrušiť výsledok volieb alebo vyhlásiť voľby za neplatné podľa § 63 ods. 1 zákona o ústavnom súde sa teda uplatní len vtedy, ak k porušeniu zákona dôjde spôsobom ovplyvňujúcim slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti. Na uplatnenie tohto oprávnenia ústavného súdu sa však vyžaduje hrubé alebo závažné porušenie, prípadne opätovné porušenie zákonov upravujúcich prípravu a priebeh volieb. Voľby môžu byť spochybnené tromi spôsobmi, a to tým, že došlo k volebnej chybe (napr. nesprávne sčítanie hlasov a iné číselné omyly), k volebnému deliktu (úmyselne nesprávne sčítanie alebo iné falšovanie volieb počas ich priebehu) alebo k neprípustnému ovplyvňovaniu výsledku hlasovania (oblasť nekalej volebnej súťaže a použitých prostriedkov volebnej kampane). Vo všeobecnosti musia byť splnené tri predpoklady, aby bolo možné vyhovieť volebnej sťažnosti: 1. protizákonnosť, porušenie zákonov týkajúcich sa volieb, 2. vzťah medzi touto protizákonnosťou a neplatnosťou volieb alebo voľby kandidáta a 3. intenzita protizákonnosti, ktorá už spochybňuje výsledky volieb a ktorá odôvodnene vyvoláva pochybnosť o tom, či voľby a ich výsledky sú prejavom skutočnej vôle voličov. Ústavný súd posudzoval, či v okolnostiach danej veci vôbec došlo k protiprávnosti. Označené ustanovenia zákona o voľbách, ale ani iné ustanovenia tohto zákona explicitne neustanovujú povinnosť okrskovej volebnej komisie, aby pri sčítaní hlasovacích lístkov došlo k ich kontrolnému prepočítaniu. Z toho dôvodu v danej veci ani nemohlo dôjsť k porušeniu sťažovateľkami označených ustanovení zákona o voľbách a následne k porušeniu čl. 30 ods. 4 ústavy, podľa ktorého občania majú za rovnakých podmienok prístup k voleným a iným verejným funkciám. Ostatné označené články ústavy v danom prípade prima facie nemohli byť porušené, pretože vyjadrujú ústavné princípy a ústavnoprosedné postupy vo volebných sťažnostiach, resp. vôbec nie je odôvodnené, ako malo dôjsť k porušeniu týchto článkov ústavy, lebo bezprostredne nesúvisia s komunálnymi voľbami. Ústavný súd ďalej poznamenal, že sťažovateľky vo svojej sťažnosti vôbec netvrdili, ale iba predpokladali, že nesprávnou metodikou sčítavania hlasov „mohlo dôjsť“ k pochybeniu pri voľbách do orgánov územnej samosprávy obce Cinobaňa. A na prípadné pochybenie okrskovej volebnej komisie neoznačili dôkazy. Ústavný súd, zohľadniac svoju judikatúru, konštatoval, že len nepodložené domnienky o nezákonnosti a neústavnosti volieb nepostačujú na rozhodnutie ústavného súdu, ktorým by boli vyhlásené voľby za neplatné, resp. by bol zrušený ich výsledok. Ústavný súd preto sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú.
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	Ústavný súd SR: PL. ÚS 17/94, PL. ÚS 19/94, PL. ÚS 50/99, PL. ÚS 98/07, PL. ÚS 73/07, I. ÚS 105/06, II. ÚS 66/2011, III. ÚS 155/09, IV. ÚS 35/02, PL. ÚS 73/07, PL. ÚS 118/07, PL. ÚS 78/2011.

spisová značka	PL. ÚS 21/2015
sudca spravodajca	Jana Baricová
druh konania	Podľa čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky - Ústavný súd rozhoduje o ústavnosti a zákonnosti volieb prezidenta Slovenskej republiky, volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, volieb do orgánov územnej samosprávy a volieb do Európskeho parlamentu.
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	uznesenie – sťažnosť odmietnutá
dátum rozhodnutia	4. februára 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 30 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola doručená sťažnosť M.M. (ďalej len „sťažovateľ“) pre neústavnosť a nezákonnosť volieb starostu obce Ostrov konaných 15. novembra 2014. Sťažovateľ neúspešne kandidoval na starostu obce. Sťažovateľ namietal nezákonnosť a neústavnosť volieb starostu obce, ku ktorej malo dôjsť v dôsledku toho, že 1. volieb sa zúčastnili a vo voľbách hlasovali tri osoby, ktoré v obci nemali a nemajú trvalý pobyt, 2. úpravu hlasovacieho lístka A. R., ako aj samotné vrhodenie tohto jej lístka do volebnej schránky vykonal jej manžel J. R., 3. nepoužité hlasovacie lístky a následne ani celá volebná dokumentácia nebola zapečatená tak, ako to vyžadujú príslušné ustanovenia zákona o voľbách, 4. jedného z voličov sprevádzal do priestoru na úpravu hlasovacích lístkov kandidát na poslanca obecného zastupiteľstva, 5. syn voličky, ktorá požiadala o voľbu do prenosnej volebnej schránky, neumožnil svojim správaním, aby táto skutočne volila, 6. poradové čísla od 101 do 110 v zozname voličov boli duplicitné.
ratio decidendi	Právomoc zrušiť výsledok volieb alebo vyhlásiť voľby za neplatné podľa § 63 ods. 1 zákona o ústavnom súde uplatní ústavný súd v súlade so svojou stabilizovanou judikatúrou len vtedy, ak k porušeniu zákona o voľbách dôjde spôsobom ovplyvňujúcim slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti. Na uplatnenie tohto oprávnenia ústavného súdu sa vyžaduje hrubé alebo závažné porušenie, prípadne opätovné porušenie zákonov upravujúcich prípravu a priebeh volieb. Aby ústavný súd vyhovel volebnej sťažnosti, musia byť splnené tri základné predpoklady: a) zistenie protizákonnosti volieb, t. j. porušenie zákonov upravujúcich organizáciu, a priebeh volieb, b) príčinná súvislosť medzi zistenou protizákonnosťou volieb a sťažovateľom namietanou neplatnosťou volieb, resp. voľby kandidáta, a c) intenzita protizákonnosti volieb, ktorá už spochybňuje výsledky volieb a ktorá odôvodnene vyvoláva pochybnosť o tom, či voľby a ich výsledky sú (boli) prejavom skutočnej vôle voličov. Je na sťažovateľovi, aby v záujme prijatia sťažnosti na ďalšie konanie (pri predbežnom prerokovaní) kvalifikovaným spôsobom označil také dôkazy, ktoré vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu nasvedčujú, že jeho tvrdenia o neústavnosti alebo nezákonnosti volieb sú reálne, prípadne aspoň vysoko pravdepodobné, a zároveň sú spôsobilé preukázať také intenzívne porušenie volebného zákona, ktoré by odôvodňovalo záver o inom legitímnom výsledku volieb, než bol uverejnený. Rozdiel medzi počtom platných hlasov odovzdaných pre sťažovateľa a pre zvoleného starostu bol 22 v prospech zvoleného starostu. Sťažovateľ tvrdil, že v obci volili traja voliči, ktorí však v čase konania volieb v nej neboli prihlásení na trvalý pobyt, a teda nespĺňali podmienku ich zapísania do zoznamu voličov. Ako dôkaz o tejto skutočnosti sťažovateľ predložil list registra obyvateľov, z obsahu ktorého vyplýva, že J. G., narodený ..., má od 19. septembra 1996 trvalý pobyt na ..., P. Š., narodený ..., má od 21. novembra 2002 trvalý pobyt v ... a J. Š., narodená ..., má od 10. apríla 2002 trvalý pobyt v ... V zozname voličov obce sa však osoby so zhodným menom, priezviskom a dátumom narodenia nachádzajú pod číslami 33, 211 a 212 a títo sa volieb zúčastnili. Takáto okolnosť bez akýchkoľvek pochybností predstavuje porušenie § 2 ods. 1 zákona o voľbách, podľa ktorého právo voliť do orgánov samosprávy obcí majú

	obyvatelia Slovenskej republiky, ktorí majú v obci... trvalý pobyt a najneskôr v deň volieb dovŕšili 18 rokov veku. Ústavný súd nemal dôvod spochybňovať ani sťažovateľom predložený dôkaz, avšak ak by aj ďalším dokazovaním došlo k preukázaniu pravdivosti tvrdenia sťažovateľa, neuznanie hlasov troch voličov by na konečnom výsledku oproti súčasnému stavu vzhľadom na rozdiel hlasov odovzdaných jednotlivým kandidátom na starostu obce nič nezmenilo. Obdobne pokiaľ ide o úpravu hlasovacieho lístka A. R. a jeho vhoďenia do volebnej schránky jej manželom J. R., ďalej sprevádzania J. G. do priestoru určeného na úpravu hlasovacieho lístka kandidátom na poslanca obecného zastupiteľstva P. G. (odhliadnuc od skutočnosti, že napádanými sú voľby starostu obce) a napokon aj nemožnosť vykonania volebného aktu V. M. do prenosnej schránky zavinenú jej synom, tieto by bolo možné za predpokladu ich preukázania považovať za skutočnosti odporujúce ustanoveniam zákona o voľbách, prípadne ústavným zásadám, na dodržiavanie ktorých je potrebné v záujme rešpektovania demokratických princípov trvať, tak ako to ústavný súd už v predošlých rozhodnutiach deklaroval, avšak znovu ide o tri prípady, ktoré ak by aj ústavný súd v danej veci zohľadnil, nemalo by to žiaden dopad na aktuálny volebný výsledok, a to aj so zarátaním troch hlasov voličov uvedených v predošlom odseku. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že možnosť zneužitia volebných materiálov opomenutím ich riadneho zabezpečenia proti tomu síce možno označiť za potencióálnu volebnú vadu, avšak podľa názoru ústavného súdu táto vada sama osebe nie je spôsobilá vyvolať dôvodnú pochybnosť o zneužití tejto volebnej dokumentácie, ktoré by malo dopad, resp. vplyv na samotný výsledok volieb. Sťažovateľ nepredložil žiadne dôkazy, ktoré by objektívne mohli zakladať aspoň náznak dôvodného podozrenia, že k zneužitiu hlasovacích lístkov v uvedenom prípade došlo. Námietka sťažovateľa, že „samotný zoznam voličov je nesprávny, lebo nesedia poradové čísla od č. 101 do 110 sú duplicitné“, sama osebe bez akýchkoľvek ďalších hmatateľných indícií smerujúcich k záveru o vplyve tejto skutočnosti na volebný výsledok nepostačuje na rozhodnutie ústavného súdu o neplatnosti volieb starostu obce. Vzhľadom na uvedené ústavný súd skutočnosti označené sťažovateľom vo volebnej sťažnosti v časti považoval za také, ktoré vôbec nepreukazujú porušenie volebného zákona, a v časti za také, ktoré síce poukazujú na isté negatívne skutočnosti a udalosti, ale ktorých charakter, intenzita a spôsob ich prejavu nemohli mať za následok záver, že došlo k takému porušeniu zákona o voľbách, ktorý mohol ovplyvniť dosiahnuté výsledky volieb na starostu obce. <u>Na základe uvedeného ústavný súd sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú.</u>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	Ústavný súd SR: PL. ÚS 17/94, PL. ÚS 19/94, PL. ÚS 50/99, PL. ÚS 118/07, PL. ÚS 3/2010, PL. ÚS 100/07, PL. ÚS 5/03, PL. ÚS 29/2011, PL. ÚS 74/2011.

spisová značka	PL. ÚS 22/2015
sudca spravodajca	Peter Brňák
druh konania	Podľa čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky - Ústavný súd rozhoduje o ústavnosti a zákonnosti volieb prezidenta Slovenskej republiky, volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, volieb do orgánov územnej samosprávy a volieb do Európskeho parlamentu.
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	uznesenie – sťažnosť odmietnutá
dátum rozhodnutia	4. februára 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 30 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola doručená sťažnosť 273 oprávnených voličov volebného obvodu mesta Podolíneć, ktorou namietali nezákonnosť volieb poslancov do Mestského zastupiteľstva Podolíneć a primátora mesta Podolíneć konaných dňa 15. novembra 2014. Sťažovatelia namietali, že voľby do prenosnej volebnej schránky vo volebnom okrsku č. 1 a 2 sa uskutočnili nezákonným spôsobom, že volebná komisia neumožnila hlasovať voličke, ktorá nemala občiansky preukaz, že okrsková volebná komisia č. 1 pochybila

	v priebehu sčítavania hlasov, že voliť boli aj voliči, ktorí síce majú v meste Podolínece trvalý pobyt, ale v skutočnosti žijú vo Vyšných Ružbachoch a boli pred volebnú miestnosť dovezení osobami podporujúcimi kandidatúru M. Sťažovatelia ďalej uviedli, že zapečatené volebné urny sú v úschove zapisovateľa miestnej volebnej komisie a majú odôvodnené obavy, že po zmene štatutára mesta by mohlo dôjsť k ich poškodeniu.
ratio decidendi	Len hrubé alebo závažné porušenie, alebo opätovné porušovanie zákonov upravujúcich prípravu a priebeh volieb môže byť príčinou na uplatnenie právomoci ústavného súdu, ktorá mu umožňuje rozhodnúť podľa § 63 ods. 1 zákona o ústavnom súde. Namietané protiústavné alebo nezákonné konanie musí mať priamy vplyv na dosiahnutý výsledok volieb. Túto skutočnosť musí sťažovateľ nielen namietat, ale aj doložiť dôkazmi. Vzhľadom na význam volieb v demokratickej spoločnosti a z neho vyplývajúcu prezumpciu ich ústavnosti a zákonnosti je na sťažovateľovi, aby v záujme prijatia jeho sťažnosti ústavným súdom na ďalšie konanie (pri predbežnom prerokovaní) kvalifikovaným spôsobom označil také dôkazy, ktoré vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu nasvedčujú, že jeho tvrdenia o neústavnosti alebo nezákonnosti volieb sú reálne možné, prípadne pravdepodobné, a zároveň sú spôsobilé preukázať porušenie zákona o voľbách odôvodňujúce záver o inom legitímnom výsledku volieb. Aby ústavný súd vyhovel volebnej sťažnosti, musia byť splnené tri základné predpoklady: a) zistenie protizákonnosti volieb, t. j. porušenie zákonov upravujúcich organizáciu a priebeh volieb, b) príčinná súvislosť medzi zistenou protizákonnosťou volieb a sťažovateľom namietanou neplatnosťou volieb, resp. voľby kandidáta, a c) intenzita protizákonnosti volieb, ktorá už spochybňuje výsledky volieb a ktorá odôvodnene vyvoláva pochybnosť o tom, či voľby a ich výsledky sú (boli) prejavom skutočnej vôle voličov. Ústavný súd uviedol, že dosiahnutie absolútneho súladu prípravy a priebehu volebného procesu so zákonom je prakticky neuskutočniteľné. Ak by sa nespokojnosť politických strán a hnutí, resp. nezávislých kandidátov zúčastnených na voľbách s volebnými výsledkami prejavila vždy po voľbách iniciovaním konania pred ústavným súdom, môže to viesť k spochybňovaniu zastupiteľskej demokracie a inštitútu volieb. Vyhlásenie volieb za neplatné, resp. zrušenie ich výsledku z dôvodu nepatrného porušenia ustanovení zákona o voľbách totiž vytvára možnosti pre vedomú manipuláciu s voľbami. Ústavný súd po preskúmaní sťažnosti a jej príloh, ako aj vyjadrenia odporcu a priložených príloh a z oznámenia orgánov činných v trestnom konaní, volebnej dokumentácie a ostatných predložených dôkazov dospel k záveru, že v súvislosti s napadnutými voľbami poslancov do mestského zastupiteľstva a volieb primátora nedošlo k namietanému porušeniu ustanovení zákona o voľbách takým závažným spôsobom, ktorý by mohol ovplyvniť výsledok napadnutej voľby poslancov a tiež primátora mesta, a označené dôkazy sťažovateľmi už na prvý pohľad nasvedčujú tomu, že ich sťažnosť je účelová a najmä zjavne neopodstatnená. E. A. ako zapisovateľ mestskej volebnej komisie ani A. M. ako členka okrskovej volebnej komisie č. 1 žiadne výhrady k uskutočneným voľbám v meste Podolínece nemali a zápisnicu podpísali bez akýchkoľvek výhrad. Podobne tak príslušné zápisnice (okrskových, obvodnej a mestskej) volebných komisií podpísali aj všetci ostatní ich členovia, pričom nikto z nich k uskutočneným voľbám (ich priebehu) nemal žiadne výhrady, čím jednoznačne všetky volebné komisie vytvorené v meste Podolínece (vrátane E. A. a A. M. ako ich členov) legitímne osvedčili výsledky dosiahnuté vo voľbách poslancov do mestského zastupiteľstva a primátora mesta Podolínece. Každý člen volebnej komisie má právo odmietnuť podpísať zápisnicu a uviesť dôvody, prečo ju odmietol podpísať. Ak zápisnicu podpíšu všetci členovia volebnej komisie bez výhrad, ústavný súd považuje túto skutočnosť v zásade za dostatočne hodnovernú na to, aby verifikoval zistený výsledok volieb, pričom na následné námietky o tom, že niektorý z členov volebnej komisie o význame svojho podpisu nevedel, resp. zápisnicu podpísal pod nátlakom..., bez toho, aby k tejto námietke boli uvedené aj ďalšie relevantné skutočnosti, spravidla neprihliada. Ústavný súd ďalej zistil, že problém prevyšujúcej jednej obálky má racionálne vysvetlenie, na ktorom sa bez výhrad zhodli členovia okrskovej volebnej komisie (nebola zakrúžkovaná p. K., ktorá hlasovala). Rovnako tvrdenie o tom, že dvaja členovia volebnej komisie spočítavali hlasy pri pódiu, bez ďalšieho nemá žiadnu právnu relevanciu. Z konštantnej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že predovšetkým sťažovateľ v konaní

	o neústavnosti a nezákonnosti volieb znáša dôkazné bremeno v tom zmysle, že musí neústavnosť a nezákonnosť volieb nielen namietat', ale svoje tvrdenia aj primerane doložiť navrhovanými dôkazmi. Ústavný súd konštatoval, že všetky tvrdenia sťažovateľov uvádzané v sťažnosti majú len všeobecnú hypotetickú povahu, navyše vnútorne protirečivú. Pre ústavný súd nebolo bez významu, že posudzované voľby volebnou sťažnosťou nespochybnil nikto z neúspešných kandidátov na poslancov a primátora, ale boli to voliči, s najväčšou pravdepodobnosťou práve politickí sympatizanti neúspešnej kandidátky na funkciu primátora mesta Podolíne. Zo všetkých relevantných podkladov predloženej sťažnosti a vyjadrení účastníkov je tiež zrejmé, že to bola iba aktivita zapisovateľa mestskej volebnej komisie (právnik mesta za predchádzajúcej primátorky, teraz neúspešnej kandidátky na funkciu primátora mesta, pozn.), ktorý jednak sám oslovoval oprávnených voličov na podpísanie petície (niektorí voliči nevedeli, čo podpisujú, niektorí uviedli, že niekto sfalšoval ich podpis, a iní zasa uviedli, že pri voľbách do prenosnej schránky nedošlo k porušeniu zákona o voľbách), a preto aj predložený zoznam oprávnených voličov ako aktívne legitimovaných na podanie sťažnosti (ich počet) bol napokon reálne spochybnený aj samotným vyjadrením odporcu. <u>Na základe uvedených skutočností ústavný súd sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú.</u>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	Ústavný súd SR: PL. ÚS 17/94, PL. ÚS 5/03, PL. ÚS 35/03, PL. ÚS 3/2010, PL. ÚS 73/07, PL. ÚS 19/94, PL. ÚS 85/07, PL. ÚS 20/2011, PL. ÚS 94/07, PL. ÚS 29/2011, PL. ÚS 86/2011.

spisová značka	PL. ÚS 23/2015
sudca spravodajca	Peter Brňák
druh konania	Podľa čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky - Ústavný súd rozhoduje o ústavnosti a zákonnosti volieb prezidenta Slovenskej republiky, volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, volieb do orgánov územnej samosprávy a volieb do Európskeho parlamentu.
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	uznesenie – sťažnosť odmietnutá
dátum rozhodnutia	4. februára 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 30 Ústavy Slovenskej republiky čl. 31 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli doručené sťažnosti J. Š. a M. P. (ďalej aj „sťažovatelia“, alebo „sťažovateľ v 1. rade“ a „sťažovateľ v 2. rade“), ktorou namietali nezákonnosť a neústavnosť volieb poslancov Mestského zastupiteľstva mesta Detva vo volebných obvodoch č. 4 a č. 5 konaných 15. novembra 2014. Sťažnosti boli spojené na spoločné konanie. Sťažovatelia napádali zvolenie všetkých poslancov z dôvodu, že členovia okrskových volebných komisií nesprávne sčítavali hlasy, a súčasne namietali aj správnosť posúdenia platnosti, resp. neplatnosti hlasov a manipuláciu s odovzdanými hlasovacími lístkami pri ich sčítavaní.
ratio decidendi	Len hrubé alebo závažné porušenie, alebo opätovné porušovanie zákonov upravujúcich prípravu a priebeh volieb môže byť príčinou na uplatnenie právomoci ústavného súdu, ktorá mu umožňuje rozhodnúť podľa § 63 ods. 1 zákona o ústavnom súde. Namietané protiústavné alebo nezákonné konanie musí mať priamy vplyv na dosiahnutý výsledok volieb. Túto skutočnosť musí sťažovateľ nielen namietat', ale aj doložiť dôkazmi. Vzhľadom na význam volieb v demokratickej spoločnosti a z neho vyplývajúcu prezumpciu ich ústavnosti a zákonnosti je na sťažovateľovi, aby v záujme prijatia jeho sťažnosti ústavným súdom na ďalšie konanie (pri predbežnom prerokovaní) kvalifikovaným spôsobom označil také dôkazy, ktoré vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu nasvedčujú, že jeho tvrdenia o neústavnosti alebo nezákonnosti volieb sú reálne možné, prípadne pravdepodobné, a zároveň sú spôsobilé preukázať porušenie zákona o voľbách odôvodňujúce záver o inom legitímnom výsledku volieb. Aby ústavný súd vyhovel volebnej sťažnosti, musia byť splnené tri základné predpoklady: a) zistenie protizákonnosti volieb, t. j. porušenie zákonov upravujúcich

	organizáciu a priebeh volieb, b) príčinná súvislosť medzi zistenou protizákonnosťou volieb a sťažovateľom namietanou neplatnosťou volieb, resp. voľby kandidáta, a c) intenzita protizákonnosti volieb, ktorá už spochybňuje výsledky volieb a ktorá odôvodnene vyvoláva pochybnosť o tom, či voľby a ich výsledky sú (boli) prejavom skutočnej vôle voličov. Ústavný súd uviedol, že dosiahnutie absolútneho súladu prípravy a priebehu volebného procesu so zákonom je prakticky neuskutočniteľné. Ak by sa nespokojnosť politických strán a hnutí, resp. nezávislých kandidátov zúčastnených na voľbách s volebnými výsledkami prejavila vždy po voľbách iniciovaním konania pred ústavným súdom, môže to viesť k spochybnovaniu zastupiteľskej demokracie a inštitútu volieb. Vyhlásenie volieb za neplatné, resp. zrušenie ich výsledku z dôvodu nepatrného porušenia ustanovení zákona o voľbách totiž vytvára možnosti pre vedomú manipuláciu s voľbami. Ústavný súd v prvom rade konštatoval, že sťažovateľmi namietané skutočnosti a pochybnosti [posudzovanie a sčítavanie hlasov vo dvojiciach bez krížovej kontroly, nedodržanie presného postupu sčítania hlasov a nedôvera pozorovateľov (navrhnutých sťažovateľmi)] v správnosť sčítania, už na prvý pohľad nemožno bez ďalšieho akceptovať, pretože údajný nesprávny spôsob sčítavania hlasov vo dvojiciach, resp. ich ďalšie námietky sú sťažovateľmi charakterizované iba možnosťou, potencialitou, teda nie realnosťou alebo aspoň rozumne dostatočnou presvedčivosťou. Z relevantných ustanovení zákona o voľbách explicitne nevyplýva povinnosť okrskových (obvodných) volebných komisií, aby pri sčítaní hlasovacích lístkov došlo k ich kontrolnému prepočítaniu. Ústavný súd ďalej poznamenal, že sťažovatelia vôbec netvrdili, ale iba predpokladali, že nesprávnou metodikou sčítavania hlasov „mohlo dôjsť“ k pochybeniu pri voľbách do orgánov územnej samosprávy mesta Detva, pričom podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu len nepodložené domnienky o nezákonnosti a neústavnosti volieb nepostačujú na rozhodnutie ústavného súdu, ktorým by boli vyhlásené voľby za neplatné, resp. by bol zrušený ich výsledok. Pokiaľ sťažovatelia napádali možnú manipuláciu s volebnou dokumentáciou po uskutočnených voľbách, ústavný súd poukázal na oznámenie orgánov činných v trestnom konaní, z ktorého nevyplýva, že nad mieru rozumných pochybností možno tvrdiť, že niekto úmyselne dodatočne manipuloval s obsahom volebnej dokumentácie a s výsledkom samotných volieb. Ústavný súd podotkol, že v rámci volebných obvodov č. 4 a č. 5 žiadny z ustanovených členov týchto komisií (ale ani predtým v komisiách okrskových, pozn.) nevzniesol výhradu k uskutočneným voľbám a bez ďalšieho svojimi podpismi verifikovali aj zákonný priebeh uskutočnených volieb. Podľa názoru ústavného súdu sťažovatelia neuviedli žiadne skutkové tvrdenie o konkrétnej manipulácii pri sčítaní hlasov alebo o inom konkrétnom nezákonnom zásahu do správnosti zistenia dosiahnutého volebného výsledku. Ich námietky v tomto smere mali len všeobecnejší charakter a spočívali v tvrdeniach o pochybeniach, ktoré neboli spôsobilé ovplyvniť správnosť zistenia dosiahnutého volebného výsledku. Na základe uvedených skutočností ústavný súd sťažnosť odmietol ako <u>zjavne neopodstatnenú</u>.
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEF a iných súdov	Ústavný súd SR: PL. ÚS 17/94, PL. ÚS 5/03, PL. ÚS 35/03, PL. ÚS 3/2010, PL. ÚS 73/07, PL. ÚS 19/94, PL. ÚS 85/07, PL. ÚS 94/07, PL. ÚS 29/2011, PL. ÚS 5/09, PL. ÚS 79/2011, PL. ÚS 70/2011.

spisová značka	PL. ÚS 24/2015
sudca spravodajca	Milan Lalič
druh konania	Podľa čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky - Ústavný súd rozhoduje o ústavnosti a zákonnosti volieb prezidenta Slovenskej republiky, volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, volieb do orgánov územnej samosprávy a volieb do Európskeho parlamentu.
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	uznesenie – sťažnosť odmietnutá
dátum rozhodnutia	11. februára 2015
dotknuté články ústavy, ústavných	čl. 31 Ústavy Slovenskej republiky

zákonov a medzinárodných zmlúv skutkový stav a základné fakty	Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola doručená sťažnosť S.P. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta neústavnosť a nezákonnosť volieb starostu obce Trenčianska Teplá konaných 15. novembra 2014. Sťažovateľka namietala neústavnosť a nezákonnosť volieb starostu obce z dôvodu ňou tvrdených porušení zákona o voľbách v štádiu prípravy volieb, resp. pri vedení predvolebnej kampane. Nezákonnosť a neústavnosť volieb bezprostredne počas ich konania nenamietala. Z volebnej sťažnosti vyplýva, že smeruje proti odporcovi M.B., ktorý bol vo voľbách konaných 15. novembra 2014 zvolený za starostu obce Trenčianska Teplá. Pre voľbu starostu obce bolo odovzdaných 1509 hlasovacích lístkov, z ktorých sťažovateľka získala 662 platných hlasov. Víťaz volieb na post starostu obce získal 847 hlasov, takže rozdiel medzi víťazným kandidátom a sťažovateľkou predstavuje 185 hlasov. Zápisnicu miestnej volebnej komisie o výsledku volieb starostu obce podpísali bez výhrad všetci členovia miestnej volebnej komisie.
ratio decidendi	Len hrubé alebo závažné porušenie, alebo opätovné porušovanie zákonov upravujúcich prípravu a priebeh volieb môže byť príčinou na uplatnenie právomoci ústavného súdu, ktorá mu umožňuje rozhodnúť podľa § 63 ods. 1 zákona o ústavnom súde. Namietané protiústavné alebo nezákonné konanie musí mať priamy alebo aspoň možný vplyv na dosiahnutý výsledok volieb. Túto skutočnosť musí sťažovateľ nielen namietat, ale aj doložiť dôkazmi. Sťažovateľka, hoci bola v konaní pred ústavným súdom právne zastúpená advokátom a aj sama je osobou znalou práva, nepreukázala ústavnému súdu relevantné skutočnosti o porušení zákona o voľbách. Prílohu sťažnosti tvorila kópia splnomocnenia udeleného sťažovateľkou Ing. Pavlovi Masárovi na zastupovanie vo všetkých úkonoch súvisiacich s organizáciou, zabezpečením a plánovaním volebnej kampane vo voľbách na starostu obce, kópia žiadosti o zverejnenie oznamu do obecného rozhlasu, kópie pozvánok na predvolebné stretnutia s občanmi a pripojená kópia mailovej odpovede starostu obce Trenčianska Teplá, ktorou nepovolil politické reklamy a mítingy vrátane reklamy v rozhlase. Odporca vo svojom vyjadrení uviedol, že sťažovateľka ho v rámci svojej predvolebnej kampane nikdy žiadnym spôsobom písomne alebo ústne neoslovila, či už oficiálne alebo neoficiálne v súvislosti s prerokovaním a doriešením jej stretnutí v rámci predvolebnej kampane, a že mu nie je známa skutočnosť, že sťažovateľka udelila plnú moc na zastupovanie vo veciach organizácie, zabezpečenia a plánovania predvolebnej kampane P.M., o ktorej sa dozvedel až z podanej sťažnosti. V rozpore s týmito tvrdeniami je kópia jeho mailu zaslaná sekretariátom obecného úradu splnomocnencovi sťažovateľky, v ktorej sa uvádza, že z dôvodu rovnosti a rovnakých príležitostí všetkých kandidátov pre voľby do samosprávy obce neboli politické reklamy a politické mítingy vrátane reklamy v rozhlase povolené. Ak by aj ústavný súd pripustil možnosť, že konaním odporcu došlo k porušeniu ustanovenia o volebnej kampani upraveného v § 30 zákona o voľbách, je potrebné konštatovať, že nie každé porušenie zákona o voľbách do orgánov samosprávy obcí je v príčinnej súvislosti s následkom, ktorým je výsledok volieb považovaný navrhovateľom za skreslený. Nespropagovanie predvolebných mítingov v obecnom rozhlase či neumožnenie konania predvolebných zhromaždení sťažovateľky, nespôsobili (alebo nemohli preukázateľne spôsobiť) nepriaznivý výsledok dosiahnutý sťažovateľkou vo voľbách, a teda že by voliči rozhodli inak, resp. tak, že by ona bola zvolená za starostku obce. Posudzovanie iba férovosti volebnej kampane podľa doterajšej rozhodovacej praxe ústavného súdu nemalo spravidla dosah na vyhlásenie volieb za neplatné, resp. na ich zrušenie. Je vecou slobodnej súťaže a prímusu volieb – občanov, aby sami a slobodne vyvodzovali dôsledky, hoci aj z unfair vedenej volebnej kampane. Sloboda volieb znamená aj slobodu rozhodovania každého voliča. Táto sloboda je zachovaná aj v prípade, ak je volič konfrontovaný s negatívnou, klamlivou, resp. ostro vedenou volebnou kampaňou. Len celkom výnimočne, a aj to pri dodržaní ďalších predpokladov, ústavný súd zasiahol do výsledku volieb kvôli unfair vedenej volebnej kampani, keďže účelom volieb je nepochybne aj objektívne zistenie vôle voličov týkajúcej sa správy verejných vecí. Rozhodovanie v každej volebnej veci je preto celkom individuálne a vždy záleží na

	posúdení okolností konkrétneho prípadu. Tvrdenie sťažovateľky, že práve tvrdý predvolebný zápas (ktorý nijakým spôsobom neobjasnila) mal za následok nízku volebnú účasť voličov vo voľbách a ňou dosiahnutý výsledok, nebolo nijakým spôsobom preukázané. Z výsledkov dosiahnutých vo voľbách bez ohľadu na uskutočnenú volebnú kampaň jednoznačne vyplýva, že sťažovateľka oslovila časť voličskej základne a získala 662 platných hlasov vo voľbách na starostu obce. Vo voľbách na poslancov obecného zastupiteľstva získala najvyšší počet hlasov – 484 a spolu so svojím straníckym kolegom a splnomocnencom sa umiestnili na prvých dvoch miestach a stali sa poslancami obecného zastupiteľstva. Ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade sťažnosťou namietaná nezákonnosť a neústavnosť volieb porušením vedenia volebnej kampane bez náležitého odôvodnenia a predloženia relevantných dôkazov neodôvodňuje, aby ústavný súd volebnú sťažnosť prijal na ďalšie konanie <u>Na základe uvedených skutočností ústavný súd sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú.</u>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	Ústavný súd SR: PL. ÚS 34/99, PL. ÚS 9/2011, PL. ÚS 17/94, PL. ÚS 18/98, PL. ÚS 4/95, PL. ÚS 3/2013.

spisová značka	PL. ÚS 25/2015
sudca spravodajca	Sergej Kohut
druh konania	Podľa čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky - Ústavný súd rozhoduje o ústavnosti a zákonnosti volieb prezidenta Slovenskej republiky, volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, volieb do orgánov územnej samosprávy a volieb do Európskeho parlamentu.
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	uznesenie – sťažnosť odmietnutá
dátum rozhodnutia	18. februára 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 30 Ústavy Slovenskej republiky čl. 31 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola doručená sťažnosť L. V. (ďalej len „sťažovateľka“), pre namietanú neústavnosť a nezákonnosť volieb starostu mestskej časti Bratislava-Rača konaných 15. novembra 2014. Sťažovateľka kandidovala na funkciu starostky spolu s ďalšími 3 kandidátmi. Za starostu mestskej časti bol zvolený odporca, ktorý získal 4 271 hlasov z celkového počtu 7 761 platných hlasov odovzdaných pre voľby starostu mestskej časti. V ďalšom poradí sa umiestnili M. D. (OKS, SDKÚ–DS) so ziskom 2 306 hlasov, sťažovateľka (NEKA) so ziskom 1 014 hlasov a M. N. (NEKA) so ziskom 170 hlasov. Rozdiel platných hlasov medzi sťažovateľkou a odporcom ako zvoleným starostom mestskej časti predstavuje 3 257 hlasov. Sťažovateľka namieta neústavnosť a nezákonnosť napadnutých volieb v dôsledku porušenia volebného moratória, ku ktorému malo dôjsť tým, že - v dňoch od 8. do 11. novembra 2014 (teda v čase kratšom ako 7 dní pred dňom konania volieb) bolo medzi obyvateľov mestskej časti distribuované periodikum RAČAN, ročník 2014, vydanie č. 7, s uvádzaným dátumom vydania 15. november 2014, v ktorom bol na strane č. 3 zverejnený „predvolebný prieskum“ o podpore jednotlivým kandidátom na starostu mestskej časti so subjektívnymi komentármi, ktoré boli vo vzťahu k sťažovateľke „nepravdivé a osočujúce“, a na strane č. 16 bol zverejnený prieskum (anketa) názorov známych osobností mestskej časti o ich podpore pre kandidátov na starostu podľa sťažovateľky jednostranne zameraných na vykreslenie pozitívneho obrazu o jedinom kandidátovi – odporcovi, - zverejnením „nepravdivých a osočujúcich informácií“ o sťažovateľke prostredníctvom sociálnej siete facebook.com užívateľkou tejto siete L. D. a Spravodajskou investigatívnou sieťou GINN, - protizákonnou úpravou volebného billboardu sťažovateľky, ku ktorej došlo v noci zo 14. novembra na 15. november 2014, na ktorom dosiaľ neznáma osoba výraznou farbou prečiarkla priezvisko sťažovateľky a nahradila ho priezviskom „K.“.

	Zo zoznamu periodickej tlače vedeného Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) ústavný súd zistil, že periodikum RAČAN je vedené ministerstvom pod evidenčným č. EV 4185/10. Ide o regionálne periodikum s inou periodicitou určené pre širokú verejnosť, ktorého obsahovým zameraním je regionálne spravodajstvo. Jeho vydavateľom je obchodná spoločnosť PELITAS, s. r. o., Gelnická 18, Bratislava, ktorej vlastníkom (spoločníkom) je M. J., ktorý je s mestskou časťou v trvalom pracovnom pomere založenom pracovnou zmluvou uzatvorenou na dobu neurčitú (podľa webstránky mestskej časti je menovaný asistentom organizačných služieb a internej komunikácie). Z internetovej stránky mestskej časti, ako aj zo zoznamu periodickej tlače vedeného ministerstvom ústavný súd zistil, že oficiálnymi novinami mestskej časti sú noviny „Račiansky výber“ (evidované pod č. EV 2979/09), ktorých vydavateľom je mestská časť. Ide o regionálny mesačník, ktorého obsahovým zameraním je regionálne spravodajstvo, publicistika a samospráva. Podľa webstránky mestskej časti je vydávaný v náklade 10 000 ks a doručovaný zdarma do všetkých domácností v mestskej časti.
ratio decidendi	Právomoc zrušiť výsledok volieb alebo vyhlásiť voľby za neplatné podľa § 63 ods. 1 zákona o ústavnom súde uplatní ústavný súd v súlade so svojou stabilizovanou judikatúrou len vtedy, ak k porušeniu volebného zákona dôjde spôsobom ovplyvňujúcim slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti. Na uplatnenie tohto oprávnenia ústavného súdu sa vyžaduje hrubé alebo závažné porušenie, prípadne opätovné porušenie zákonov upravujúcich prípravu a priebeh volieb. Neplatnosť volieb alebo voľby kandidáta alebo ich zrušenie môže spôsobiť len také závažné porušenie volebného zákona, ktoré už spochybňuje výsledky volieb a ktoré odôvodnene vyvoláva pochybnosť o tom, či voľby a ich výsledky sú prejavom skutočnej vôle voličov. Účelom volebného moratória je podľa ústavného súdu v zásade relatívne upokojenie vyhrotenej atmosféry pred voľbami a zabránenie šíreniu zvlášť takých náhlych informácií o kandidátoch, na ktoré už nemožno riadne reagovať v kampani. S tým súvisí aj zákaz šírenia týchto informácií v bezprostrednej blízkosti volebných miestností, kde už je volič bezprostredne pred samotnou voľbou a uvažuje nad kandidátom, ktorého si vyberie. Vzhľadom na preukázané prepojenie odporcu s vydavateľom periodika RAČAN, ako aj na obsahové zameranie spomínaného vydania tohto periodika, na titulnej strane označeného ako „Volebný manuál pre Raču, Krasňany a Východné“, v ktorom nepochybne dominuje téma komunálnych volieb a v rámci nej snaha o vykreslenie pozitívneho obrazu odporcu, ústavný súd považoval predmetné vydanie periodika RAČAN za prostriedok vedenia volebnej kampane odporcu. Zároveň sa však nestotožnil s tvrdením sťažovateľky, že periodikum RAČAN pôsobí na občanov ako oficiálne periodikum mestskej časti. Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že oficiálnymi novinami mestskej časti je mesačník Račiansky výber, pričom informácia, že ide o oficiálne periodikum mestskej časti, je uvedená priamo na jeho titulnej strane a je zrejme aj z oficiálnej webovej stránky mestskej časti. Periodikum RAČAN bolo distribuované do poštových schránok obyvateľov mestskej časti v dňoch od 8. do 11. novembra 2014, teda v čase zákonom dovolenej volebnej kampane Pokiaľ ide o sťažovateľkou namietaný „predvolebný prieskum“, už z jeho samotného označenia vyplýva, že ide o subjektívny „odhad“ periodika RAČAN, teda nie o prieskum názorov verejnosti (obyvateľov mestskej časti) na voľbu starostu. O „vierohodnosti“ uverejneného odhadu svedčí aj tá skutočnosť, že súčet percentuálnych hodnôt uvedený pri menách jednotlivých kandidátov nie je 100 %, ale 110 %. Ústavný súd sa preto nestotožnil s tvrdením sťažovateľky, že distribúciou uvedeného vydania periodika RAČAN v čase kratšom ako 7 dní pred konaním volieb a zverejnením subjektívneho „odhadu“ volebných preferencií došlo k porušeniu § 30 ods. 12 zákona o voľbách. Vo vzťahu k namietanému zverejneniu ankety názorov 6 známych osobností mestskej časti o ich podpore kandidátom na starostu, uvedenú skutočnosť vzhľadom na intenzitu zistenej protizákonnosti považoval ústavný súd za málo významnú na to, aby mohla spochybniť výsledky napadnutých volieb. V súvislosti s námietkou sťažovateľky, že v označenom vydaní periodika RAČAN boli vo vzťahu k nej uverejnené difamujúce informácie, ústavný súd uviedol, že uverejňovanie akýchkoľvek informácií o kandidátoch v čase, ktorý zákon o voľbách vyhradzuje pre volebnú kampaň, to znamená v čase viac ako 48 hodín pred oficiálnym začiatkom volieb, nemožno hodnotiť ako porušenie volebného moratória. Takýto spôsob vedenia volebnej kampane predpokladá aj § 30 ods. 9 zákona o voľbách, ktorý vo vzťahu ku kandidátom,

	ktorí sú počas kampane predmetom nepravdivých alebo pravdu skresľujúcich informácií a vyjadrení, upravuje právo na odpoveď počas kampane a zároveň povinnosti vysielateľa alebo šéfredaktora hromadného informačného prostriedku v súvislosti s uplatnením tohto práva. Porušenie § 30 ods. 9 zákona o voľbách sťažovateľka odôvodňovala znemožnením výkonu jej práva na odpoveď v dôsledku toho, že k zverejneniu vo vzťahu k nej „nepravdivých a osočujúcich“ informácií v periodiku RAČAN došlo v krátkom čase pred začiatkom volebného moratória. Predpokladom toho, aby bolo vôbec možné uvažovať o porušení § 30 ods. 9 zákona o voľbách, je, že kandidát, ktorý je počas kampane predmetom difamujúcich informácií a vyjadrení, svoje právo na odpoveď aj uplatnil. Sťažovateľka však v sťažnosti ani netvrdila, tým menej preukazovala, že by z jej strany došlo k uplatneniu práva na odpoveď počas kampane. Ústavný súd preto dospel k záveru, že vzhľadom na to, že sťažovateľka svoje právo na odpoveď počas kampane nevyužila, nemohlo v okolnostiach jej prípadu dôjsť ani k porušeniu § 30 ods. 9 zákona o voľbách. Podľa sťažovateľky k porušeniu zákona o voľbách došlo aj zverejnením „nepravdivých a osočujúcich“ informácií o sťažovateľke v čase volebného moratória prostredníctvom „sociálnej siete facebook.com užívateľom tejto siete pani L. D. a na facebook stránke investigatívnej spravodajskej siete GINN“. Ústavný súd konštatoval, že sťažovateľka svoje tvrdenie o prepojení odporcu s označenou spravodajskou sieťou prostredníctvom finančnej dotácie nepreukázala žiadnym relevantným dôkazom. Ústavný súd už vyslovil právny názor, podľa ktorého z ustanovenia § 30 ods. 11 zákona o voľbách nemožno vyvodit' absolútny zákaz akejkolvek volebnej kampane počas volebného moratória. V tejto súvislosti sa ústavný súd zaoberal aj otázkou, či možno Facebook považovať za hromadný informačný prostriedok, aký mal na mysli zákonodarcia pri formulovaní zákazu volebnej kampane v čase volebného moratória. V súčasnosti slovenský právny poriadok pojem „hromadný informačný prostriedok“ nijako nedefinuje. V minulosti bol tento pojem definovaný v zákone č. 81/1966 Zb. o periodickej tlači a o ostatných hromadných informačných prostriedkoch v znení neskorších predpisov. Vychádzajúc z uvedenej definície, ako aj z povahy sociálnej siete Facebook ako rozsiahleho komunitného webového systému, ktorý je primárne prostriedkom sociálnej komunikácie, nie prostriedkom pravidelného informovania verejnosti, ústavný súd konštatoval, že nejde o hromadný informačný prostriedok, na ktorý by sa vzťahoval zákaz ustanovený v § 30 ods. 11 zákona o voľbách. Ústavný súd už v minulosti formuloval názor, že „za porušenie volebného moratória možno považovať len takú situáciu, keď je verejnosti prvýkrát aktívne prístupná (nová) informácia o kandidátovi alebo kandidujúcej politickej strane v čase volebného moratória, t. j. situáciu, keď mal volič možnosť prvýkrát sa objektívne s touto informáciou oboznámiť až v čase volebného moratória“. Podľa tvrdenia samotnej sťažovateľky v sťažnosti „už počas kampane bola nepravdivo a nedôvodne spájaná s podnikateľom I. K.“. Z uvedeného vyplýva, že spomínanou úpravou volebného bilbordov sťažovateľky nedošlo k zverejneniu novej informácie o osobe sťažovateľky. Ústavný súd konštatoval, že sťažovateľka nepreukázala svoje tvrdenie o porušení pravidiel volebnej súťaže nezákonným ovplyvnením slobodnej vôle voličov v takom rozsahu a intenzite, ktoré by mohli spochybniť výsledky napadnutých volieb. Navyše ústavný súd prihliadol aj na výrazný rozdiel v počte získaných hlasov medzi sťažovateľkou a odporcom, ktorý predstavuje až 3 257 hlasov. <u>Ústavný súd preto sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú.</u>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	Ústavný súd SR: PL. ÚS 21/94, PL. ÚS 34/99, PL. ÚS 19/98, PL. ÚS 82/07, PL. ÚS 90/07, PL. ÚS 17/94, PL. ÚS 19/94, PL. ÚS 50/99, PL. ÚS 13/2011, PL. ÚS 118/07, PL. ÚS 73/07, PL. ÚS 3/2013, PL. ÚS 42/2011, PL. ÚS 15/2013.

spisová značka	PL. ÚS 1/2015
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	Podľa čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky - Ústavný súd rozhoduje o ústavnosti a zákonnosti volieb prezidenta Slovenskej republiky, volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, volieb do orgánov územnej samosprávy a volieb do Európskeho parlamentu.
druh rozhodnutia a	uznesenie – sťažnosť odmietnutá

spôsob vybavenia	
dátum rozhodnutia	14. januára 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 30 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola doručená sťažnosť P. H. (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietanej neústavnosti a nezákonnosti volieb starostu obce Šoltýska konaných 15. novembra 2014. Sťažovateľ formálne smeroval svoju sťažnosť proti Mgr. M. H. Predmetom volebnej sťažnosti bola námietka sťažovateľa, ktorý na základe jeho písomného prejavu vzdal sa kandidatúry na funkciu starostu obce Šoltýska vo voľbách uskutočnených 15. novembra 2014 nebol kandidátom na funkciu starostu obce v týchto voľbách, že (i) došlo k porušeniu jeho práva garantovaného čl. 30 ods. 1 ústavy z dôvodu, že mu vo voľbách bolo miestnou volebnou komisiou obce Šoltýska protiprávne znemožnené kandidovať na funkciu starostu obce. Podľa sťažovateľa nedošlo k platnému vzdaniu sa jeho kandidatúry z dôvodu nedodržania trojdňovej zákonnej lehoty pre vzdanie sa kandidatúry podľa § 23 v spojení s § 19 ods. 1 zákona o voľbách. Sťažovateľ súčasne namietal (ii) porušenie volebného moratória zo strany miestnej volebnej komisie obce Šoltýska a rovnako namietal (iii) spáchanie volebného deliktu miestnou volebnou komisiou obce Šoltýska po uskutočnených voľbách z dôvodu, že zápisnicu miestnej volebnej komisie po voľbách podpísal ako predseda miestnej volebnej komisie M. J., pričom pred voľbami vystupovala ako predsedníčka miestnej volebnej komisie M. L.
ratio decidendi	Ústavný súd konštatoval, že sťažovateľ nie je aktívne legitimovanou osobou na podanie volebnej sťažnosti, keďže na základe vlastného písomného vzdania sa kandidatúry (ktoré sám vo svojej sťažnosti potvrdil a doložil kópiami listín) nebol kandidátom na funkciu starostu obce Šoltýska vo voľbách uskutočnených 15. novembra 2014 a sťažnosť pre neústavnosť alebo nezákonnosť volieb do orgánu miestnej samosprávy alebo proti výsledku volieb môže podľa zákona o ústavnom súde podať kandidát, ktorý získal vo volebnom obvode najmenej 10 % voličov, resp. sťažnosť proti výsledku volieb do orgánu miestnej samosprávy môže podať aj protikandidát, ktorý získal aspoň 10 % hlasov. Pokiaľ sťažovateľ zastával právny názor, že postupom miestnej volebnej komisie pred uskutočnením volieb došlo k nezákonnému postupu tým, že miestna volebná komisia bez zákonného dôvodu (t. j. bez platného vzdania sa kandidatúry) zverejňovala vzdanie sa kandidatúry sťažovateľa na funkciu starostu obce, čím by mohla nezákonne zasiahnuť do platnej registrácie sťažovateľa ako kandidáta na funkciu starostu obce, bol oprávnený postupovať podľa § 250zd zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“) a podať návrh na príslušný všeobecný súd v rámci osobitného konania a domáhať sa vydania rozhodnutia o ponechaní sťažovateľa ako registrovaného kandidáta v príslušných voľbách, resp. následne po vyčerpaní uvedeného právneho prostriedku nápravy podať sťažnosť ústavnému súdu podľa čl. 127 ústavy na preskúmanie rozhodnutia všeobecného súdu, ktorý bol primárne oprávnený poskytnúť sťažovateľovi ochranu v osobitnom konaní v otázkach nezaregistrovania kandidáta pre voľby do orgánov samosprávy obce. <u>Na základe uvedeného ústavný súd sťažnosť odmietol ako podanú zjavne neoprávnenou osobou.</u>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	Ústavný súd SR: PL. ÚS 2/2010, PL. ÚS 38/2011. Najvyšší súd ČR: Vol 36/2010, Vol 14/2010.

spisová značka	PL. ÚS 13/2015
sudca spravodajca	Sergej Kohut
druh konania	Podľa čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky - Ústavný súd rozhoduje o ústavnosti a zákonnosti volieb prezidenta Slovenskej republiky, volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, volieb do orgánov územnej samosprávy a volieb do Európskeho parlamentu.
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	uznesenie – sťažnosť odmietnutá
dátum rozhodnutia	28. januára 2015

dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 30 ods. 1, 3 a 4 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola doručená sťažnosť politickej strany NOVA a politickej strany Konzervatívni demokrati Slovenska, ktorou namietali neústavnosť a nezákonnosť volieb poslancov do Mestského zastupiteľstva mesta Ružomberok. Sťažnosť smerovala proti politickým stranám a hnutiam, ktoré vo voľbách do Mestského zastupiteľstva v Ružomberku získali zastúpenie.
ratio decidendi	Sťažovatelia vo volebnej sťažnosti uviedli, že ju podávajú „ako koalícia, ktorá sa zúčastnila volieb...“. Z priloženej dokumentácie vyplýva, že miestna volebná komisia v Ružomberku nezaregistrovala pre voľby poslancov Mestského zastupiteľstva mesta Ružomberok podľa § 17 ods. 1 zákona o voľbách spoločných kandidátov politických strán NOVA a Konzervatívni demokrati Slovenska. Sťažovatelia sa teda na funkciu poslancov Mestského zastupiteľstva mesta Ružomberok nezúčastnili politickej súťaže o obsadenie týchto funkcií. Na základe uvedeného ústavný súd konštatoval, že sťažovatelia sa nezúčastnili volieb poslancov Mestského zastupiteľstva mesta Ružomberok, a preto nie sú v zmysle § 59 ods. 1 zákona o ústavnom súde aktívne legitimovaní na podanie volebnej sťažnosti vo veci neústavnosti a nezákonnosti volieb poslancov Mestského zastupiteľstva mesta Ružomberok. Sťažovateľ sa mohol na ústavnom súde domáhať sťažnosťou vyslovenia neústavnosti rozhodnutia Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 7 S 1/2014 z 10. októbra 2014, čo však neurobil. <u>Ústavný súd preto sťažnosť odmietol ako podanú zjavne neoprávnenou osobou.</u>
Používané odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	

spisová značka	PL. ÚS 50/2014
sudca spravodajca	Rudolf Tkáčik
druh konania	Podľa čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky - Ústavný súd rozhoduje o ústavnosti a zákonnosti volieb prezidenta Slovenskej republiky, volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, volieb do orgánov územnej samosprávy a volieb do Európskeho parlamentu.
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	uznesenie – sťažnosť odmietnutá
dátum rozhodnutia	17. decembra 2014
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 30 ods. 1, 3 a 4 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola doručená sťažnosť sťažovateľa, ktorou napádal výsledok volieb do orgánov miestnej samosprávy obce Veľký Kýr konaných 15. novembra 2014. Obsah argumentácie sťažovateľa tvorili tvrdenia o manipulácii s výsledkami volieb. Sťažovateľ kandidoval vo voľbách poslancov do obecného zastupiteľstva.
ratio decidendi	Po preskúmaní obsahu sťažnosti ústavný súd zistil, že sťažnosť sťažovateľa neobsahuje všetky predpísané náležitosti požadované ustanoveniami § 20 a § 60 ods. 1 zákona o ústavnom súde. V sťažnosti absentuje označenie relevantných dôkazov na preukázanie dôvodov, pre ktoré sťažovateľ voľby. Sťažovateľ totiž nijako neidentifikoval osoby pozorovateľov a členov volebných komisií, ktorých potenciálne výpovede by mohli potvrdiť uvádzané skutočnosti. Pokiaľ ide kópie listiny, ktoré sťažovateľ ústavnému súdu predložil ako dôkaz na preukázanie svojich tvrdení, ústavný súd konštatoval, že ide o neoficiálnu listinu, ako uvádza sám sťažovateľ, o tzv. pomocný materiál použitý pri sčítavaní hlasov, kde sťažovateľ ústavnému súdu nijako neobjasnil pôvod listiny, resp. neoznačil osobu (osoby), prostredníctvom ktorej listinu získal, ktorá by mohla ako svedok potvrdiť jej hodnovernosť, a dodať jej tak patričnú dôkaznú hodnotu. Predmetnej listine samej osebe, však nemožno pripísať vzhľadom na jej charakter žiadnu relevanciu. Sťažnosť tiež neobsahovala dostatočne špecifický návrh rozhodnutia vo veci, tzv. petit požadovaný ustanovením § 60 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde. Okrem toho, že petit sťažnosti nie je dostatočne špecifikovaný, nekorešponduje ani s odôvodnením

	sťažnosti. Z obsahu sťažnosti totiž jasne vyplýva, že sťažovateľ namieta manipuláciu s výsledkami volieb a v označení sťažnosti výslovne uvádza, že ide o „Sťažnosť voči výsledku komunálnych volieb 2014 v obci Veľký Kýr“, avšak v petite sťažnosti v rozpore s jej odôvodnením žiada „aby Ústavný súd v súlade s ustanovením § 63 ods. 1 písm. a) Zák. č. 38/93 Z. z. vyhlásil voľby za neplatné“. K sťažnosti nebolo pripojené ani splnomocnenie na zastupovanie sťažovateľa advokátom ako náležitosť predpísaná § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde. <u>Ústavný súd preto sťažnosť odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.</u>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	

spisová značka	PL. ÚS 58/2014
sudca spravodajca	Ludmila Gajdošíková
druh konania	Podľa čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky - Ústavný súd rozhoduje o ústavnosti a zákonnosti volieb prezidenta Slovenskej republiky, volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, volieb do orgánov územnej samosprávy a volieb do Európskeho parlamentu.
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	uznesenie – sťažnosť odmietnutá
dátum rozhodnutia	17. decembra 2014
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 30 ods. 1, 3 a 4 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola doručená sťažnosť sťažovateľov, ktorou sa domáhali, aby ústavný súd preskúmal priebeh a výsledky volieb do orgánov obce Nová Ves konaných 15. novembra 2014. Dvaja zo sťažovateľov kandidovali na starostu obce a dvaja kandidovali na poslancov obecného zastupiteľstva. Sťažovatelia uviedli, že volebný výsledok nezodpovedá vôli voličov a bol na voličov zaradených do aktívnej činnosti a sociálne odkázaných robený nátlak a boli im posúvané lístky v čase moratória s menami kandidátov doterajšieho a znovuzvoleného starostu.
ratio decidendi	Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistil, že táto v predloženom znení neobsahuje všetky predpísané náležitosti požadované ustanoveniami § 20 a § 60 ods. 1 zákona o ústavnom súde, keďže - k nej nebolo priložené splnomocnenie na zastupovanie každého sťažovateľa advokátom v konaní pred ústavným súdom, - nebol v nej označený kandidát, proti ktorému volebná sťažnosť smeruje vo vzťahu k dvom sťažovateľom, ktorí kandidovali za poslancov obecného zastupiteľstva, - neobsahovala označenie dôkazov na preukázanie tvrdení sťažovateľov, - neobsahovala údaje a dôkazy o tom, že sťažovatelia sú aktívne legitimovaní na podanie sťažnosti. Ústavný súd nevyzýval sťažovateľov na odstránenie nedostatkov ich volebnej sťažnosti vzhľadom na to, že u osoby, ktorá kandiduje na funkciu starostu obce sa predpokladá, že je oboznámená so všetkými podmienkami konania podľa čl. 129 ods. 2 ústavy a § 59 až § 63 zákona o ústavnom súde minimálne v rozsahu schopnosti podať sťažnosť, ktorá spĺňa zákonom predpísané náležitosti. Uvedené sa predpokladá aj u osôb kandidujúcich na poslancov obecného zastupiteľstva. <u>Ústavný súd preto sťažnosť odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.</u>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	

spisová značka	PL. ÚS 59/2014
sudca spravodajca	Ludmila Gajdošíková
druh konania	Podľa čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky - Ústavný súd rozhoduje o ústavnosti a zákonnosti volieb prezidenta Slovenskej republiky, volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, volieb do orgánov územnej samosprávy a volieb do Európskeho parlamentu.
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	uznesenie – sťažnosť odmietnutá
dátum rozhodnutia	17. decembra 2014
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 30 ods. 1, 3 a 4 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola doručená sťažnosť sťažovateľky, ktorou sa domáhala, aby ústavný súd preskúmal priebeh a výsledky volieb do orgánov obce Štítnik konaných 15. novembra 2014. Sťažovateľka kandidovala za starostku obce.
ratio decidendi	Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistil, že táto v predloženom znení neobsahovala všetky predpísané náležitosti požadované ustanoveniami § 20 a § 60 ods. 1 zákona o ústavnom súde, keďže - k nej nebolo priložené splnomocnenie na zastupovanie sťažovateľky advokátom v konaní pred ústavným súdom, - nebol v nej označený kandidát, proti ktorému volebná sťažnosť smeruje, - neobsahovala označenie dôkazov na preukázanie tvrdení sťažovateľky, - neobsahovala údaje a dôkazy o tom, že sťažovateľka je aktívne legitimovaná na podanie sťažnosti, - neobsahovala návrh na rozhodnutie vo veci zodpovedajúci podmienkam zákona. Ústavný súd nevyzýval sťažovateľku na odstránenie nedostatkov jej volebnej sťažnosti vzhľadom na to, že u osoby, ktorá kandiduje na funkciu starostu obce sa predpokladá, že je oboznámená so všetkými podmienkami konania podľa čl. 129 ods. 2 ústavy a § 59 až § 63 zákona o ústavnom súde minimálne v rozsahu schopnosti podať sťažnosť, ktorá spĺňa zákonom predpísané náležitosti. Ústavný súd preto sťažnosť odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	

spisová značka	PL. ÚS 61/2014
sudca spravodajca	Ludmila Gajdošíková
druh konania	Podľa čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky - Ústavný súd rozhoduje o ústavnosti a zákonnosti volieb prezidenta Slovenskej republiky, volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, volieb do orgánov územnej samosprávy a volieb do Európskeho parlamentu.
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	uznesenie – sťažnosť odmietnutá
dátum rozhodnutia	17. decembra 2014
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 30 ods. 1, 3 a 4 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola doručená sťažnosť sťažovateľa, ktorou sa domáhal, aby ústavný súd preskúmal priebeh a výsledky volieb do orgánov obce Štítnik konaných 15. novembra 2014. Sťažovateľ kandidoval za poslanca obecného zastupiteľstva.
ratio decidendi	Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistil, že táto v predloženom znení neobsahovala všetky predpísané náležitosti požadované ustanoveniami § 20 a § 60 ods. 1 zákona o ústavnom súde, keďže - k nej nebolo priložené splnomocnenie na zastupovanie sťažovateľa advokátom v konaní pred ústavným súdom,

	- nebol v nej označený kandidát, proti ktorému volebná sťažnosť smeruje, - neobsahovala označenie dôkazov na preukázanie tvrdení sťažovateľa, - neobsahovala návrh na rozhodnutie vo veci zodpovedajúci podmienkam zákona. Ústavný súd nevyzýval sťažovateľa na odstránenie nedostatkov jeho volebnej sťažnosti, keďže z jej obsahu vyplývalo, že sťažovateľ si je vedomý, že v konaní pred ústavným súdom musí byť zastúpený advokátom. <u>Ústavný súd preto sťažnosť odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.</u>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	

spisová značka	PL. ÚS 11/2015
sudca spravodajca	Ladislav Orosz
druh konania	Podľa čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky - Ústavný súd rozhoduje o ústavnosti a zákonnosti volieb prezidenta Slovenskej republiky, volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, volieb do orgánov územnej samosprávy a volieb do Európskeho parlamentu.
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	uznesenie – sťažnosť odmietnutá
dátum rozhodnutia	28. januára 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 30 ods. 1, 3 a 4 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola doručená sťažnosť sťažovateľky, ktorou namietala neústavnosť a nezákonnosť volieb starostu obce Ochodnica konaných 15. novembra 2014.
ratio decidendi	Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd zistil, že táto v predloženom znení neobsahuje všetky obligatorne náležitosti ustanovené v § 20 a § 60 ods. 1 zákona o ústavnom súde pre volebné sťažnosti, keďže - k nej nebolo priložené splnomocnenie na zastupovanie sťažovateľky advokátom v konaní pred ústavným súdom, - nebol v nej označený kandidát, proti ktorému volebná sťažnosť smeruje, - neobsahovala označenie dôkazov na preukázanie všetkých sťažovateľkiných tvrdení, - neobsahovala dôkaz o tom, že sťažovateľka je aktívne legitimovaná na podanie sťažnosti, - neobsahovala návrh, akého rozhodnutia sa sťažovateľka domáha. Ústavný súd nevyzýval sťažovateľku na odstránenie nedostatkov jej volebnej sťažnosti, vzhľadom na to, že u osoby, ktorá kandiduje na funkciu starostu obce ako najvyššieho výkonného orgánu obce sa predpokladá, že je oboznámená so všetkými podmienkami konania podľa čl. 129 ods. 2 ústavy a § 59 až § 63 zákona o ústavnom súde minimálne v rozsahu schopnosti podať sťažnosť, ktorá spĺňa zákonom predpísané náležitosti. Ústavný súd zároveň zdôraznil, že aj vzhľadom na lehotu na rozhodnutie o sťažnosti podľa § 63 ods. 6 zákona o ústavnom súde nie je povinný odstraňovať z úradnej moci nedostatky v zákonom predpísaných náležitostiach, ktoré zistil vo veci sťažovateľky, a preto ju pri predbežnom prerokovaní <u>odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.</u>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	Ústavný súd SR: PL. ÚS 59/2014, PL. ÚS 58/2014, PL. ÚS 61/2014.

spisová značka	PL. ÚS 43/2014
sudca spravodajca	Sergej Kohut
druh konania	Podľa čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky - Ústavný súd rozhoduje o ústavnosti a zákonnosti volieb prezidenta Slovenskej republiky, volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, volieb do orgánov územnej samosprávy a volieb do Európskeho parlamentu.

druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	uznesenie – návrh zamietnutý
dátum rozhodnutia	4. februára 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 30 ods. 1, 3 a 4 Ústavy Slovenskej republiky čl. 31 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. PL. ÚS 43/2014-11 zo 17. decembra 2014 prijal na ďalšie konanie sťažnosť politickej strany SMER – sociálna demokracia (SMER – SD) a A. Z. (ďalej len „sťažovateľ“, spolu ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietali neústavnosť a nezákonnosť volieb starostu obce Hlboké nad Váhom konaných 15. novembra 2014, za účasti D. P. (ďalej len „odporca“). Sťažovateľ kandidoval vo voľbách konaných 15. novembra 2014 za starostu obce za politickú stranu SMER – sociálna demokracia (SMER – SD) spolu s odporcom. Za starostu obce bol zvolený odporca (Strana demokratického Slovenska), ktorý získal 290 hlasov z celkového počtu 579 odovzdaných platných hlasovacích lístkov. Sťažovateľ získal vo voľbách starostu 289 hlasov, teda rozdiel platných hlasov medzi odporcom ako zvoleným starostom a sťažovateľom predstavuje 1 hlas. Sťažovatelia namietali, že minimálne u dvoch voličov bola porušená tajnosť hlasovania, pričom predsedníčka miestnej volebnej komisie nezabezpečila poriadok vo volebnej miestnosti v čase, keď bola účasť voličov najvyššia, a preto nebolo niektorým voličom umožnené upraviť hlasovacie lístky v osobitne oddelených priestoroch, a že na priebeh volieb i ich výsledky svojim konaním nezákonne vplývala zapisovateľka miestnej volebnej komisie. Zo zápisnice miestnej volebnej komisie o výsledku volieb v obci vyplýva, že v zozname voličov bolo zapísaných 776 voličov. Vydaných bolo 585 obálok a odovzdaných bolo 585 obálok. Počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby starostu bol 579. Odporca ako kandidát č. 1 získal 290 hlasov, sťažovateľ ako kandidát č. 2 získal 289 hlasov. Zápisnicu o výsledku volieb bez výhrad podpísali všetky členky MVK, ako aj zapisovateľka MVK. Prepočítaním platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby starostu obce ústavný súd zistil, že počet platných hlasov odovzdaných kandidátovi č. 2 (sťažovateľ) súhlasí s počtom platných hlasov pre tohto kandidáta uvedený v zápisnici o výsledku volieb (289). V prípade kandidáta č. 1 (odporca) bolo prepočítaním zistené, že pre tohto kandidáta bolo v skutočnosti odovzdaných 291 hlasov, teda o 1 hlas viac, ako je uvedené v zápisnici o výsledku volieb (290). Medzi platnými hlasovacími lístkami odovzdanými v prospech tohto kandidáta sa nachádzal aj 1 sporný hlasovací lístok, ktorý podľa sťažovateľov mal byť posúdený ako neplatný. Uvedený hlasovací lístok bol označený tak, že poradové číslo kandidáta č. 1 (odporca) bolo zakrúžkované väčším krúžkom zasahujúcim do poradového čísla kandidáta č. 2 (sťažovateľ), ktorého poradové číslo bolo označené krížikom. Poverený sudca spravodajca vykonal výsluch predvolaných svedkov (členiek miestnej volebnej komisie v napadnutých voľbách): S. P., T. H., E. G., L. Š., V. M. a G. G.
ratio decidendi	Plénum ústavného súdu bol predložený na rozhodnutie návrh sudcu spravodajcu na rozhodnutie vo veci samej. Podľa čl. 131 ods. 1 druhej vety ústavy sa plénum ústavného súdu uznáša nadpolovičnou väčšinou všetkých sudcov. Ak sa táto väčšina nedosiahne, návrh sa zamietne. V danom prípade na rokovaní a rozhodovaní pléna ústavného súdu boli prítomní jedenásti sudcovia. Pretože pri hlasovaní o návrhu sudcu spravodajcu nebola dosiahnutá nadpolovičná väčšina hlasov všetkých sudcov, <u>návrh sa zamietol</u> podľa čl. 131 ods. 1 ústavy a § 4 ods. 3 zákona o ústavnom súde.
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov	

Spracoval: JUDr. Veronika Franková

Upozornenie:

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti

Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.